

GRUPA KAPITAŁOWA

PATENTUS S.A.

z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11

PÓŁROCZNE SKRÓCONE

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

za okres od 01 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku

Sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami

Sprawozdawczości Finansowej

zatwierdzonymi przez Unię Europejską

Pszczyna, 31 sierpnia 2017 roku

Spis treści do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANY BILANS.....	4
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	5
SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	6
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPIŃYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	7
INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	8
1. Wprowadzenie.....	8
1.1. Nazwa, siedziba, przedmiot działalności.....	8
1.2. Skład Grupy Kapitałowej.....	8
1.3. Czas trwania działalności Grupy Kapitałowej.....	9
1.4. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej.....	9
1.5. Data zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	10
1.6. Działalność zaniechana, aktywa do zbycia.....	10
1.7. Kontynuacja działalności.....	10
1.8. Podstawa sporządzenia oraz zasady prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	10
1.9. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji sprawozdania finansowego, rok obrotowy.....	11
1.10. Oświadczenie Zarządu Jednostki Dominującej o zgodności z MSSF.....	11
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad polityki rachunkowości.....	11
2.1. Stosowanie MSSF.....	11
2.2. Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych.....	13
2.3. Rzeczowe aktywa trwałe.....	13
2.4. Leasing.....	15
2.5. Nieruchomości inwestycyjne.....	15
2.6. Wartości niematerialne i prawne.....	17
2.7. Inwestycje kapitałowe.....	18
2.8. Utrata wartości aktywów niefinansowych.....	19
2.9. Aktywa finansowe.....	19
2.10. Instrumenty pochodne i zabezpieczenia.....	21
2.11. Zapasy.....	21
2.12. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	21
2.13. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	22
2.14. Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży.....	22
2.15. Kapitał własny.....	23
2.16. Zobowiązania.....	23
2.17. Dotacje państwowe.....	24
2.18. Podatek dochodowy oraz odroczony podatek dochodowy.....	25
2.19. Rezerwy i świadczenia pracownicze.....	25
2.20. Rachunek zysków i strat.....	26
2.21. Przychody.....	26
2.22. Koszty.....	27
2.23. Rachunek przepłyów środków pieniężnych.....	27
2.24. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności.....	27
2.25. Polityka zarządzania ryzykiem.....	28

2.26.	Szacunki Zarządu	29
2.27.	Wartość godziwa	30
3.	Wybrane dane finansowe przeliczone na euro (EUR)	31
4.	Noty objaśniające do pozycji sprawozdania finansowego	33
4.1.	Nota 1 - Wartości niematerialne i prawne	33
4.2.	Nota 2 - Rzeczowe aktywa trwałe	34
4.3.	Nota 3 - Nieruchomości inwestycyjne oraz inwestycje kapitałowe	39
4.4.	Nota 4 - Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	40
4.5.	Nota 5 – Zapasy	44
4.6.	Nota 6 - Środki pieniężne	44
4.7.	Nota 7 – Kapitał własny	45
4.8.	Nota 8 - Kredyty i pożyczki	48
4.9.	Nota 9 - Zobowiązania z tytułu dostaw oraz pozostałe zobowiązania finansowe i zobowiązania niefinansowe.....	58
4.10.	Nota 10 – Rezerwy na zobowiązania.....	60
4.11.	Nota 11- Przychody.....	61
4.12.	Nota 12 – Koszty.....	61
4.13.	Nota 13 - Pozostałe przychody operacyjne.....	63
4.14.	Nota 14 - Pozostałe koszty operacyjne	64
4.15.	Nota 15 - Przychody finansowe.....	64
4.16.	Nota 16 - Koszty finansowe	65
4.17.	Nota 17 - Podatek dochodowy.....	65
4.18.	Nota 18 – Informacje dotyczące segmentów działalności	68
4.19.	Nota 19 – Dodatkowe informacje dotyczące rachunku przepływów pieniężnych	74
4.20.	Nota 20 – Instrumenty finansowe oraz zarządzanie ryzykiem.....	75
4.21.	Nota 21 – Należności warunkowe, zobowiązania warunkowe	83
4.22.	Nota 22 – Zysk przypadający na jedną akcję oraz polityka dywidend.....	90
4.23.	Nota 23 - Postępowanie sądowe i arbitrażowe	90
4.24.	Nota 24 – Zdarzenia po dniu sprawozdania.....	90
4.25.	Nota 25 – Zagrożenia kontynuacji działalności	90
4.26.	Nota 26 – Transakcje z podmiotami powiązanymi	90
4.27.	Nota 27 – Informacja o świadczeniach dla Kluczowego Personelu Kierowniczego i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej oraz Jednostek Zależnych.....	93
4.28.	Nota 28 - Informacja o wysokości niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek, gwarancji, lub przez osoby wchodzące w skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej.....	94
4.29.	Nota 29- Informacja o przeciętnym zatrudnieniu	94
4.30.	Nota 30-Informacja o transakcjach zabezpieczających kursy walut z tytułu przyszłych wpływów ze sprzedaży produktów	94
4.31.	Umowy z biegłym rewidentem.....	94
4.32.	Podpisy osób odpowiedzialnych za sporządzenie sprawozdania finansowego	95
5.	Oświadczenie Zarządu Jednostki Dominującej w sprawie rzetelności sporządzenia półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	96
6.	Oświadczenie Zarządu Jednostki Dominującej w sprawie podmiotu uprawnionego do badania skonsolidowanego półrocznego sprawozdania finansowego	97

SKONSOLIDOWANY BILANS

Aktywa dane w tys. PLN	Nota	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
I. Aktywa trwałe		104.136	98.763	108.786
1. Wartości niemater. i prawne	1	4.966	5.658	6.337
2. Rzeczowe aktywa trwałe	2	80.041	83.638	97.104
3. Nieruchomości inwestycyjne	3	2.714	2.714	2.426
4. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	1.731	1.628	1.626
5. Udziały i akcje w pozostałych jednostkach	3	4.196	4.196	0
6. Należności z tytułu dostaw i pozostałe należności	4	413	929	1.293
7. Należności długoterminowe z tyt.umów leasingu	4	10.075	0	0
II. Aktywa obrotowe		46.970	45.744	52.642
1. Zapasy	5	17.176	24.921	23.284
2. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	4	21.915	20.122	28.894
3. Należności krótkoterminowe z tyt.umów leasingu	4	6.802	0	0
4. Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych na koniec okresu	17	0	0	67
5. Środki pieniężne	6	1.077	701	397
Aktywa razem		151.106	144.507	161.428

Pasywa dane w tys. PLN	Nota	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
I. Kapitał (fundusz) własny (I.a + I.b.)	7	86.510	84.270	90.404
Ia. Kapitał (fundusz) własny przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej		85.813	83.521	89.566
1. Kapitał akcyjny (zakładowy)	7	11.800	11.800	11.800
2. Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji pow.ich wart.nominaln.	7	6.448	6.448	6.448
3. Kapitał z aktualizacji środków trwałych	7	7.862	7.862	12.540
4. Zyski zatrzymane	7	59.703	57.411	58.778
Ib. Kapitały przypadające na udziały niekontrolujące	7	697	749	838
II. Zobowiązania długoterminowe razem		29.778	31.467	32.287
1. Kredyty i pożyczki	8	8.112	9.574	8.327
2. Pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe	9	791	949	1.104
3. Pozostałe zobowiązania niefinansowe długoterminowe	9	11.516	12.385	13.360
4. Rezerwy - zobowiązania długoterminowe	10	122	122	98
5. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	9.237	8.437	9.398
III. Zobowiązania krótkoterminowe razem		34.818	28.770	38.737
1. Kredyty i pożyczki	8	19.965	18.529	23.458
2. Zobowiązania z tytułu dostaw oraz pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe	9	8.280	6.520	10.139
3. Pozostałe zobowiązania niefinansowe krótkoterminowe	9	5.896	3.037	4.632
4. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	17	0	0	0
5. Rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	10	677	684	508
Pasywa razem		151.106	144.507	161.428

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Rachunek zysków i strat dane w tys. PLN	Nota	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016
I. Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów	11	36.506	17.549	31.548	15.877
II. Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	12	(31.707)	(15.719)	(32.701)	(16.068)
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		4.799	1.830	(1.153)	(191)
IV. Koszty sprzedaży	12	(1.393)	(711)	(1.609)	(795)
V. Koszty ogólnego zarządu	12	(2.757)	(1.397)	(2.247)	(1.062)
VI. Pozostałe przychody operacyjne	13	2.722	1.136	3.418	2.018
VII. Pozostałe koszty operacyjne	14	(184)	(90)	(6.206)	(6.200)
VIII. Zysk (strata) z działalności operacyjnej		3.187	768	(7.797)	(6.230)
IX. Przychody finansowe	15	477	281	143	70
X. Koszty finansowe	16	(601)	(347)	(706)	(354)
XI. Zysk (strata) przed opodatkowaniem		3.063	702	(8.360)	(6.514)
XII. Podatek dochodowy	17	(697)	(203)	(80)	(53)
XIII. Zysk (strata) netto		2.366	499	(8.440)	(6.567)
Dodatkowe informacje					
Zysk (strata) netto przypadający:					
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej		2.418	584	(8.395)	(6.529)
Udziałom niekontrolującym		(52)	(85)	(45)	(38)
Średnia ważona liczba akcji w sztukach					
		29.500.000	29.500.000	29.500.000	29.500.000
Zysk (strata) netto na akcję przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej (w PLN):					
podstawowy		0,08	0,02	(0,29)	(0,22)
rozwodniony		0,08	0,02	(0,29)	(0,22)

Nie wystąpiła działalność zaniechana

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Sprawozdanie z całkowitych dochodów dane w tys. PLN	Nota	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016
Zysk (strata) netto		2.366	499	(8.440)	(6.567)
Inne całkowite dochody, w tym:		0	0	0	0
Skutki przeszacowania do wartości godziwej rzeczowych aktywów trwałych		0	0	0	0
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy rozliczana z kapitałami	17	0	0	0	0
Całkowity dochód ogółem		2.366	499	(8.440)	(6.567)
Dodatkowe informacje:					
Całkowite dochody ogółem przypadające:					
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej		2.418	584	(8.395)	(6.529)
Udziałom niekontrolującym		(52)	(85)	(45)	(38)

SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym dane w tys. PLN	Nota	Kapitał przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej					Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	Razem kapitał (fundusz) własny
		Kapitał akcyjny (zakładowy)	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Ogółem		
Stan na 01 stycznia 2017 roku		11.800	6.448	7.862	57.411	83.521	749	84.270
Podwyższenie kapitału poprzez nową emisję akcji		0	0	0	0	0	0	0
Nadwyżka netto ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		0	0	0	0	0	0	0
Zmiany z tytułu objęcia kontrolą jednostek zależnych		0	0	0	0	0	0	0
Całkowity dochód ogółem		0	0	0	2.292	2.292	(52)	2.240
Stan na 30 czerwca 2017 roku		11.800	6.448	7.862	59.703	85.813	697	86.510
Stan na 01 stycznia 2016 roku		11.800	6.448	12.540	65.876	96.664	883	97.547
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości		0	0	(4.713)	7.991	3.278	0	3.278
Podwyższenie kapitału poprzez nową emisję akcji		0	0	0	0	0	0	0
Nadwyżka netto ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		0	0	0	0	0	0	0
Zmiany z tytułu objęcia kontrolą jednostek zależnych		0	0	0	0	0	0	0
Całkowity dochód ogółem		0	0	35	(16.456)	(16.421)	(134)	(16.555)
Stan na 31 grudnia 2016 roku		11.800	6.448	7.862	57.411	83.521	749	84.270
Stan na 01 stycznia 2016 roku		11.800	6.448	12.540	65.876	96.664	883	97.547
Podwyższenie kapitału poprzez nową emisję akcji		0	0	0	1.297	1.297	0	1.297
Nadwyżka netto ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		0	0	0	0	0	0	0
Zmiany z tytułu objęcia kontrolą jednostek zależnych		0	0	0	0	0	0	0
Całkowity dochód ogółem		0	0	0	(8.395)	(8.395)	(45)	(8.440)
Stan na 30 czerwca 2016 roku		11.800	6.448	12.540	58.778	89.566	838	90.404

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH

Rachunek przepływów pieniężnych (metoda pośrednia) dane w tys. PLN	Nota	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016
Działalność operacyjna					
Zysk (strata) netto		2.418	584	(2.711)	(845)
Zysk (strata) udziałowców mniejszościowych		(52)	(85)	(45)	(38)
Amortyzacja		4.194	2.097	4.455	2.286
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		0	(7)	(52)	(52)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		457	266	375	96
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej		6	(5)	3	3
Zmiana stanu rezerw na zobowiązania i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego		793	440	67	39
Zmiana stanu zapasów		7.745	5.799	2.560	1.867
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, z wyjątkiem przekazanych zaliczek na zakup aktywów trwałych		(20.293)	(8.217)	4.862	3.560
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek, kredytów oraz rezerw		4.873	(820)	875	(2.738)
Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego		(103)	(103)	0	0
Inne korekty		0	0	(70)	(70)
Podatek dochodowy bieżący z rachunku zysków i strat		0	(155)	3	3
Podatek dochodowy bieżący zapłacony		0	0	0	0
Przeptywy pieniężne netto z działalności operacyjnej		38	(206)	10.322	4.111
Działalność inwestycyjna					
Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		154	10	3	3
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(77)	(60)	(5.253)	(3.150)
Przekazane zaliczki na zakup rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		0	0	0	0
Nabycie nieruchomości inwestycyjnych		0	0	0	0
Objęcie udziałów i akcji w jednostkach zależnych		0	0	0	0
Udzielone pożyczki długoterminowe do jednostek zależnych		0	0	0	0
Udzielone pożyczki do jednostek pozostałych		0	0	0	0
Splata pożyczek udzielonych jednostkom zależnym		0	0	0	0
Splata udzielonych pożyczek		375	187	0	0
Otrzymane odsetki od udzielonych pożyczek		4	2	155	152
Otrzymane odsetki od udzielonych jednostkom zależnym pożyczek		0	0	0	0
Przeptywy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		456	139	(5.095)	(2.995)
Działalność finansowa					
Wpływy netto z emisji akcji		0	0	0	0
Otrzymane kredyty i pożyczki		4.234	1.470	1.707	(17.170)
Pożyczki otrzymane od jednostek powiązanych		0	3.415	(7.476)	(7.476)
Splata kredytów i pożyczek		(4.259)	(4.259)	0	23.770
Inne wpływy finansowe (+) lub wydatki (-) finansowe		259	259	0	0
Otrzymane dotacje do aktywów		0	0	963	203
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		104	205	(328)	(300)
Zapłacone odsetki		(456)	(264)	(383)	(65)
Przeptywy pieniężne netto z działalności finansowej		(118)	826	(5.517)	(1.038)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto razem		376	759	(290)	78
Zmiana stanu środków pieniężnych z tyt. różnic kursowych		0	0	0	0
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		376	759	(290)	78
Stan środków pieniężnych na początek okresu		701	318	687	319
Stan środków pieniężnych na koniec okresu		1.077	1.077	397	397
w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania		0	0	0	0

INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Wprowadzenie

1.1. Nazwa, siedziba, przedmiot działalności

Firma: PATENTUS Spółka Akcyjna (Jednostka Dominująca)

Siedziba: Pszczyna

Adres siedziby: 43-200 Pszczyna, ul. Górnośląska 11. PATENTUS Spółka Akcyjna (Jednostka Dominująca) prowadzi działalność w miejscu swojej siedziby, jak również poprzez oddziały, które nie są samobilansującymi się jednostkami Spółki Dominującej.

Rejestracja: Spółka Dominująca została zarejestrowana w dniu 03.06.1997 roku przez Sąd Rejonowy w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Rejestrowy pod numerem RHB 14340. Aktualnym organem rejestrowym jest Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (KRS). Spółka Dominująca jest zarejestrowana pod numerem KRS 0000092392.

NIP: 638-14-35-033.

REGON: 273585931.

Podstawowy przedmiot działalności Spółki Dominującej: Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) podstawowy zakres działalności odpowiada działalności zidentyfikowanej pod symbolem 28.92 Z – „Produkcja maszyn dla górnictwa i do wydobywania oraz budownictwa”.

Spółka Dominująca prowadzi również działalność w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji maszyn dla górnictwa, kopalnictwa i budownictwa, a także sprzedaż hurtową wyrobów hutniczych, artykułów spawalniczych i opakowań.

1.2. Skład Grupy Kapitałowej

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. powstała w dniu 18 maja 2011 roku poprzez powołanie Spółki Zależnej PATENTUS Strefa S.A. z siedzibą w Stalowej Woli przy ul. Kwiatkowskiego 1. Spółka ta została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 19 maja 2011 roku pod numerem KRS 0000386630 z kapitałem zakładowym w wysokości 100 tys. PLN. W dniu 18 lipca 2011 roku uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy podwyższono kapitał zakładowy o 1.900 tys. PLN tj. do kwoty 2.000 tys. PLN w drodze emisji akcji, które w całości objęła PATENTUS SA. Podwyższenie to zostało wpisane do KRS w dniu 22 grudnia 2011 roku. W dniu 19.12.2012 roku została podpisana umowa objęcia akcji przez PATENTUS S.A. w liczbie 5 050 000 sztuk o wartości nominalnej 1 PLN każda. W dniu 22.01.2013 roku zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenie kapitału zakładowego PATENTUS Strefa S.A. do kwoty 7 050 tys. PLN (uchwała Walnego Zgromadzenia z dnia 19.12.2012 roku). W dniu 17.04.2015 roku została podpisana umowa objęcia akcji przez PATENTUS S.A. w liczbie 2 950 000 sztuk o wartości nominalnej 1 PLN każda. 09 lipca 2015 roku podwyższenie kapitału zakładowego PATENTUS Strefa S.A. do kwoty 10 000 tys. PLN zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Przedmiotem działalności Spółki Zależnej PATENTUS Strefa S.A. jest produkcja konstrukcji stalowych oraz urządzeń. Spółka działa na terenie Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w oparciu o zezwolenie nr 207/ARP S.A./2011 z dnia 09.06.2011 r.

W dniu 02 stycznia 2012 r. Zarząd PATENTUS S.A. objął 3.740 udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Przedsiębiorstwa Wielobranżowego MONTEX Spółka z o.o. z siedzibą w Będzinie. Wartość nominalna jednego udziału wynosiła 500 PLN, co dało łączną wartość nominalną 1.870 tys. PLN. Całość kwoty została pokryta wkładem pieniężnym. Objęte udziały stanowiły 70,62 % kapitału zakładowego Spółki Montex

Sp. z o.o. Podwyższenie kapitału zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 13 marca 2012 roku. Za datę objęcia kontroli nad Spółką MONTEX Sp. z o.o. przyjęto dzień 2 stycznia 2012 roku z uwagi na fakt, iż w tym dniu objęte udziały w podwyższonym kapitale podstawowym zostały opłacone przez PATENTUS S.A. Z dniem 13 marca 2012 roku siedziba tej spółki zależnej została zmieniona na Świętochłowice.

W dniu 3 kwietnia 2012 roku miało miejsce Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników MONTEX Sp. z o.o., na którym m.in. zmieniono nazwę Spółki na Zakład Konstrukcji Spawanych MONTEX Sp. z o.o. Dnia 19 kwietnia 2012 roku Sąd Rejonowy w Katowicach wpisał zmianę nazwy w Krajowym Rejestrze Sądowym. W dniu 28 maja 2013 roku Spółka objęła 3.740 nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki Montex Sp. z o.o. o wartości nominalnej 500 PLN każdy, o łącznej wartości nominalnej 1.870 tys. PLN, które w całości pokryła wkładem pieniężnym. W sumie objęte przez Patentus S.A. udziały w Spółce Montex Sp. z o.o. stanowią obecnie 82,78 % kapitału zakładowego tej Spółki.

Spółka Zależna Montex Sp. z o.o. specjalizuje się w budowie konstrukcji stalowych, kontenerów, zbiorników ciśnieniowych itp. oraz elektrod dla energetyki. Celem objęcia udziałów w/w Spółce jest dalsze poszerzanie Grupy Kapitałowej PATENTUS w celu zwiększenia potencjału produkcyjnego, rozszerzenie asortymentu produktów oraz ograniczanie zlecania produkcji na zewnątrz.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania w skład Grupy Kapitałowej PATENTUS S.A. wchodzi Jednostka Dominująca PATENTUS S.A. i dwie Jednostki Zależne PATENTUS Strefa S.A., w której Jednostka Dominująca posiada 100% udziału w kapitale zakładowym oraz Zakład Konstrukcji Spawanych Montex Sp. z o.o., w której Jednostka Dominująca posiada 82,78 % udziału w kapitale zakładowym.

W dniu 27 maja 2016 roku Zarząd jednostki zależnej Patentus Strefa S.A. złożył do Sądu Rejonowego w Rzeszowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wniosek o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku Spółki. W chwili obecnej Patentus Strefa S.A. jest w stanie upadłości a Jednostka Dominująca utraciła nad nią kontrolę.

Syndyk masy upadłości Patentus Strefa S.A. w Stalowej Woli ogłosił przetarg ofertowy na sprzedaż z wolnej ręki nieruchomości gruntowej będącej w użytkowaniu wieczystym zabudowanej budynkami biurowo-produkcyjno-magazynowymi oraz środki trwałe w budowie, za cenę wywoławczą stanowiącą 2/3 ceny oszacowanej w kwocie 6. 330 tys. PLN. Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości 10 % ceny wywoławczej (tj.633 tys. PLN) oraz złożenie pisemnej oferty. Otwarcie i rozpoznanie ofert ma nastąpić w dniu 7 września 2017 roku o godzinie 12.00, na posiedzeniu jawnym w siedzibie Sądu Rejonowego w Rzeszowie.

Spółki Grupy Kapitałowej nie posiadają udziałów i akcji w podmiotach stowarzyszonych i współzależnych. Nie realizowano wspólnych przedsięwzięć.

W Grupie Kapitałowej nie występuje cykliczność lub sezonowość produkcji.

1.3. Czas trwania działalności Grupy Kapitałowej

Czas trwania działalności Jednostki Dominującej i spółek zależnych jest nieoznaczony.

1.4. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania w skład Zarządu Spółki Dominującej wchodzili:

- Józef DUDA – Prezes Zarządu;
- Stanisław DUDA - Wiceprezes Zarządu.

Do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu Spółki Dominującej uprawniony jest Prezes i Wiceprezes Zarządu samodzielnie.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Rada Nadzorcza działała w składzie:

- Bartłomiej NIEMIEC

- Łukasz DUDA
- Anna GOTZ
- Alicja SALLER-PAWEŁCZYK
- Jakub SZYMCZAK

Do dnia sporządzenia oraz zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

1.5. Data zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd Spółki Dominującej dnia 31 sierpnia 2017 roku.

1.6. Działalność zaniechana, aktywa do zbycia

Zarząd Spółki Dominującej oświadcza, że nie wystąpiła działalność zaniechana. Nie występują aktywa lub grupy aktywów do zbycia lub związane z działalnością zaniechaną oraz nie występują przychody i koszty związane z działalnością zaniechaną.

1.7. Kontynuacja działalności

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Spółki Grupy Kapitałowej w niezmienionej formie i zakresie przez okres co najmniej 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego i nie istnieją przesłanki zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności. Zarząd Spółki Dominującej nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego faktów i okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuacji działalności Grupy Kapitałowej w dającej się przewidzieć przyszłości.

Istnieje ryzyko braku kontynuacji działalności jednostki zależnej Patentus Strefa S.A. w związku ze złożonym wnioskiem o ogłoszenie upadłości.

1.8. Podstawa sporządzenia oraz zasady prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PATENTUS S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej (zwanymi dalej MSSF).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z zasadą kosztu historycznego (skorygowanego o odpisy aktualizujące związane z utratą wartości), za wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych i gruntów oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które są wyceniane w wartości godziwej.

Jednostka Dominująca skorzystała z przysługującego jej prawa wynikającego z par. 10 MSR 1 i nie zmieniła nazw elementów pełnego sprawozdania finansowego. I tak:

- dla określenia „sprawozdania z sytuacji finansowej” używana jest dotychczasowa nazwa „bilans”;
- dla określenia „sprawozdania ze zmian w kapitale własnym za okres” używana jest dotychczasowa nazwa „zestawienie zmian w kapitale własnym”;
- dla określenia „sprawozdania z przepływów pieniężnych” używana jest dotychczasowa nazwa „rachunek przepływów pieniężnych”;
- „sprawozdanie z całkowitych dochodów” składa się z dwóch elementów, mianowicie „rachunku zysków i strat” oraz odrębnego „sprawozdania z całkowitych dochodów”.

1.9. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji sprawozdania finansowego, rok obrotowy

Walutą funkcjonalną Grupy Kapitałowej i walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest PLN.

Dane finansowe w sprawozdaniu finansowym wykazane zostały w tysiącach złotych (tys. PLN), chyba że w konkretnych sytuacjach podane zostały z większą dokładnością.

Rokiem obrotowym Grupy Kapitałowej jest rok kalendarzowy.

1.10. Oświadczenie Zarządu Jednostki Dominującej o zgodności z MSSF

Zarząd Jednostki Dominującej oświadcza, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PATENTUS S.A. za półroczny okres sprawozdawczy zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad polityki rachunkowości

2.1. Stosowanie MSSF

Podstawą do sporządzenia sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF jest art. 45 ust. 1b ustawy o rachunkowości.

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia sprawozdania finansowego są spójne z zasadami, które stosuje do sporządzania sprawozdań finansowych jednostka dominująca tj. PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie. Sprawozdanie finansowe Spółki Montex Sp. z o.o. jest konsolidowane ze sprawozdaniem jednostki dominującej.

Zmiany w MSSF zatwierdzone przez Komisję Europejską

Zmiany do różnych standardów – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 lub po tej dacie);

Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty” - zatwierdzona w UE w dniu 13 czerwca 2014 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 17 czerwca 2014 roku lub po tej dacie),

Zmiany w MSSF, które zostały zatwierdzone przez Komisję Europejską, ale jeszcze nie weszły w życie:

Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” – Rozliczanie nabycia udziałów we wspólnych operacjach - zatwierdzone w UE w dniu 24 listopada 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),

Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień - zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),

Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 38 „Aktywa niematerialne” – Wyjaśnienia na temat akceptowalnych metod amortyzacyjnych - zatwierdzone w UE w dniu 2 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),

Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 41 „Rolnictwo” – Rolnictwo: uprawy roślinne - zatwierdzone w UE w dniu 23 listopada 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),

Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicz” – Programy określonych świadczeń: składki pracownicz - zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie),

Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” – Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych - zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),

Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 lub po tej dacie),

Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2012-2014)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa - zatwierdzone w UE w dniu 15 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 lub po tej dacie).

Zmiany w MSSF, które nie zostały zatwierdzone przez Komisję Europejską

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zatwierdziła między innymi niżej wymienione standardy, które jeszcze nie zostały zatwierdzone do stosowania przez UE:

MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie);

MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie);

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),

MSSF 16 „Leasing” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie);

Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Jednostki inwestycyjne: zastosowanie zwolnienia z konsolidacji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie);

Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie);

Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie).

Zarząd Spółki Dominującej przewiduje, że zastosowanie powyższych standardów i interpretacji nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej w okresie ich początkowego zastosowania.

Zarząd Spółki Dominującej nie przewiduje możliwości wcześniejszego zastosowania standardów, zmian do standardów i interpretacji.

2.2. Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio po kursie:

- faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji – w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut oraz operacji zapłaty należności lub zobowiązań,
- średnim ustalonym na dzień poprzedzający ten dzień dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, chyba że w zgłoszeniu celnym lub w innym wiążącym Spółkę dokumencie ustalony został inny kurs dla pozostałych operacji.

Pozycje aktywów i zobowiązań wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy według średniego kursu publikowanego dla danej waluty na dzień bilansowy przez Narodowy Bank Polski.

Wysokość kursów publikowanych przez Narodowy Bank Polski dla danej waluty na dzień bilansowy została przedstawiona w punkcie „Wybrane dane finansowe przeliczone na euro (EUR)”.

Różnice kursowe powstałe w wyniku rozliczenia transakcji wyrażonych w walutach obcych, jak również powstałe z wyceny bilansowej pozycji aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych i dotyczących działalności podstawowej (operacyjnej) Grupy Kapitałowej odnosi się w koszty lub przychody finansowe.

2.3. Rzeczowe aktywa trwałe

Za rzeczowe aktywa trwałe uznaje się środki trwałe spełniające poniższe kryteria:

- są utrzymywane przez Grupę Kapitałową w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celach administracyjnych albo częściowo wynajmowanych innym podmiotom,
- przewidywany okres użytkowania będzie dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku do których istnieje prawdopodobieństwo, iż Grupa Kapitałowa uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym, oraz
- wartość ich można określić w sposób wiarygodny.

Do rzeczowych aktywów trwałych zaliczane są m.in.:

- grunty własne,
- prawo wieczystego użytkowania gruntów,
- budynki, obiekty inżynierii wodnej i lądowej oraz będące odrębną własnością lokale,
- maszyny, urządzenia, środki transportu,
- inne ruchome środki trwałe,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- środki trwałe w okresie budowy, montażu lub ulepszenia już istniejącego środka trwałego.

Do rzeczowych aktywów trwałych zalicza się również środki trwałe służące ochronie środowiska lub zapewnieniu bezpieczeństwa osób i mienia.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia / koszcie wytworzenia. W cenie nabycia/koszcie wytworzenia uwzględniane są koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na sfinansowanie nabycia lub wytworzenie środka trwałego (zgodnie z MSR 23 zaktualizowanym w 2007 roku).

W związku z zastosowaniem MSSF po raz pierwszy na dzień 01 stycznia 2004 roku, dla środków trwałych została przyjęta wartość godziwa jako odpowiadająca zakładanemu kosztowi środków trwałych (zgodnie z MSSF 1 par. 16).

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo wpływu korzyści ekonomicznych do Grupy Kapitałowej, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie wycenić. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację środków trwałych odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Prawo wieczystego użytkowania zostało nabyte na rynku wtórnym i jest wykazywane łącznie z wartością gruntów własnych, w grupie środków trwałych.

Na dzień bilansowy, rzeczowe aktywa trwałe zaliczone do grupy „gruntów” (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów) wyceniane są według modelu opartego na wartości przeszacowanej (zgodnie z MSR 16 par. 31 i następane). Wartość przeszacowana rzeczowych aktywów trwałych zaliczonych do tej grupy to wartość godziwa na dzień przeszacowania, pomniejszona o kwotę późniejszych zakumulowanych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Przeszacowania przeprowadzane są na tyle regularnie, aby wartość bilansowa nie różniła się w sposób istotny od wartości, która zostałaby ustalona przy zastosowaniu wartości godziwej na dzień bilansowy. Wartość godziwa jest ustalana na podstawie wyceny sporządzonej przez profesjonalnego rzeczoznawcę. Częstotliwość dokonywania przeszacowań zależy od zmian wartości godziwej przeszacowywanych pozycji rzeczowych aktywów trwałych. Jeżeli wartość godziwa przeszacowywanego składnika aktywów różni się w sposób istotny od jego wartości bilansowej, wymagane jest przeprowadzenie kolejnego przeszacowania. Jeżeli pozycja rzeczowych aktywów trwałych jest przeszacowywana, cała grupa rzeczowych aktywów trwałych, do której przynależy dany składnik aktywów, zostaje przeszacowana. Jeżeli wartość bilansowa składnika aktywów wzrosła wskutek przeszacowania, zwiększenie należy zaliczyć bezpośrednio do pozostałych kapitałów własnych jako „kapitał z aktualizacji wyceny”. Kapitał z aktualizacji wyceny jest korygowany o wartość rezerwy na odroczony podatek dochodowy. Kapitał z aktualizacji wyceny zaliczony do kapitału własnego można przenieść bezpośrednio do pozycji kapitałów „zyski zatrzymane” w momencie usunięcia odpowiadającego mu składnika aktywów z bilansu.

Jeżeli pozycja rzeczowych aktywów trwałych jest przeszacowana, to umorzenie w dniu przeszacowania jest eliminowane z wartości bilansowej brutto składnika aktywów, a wartość bilansowa netto korygowana jest do wartości przeszacowanej składnika aktywów.

Rzeczowe aktywa trwałe zaliczone do pozostałych grup rodzajowych, to jest budynki i budowle, maszyny i urządzenia, środki transportu, inne ruchome środki trwałe, ulepszenia w obcych środkach trwałych, środki trwałe w okresie budowy, montażu lub ulepszenia już istniejącego środka trwałego - wyceniane są na dzień bilansowy w cenie nabycia lub kosztie wytworzenia po pomniejszeniu o skumulowane odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości.

Grunty oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów, zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości nie podlegają amortyzacji.

Odpisy amortyzacyjne środków trwałych dokonywane są metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania danego środka trwałego.

Przyjęto okresy użytkowania środków trwałych w następujących przedziałach:

- Budynki oraz obiekty inżynierii wodnej i lądowej: 11-70 lat,
- Maszyny i urządzenia: 4-13 lat,
- Środki transportu: 6-15 lat,
- Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe – okres użytkowania ustalany jest indywidualnie dla poszczególnych składników środków trwałych.

Powyższe okresy użytkowania dotyczą nowych środków trwałych. Jeżeli do użytkowania jest wprowadzony używany środek trwały, wówczas stawki amortyzacji ustalane są indywidualnie, odpowiednio do

przewidywanego okresu użytkowania danego środka trwałego. Podstawą naliczania odpisów amortyzacyjnych jest wartość początkowa.

W użytkowanych w Grupie Kapitałowej środkach trwałych nie stwierdzono istotnych części składowych środków trwałych (komponentów), których okres użytkowania różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej. Metoda amortyzacji, stawka amortyzacyjna oraz wartość końcowa podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy. Wszelkie wynikające z przeprowadzonej weryfikacji zmiany ujmują się jak zmianę szacunków.

Odpisów z tytułu utraty wartości dokonuje się do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa danego środka trwałego (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego on należy) jest wyższa od jego oszacowanej wartości odzyskiwalnej. Test na utratę wartości przeprowadza się i ujmuje ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z zasadami określonymi w punkcie „Utrata wartości aktywów niefinansowych”.

Środek trwały usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub gdy nie oczekuje się wpływu dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty na usunięciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych ustala się jako różnicę pomiędzy przychodami netto ze zbycia i wartością bilansową tych środków trwałych i ujmuje w rachunku zysków i strat.

2.4. Leasing

Umowę leasingu, w ramach której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie korzyści z tytułu własności przysługują Spółkom Grupy Kapitałowej, klasyfikuje się jako leasing finansowy. Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Każdą opłatę leasingową dzieli się na kwotę pomniejszającą saldo zobowiązania i kwotę kosztów finansowych w taki sposób, aby utrzymywać stałą stopę w stosunku do nieuregulowanej części zobowiązania. Element odsetkowy raty leasingowej ujmuje się w kosztach finansowych w rachunku zysków i strat przez okres leasingu w taki sposób, aby uzyskać za każdy okres stałą okresową stopę procentową w stosunku do nieuregulowanej części zobowiązania. Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są zgodnie z zasadami opisanymi dla rzeczowych aktywów trwałych.

Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i korzyści z tytułu własności pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego) stanowi leasing operacyjny.

W przypadku, kiedy Grupa Kapitałowa zawiera umowy leasingu finansowego i występuje w roli leasingodawcy, w aktywach bilansu wykazywane są należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto.

Spółka Dominująca jako producent maszyn objętych umową leasingu finansowego ujmuje zyski lub straty ze sprzedaży w danym okresie zgodnie z zasadami stosowanymi w przypadku zwykłej sprzedaży. Koszty poniesione na wytworzenie maszyny oraz inne koszty poniesione w związku z negocjacjami i działaniami służącymi doprowadzeniu do zawarcia umowy leasingowej ujmuje się jako koszty z chwilą uznania zysków ze sprzedaży.

Przychody finansowe w okresie trwania umowy leasingu finansowego ujmowane są w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto.

2.5. Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które w całości Grupa Kapitałowa traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości, względnie obie te korzyści łącznie.

Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są na moment początkowego ujęcia w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. W wycenie uwzględnia się koszty przeprowadzenia transakcji oraz koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na sfinansowanie nabycia.

Na kolejne dni bilansowe nieruchomości inwestycyjne wyceniane są w wartości godziwej. Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej wpływa na zysk lub stratę netto w okresie, w którym zmiana nastąpiła.

Nieruchomość inwestycyjna zostaje usunięta z bilansu w momencie jej zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z jej zbycia.

Nieruchomości inwestycyjne wycenia się według Międzynarodowych Standardów Wyceny. Wartość rynkowa odzwierciedla zbiorowe postrzeganie i działanie rynku i jest podstawą szacowania wartości większości zasobów w ekonomii opartej o reguły rynku. Wartość rynkowa (lub inaczej profesjonalna opinia o wartości rynkowej) jest definiowana jako: szacunkowa, przewidywana kwota za jaką określona własność powinna być wymieniona w dniu wyceny, pomiędzy chętnym nabywcą a chętnym sprzedawcą, w transakcji której strony nie są w sposób szczególnie współzależne, po właściwym rozpoznaniu rynku, na którym każda ze stron jest dobrze poinformowana o istotnych cechach mających wpływ na wartość transakcji, działa ze zrozumieniem, rozważnie i bez przymusu.

Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Wyceny, wartość rynkową określamy przy zastosowaniu następujących metod wyceny:

- podejście porównawcze - warunek stosowania - niezbędny wybór transakcji porównywalnych i innych, porównania rynkowe na podstawie obserwacji rynku;
- podejście kapitalizacji dochodu, łącznie z analizą zdyskontowanych strumieni pieniężnych - warunek stosowania - informacje pochodzące z rynku dotyczące stawek czynszowych oraz stóp zwrotu;
- podejście kosztowe - warunek stosowania - koszty budowy oraz zużycie określać na podstawie analiz rynkowych, szacunków kosztów i występującego zużycia;

Obowiązujące w MSR zasady wyceny rozlokowane są w nich na trzech poziomach. Pierwszy poziom Międzynarodowych Standardów Wyceny stanowią trzy standardy o charakterze fundamentalnym:

- MSW 1. Wartość rynkowa jako podstawa wyceny,
- MSW 2. Wartości nierynkowe jako podstawa wyceny,
- MSW 3. Operat szacunkowy.

Kolejny poziom nosi nazwę Zastosowania Międzynarodowych Standardów Wyceny [ZMSW] i dotyczy zasad stosowania MSW w poszczególnych sytuacjach. Poziom ten podzielono następująco:

- ZMSW 1. Wycena dla celów sprawozdań finansowych,
- ZMSW 2. Wycena dla celów kredytowych.

Trzeci poziom MSW zawiera wskazówki interpretacyjne gdzie rzeczoznawca dowiadyuje się o szczegółach rozwiązywania problemów i zagadnień, które mogą wystąpić w trakcie wyceny. Obecne wydanie MSW zawiera 14 wskazówek interpretacyjnych.

Pojęcie wartości rynkowej wg MSW odzwierciedla całościową koncepcję funkcjonowania rynku i jest podstawą wyceny większości zasobów w gospodarkach rynkowych, a definicja ma charakter prosty i rygorystyczny. Wartość godziwa zdefiniowana jest w MSSF jako kwota, za jaką na warunkach rynkowych składnik aktywów mógłby zostać wymieniony lub kwota, za którą zobowiązanie mogłoby zostać uregulowane pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji (MSR 16, pkt.6). Pojęcie wartości godziwej jest stosowane do określenia zarówno rynkowych jak i nierynkowych wartości w sprawozdaniach finansowych. W bilansie dany składnik aktywów jest ujmowany wg wartości godziwej po odliczeniu amortyzacji (umorzenia)

oraz łącznej wartości odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości (MSR 36, pkt.6). Tam, gdzie można ustalić wartość rynkową składnika aktywów, jest ona uważana za równą wartości godziwej. Zastosowanie modelu wartości godziwej wymaga dokonywania stałej i bieżącej aktualizacji wartości. W ujęciu początkowym wartość godziwa wykorzystuje się przy stosowaniu modelu opartego na wartości przeszacowanej (MSR 16, pkt.31)

Zatem podstawą przyjęcia wartości godziwej poszczególnego składnika aktywów jest jego wartość rynkowa.

Definicja wartości rynkowej zawarta w Krajowych Standardach oraz w Ustawie o gospodarce nieruchomościami jest tożsama w znaczeniu z definicją zawartą w MSR.

Wartość rynkową nieruchomości, zgodnie z art. 151 ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz Standardami Zawodowymi Rzeczoznawców Majątkowych, stanowi najbardziej prawdopodobna jej cena, możliwa do uzyskania na rynku, przy przyjęciu następujących założeń: strony umowy były od siebie niezależne, nie działały w sytuacji przymusowej oraz miały stanowczy zamiar zawarcia umowy, upłynął czas niezbędny do wyeksponowania nieruchomości na rynku do wynegocjowania warunków umowy.

Spółka wyodrębniła z grupy środków trwałych nieruchomości, które są w całości wynajmowane innym podmiotom i które spełniają warunki definicji nieruchomości inwestycyjnych (par. 5 MSR 40 "Nieruchomości inwestycyjne"). Zgodnie z MSW wyceny wartości rynkowej, równej godziwej dokonano metodą kapitalizacji dochodu (Tożsama z metodą inwestycyjną, techniką kapitalizacji prostej netto wg UGN i krajowych Standardów).

2.6. Wartości niematerialne i prawne

Za wartości niematerialne uznaje się możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej. W szczególności do wartości niematerialnych zalicza się:

- nabyte oprogramowanie komputerowe,
- nabyte prawa majątkowe – koszty prac rozwojowych, autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych.

Wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną kwotę odpisów amortyzacyjnych i skumulowaną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się również koszty zakończonych prac rozwojowych. Koszty zakończonych prac rozwojowych prowadzonych przez jednostkę na własne potrzeby, poniesione przed podjęciem produkcji lub zastosowaniem technologii, zalicza się do wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli:

- 1) produkt lub technologia wytwarzania są ściśle ustalone, a dotyczące ich koszty prac rozwojowych wiarygodnie określone,
- 2) techniczna przydatność produktu lub technologii została stwierdzona i odpowiednio udokumentowana i na tej podstawie jednostka podjęła decyzję o wytwarzaniu tych produktów lub stosowaniu technologii,
- 3) koszty prac rozwojowych zostaną pokryte, według przewidywań, przychodami ze sprzedaży tych produktów lub zastosowania technologii.

Powyższe oznacza, że dopiero w sytuacji spełnienia ww. kryteriów koszty zakończonych prac rozwojowych mogą zostać aktywowane jako wartości niematerialne i prawne.

Do czasu zakończenia prac i spełnienia wyżej wskazanych warunków, ponoszone koszty prac rozwojowych ujmowane są w bilansie jako prace rozwojowe w toku.

Koszty zakończonych prac rozwojowych odpisuje się przez okres ekonomicznej użyteczności rezultatów prac rozwojowych. Jeżeli w wyjątkowych przypadkach nie można wiarygodnie oszacować okresu ekonomicznej użyteczności rezultatów tych prac, to okres dokonywania odpisów nie może przekraczać 5 lat.

Prace rozwojowe zakończone niepowodzeniem, które nie dały zamierzonych efektów lub prace zakończone efektem pozytywnym, których z różnych przyczyn nie wdrożono, obciążają wynik finansowy w roku, w którym je zakończono. Odnosi się je wówczas w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych dokonuje się metodą liniową, przez okres przewidywanego użytkowania, który dla poszczególnych rodzajów wartości niematerialnych wynosi:

- Licencje na programy komputerowe oraz oprogramowanie komputerowe – 1-2 lata. W uzasadnionych przypadkach przewidywany okres użytkowania licencji może być wydłużony do 20 lat.
- Koszty prac rozwojowych – 2-5 lat.

Grupa Kapitałowa nie posiada innych wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. Wartości niematerialne, które nie zostały jeszcze oddane do użytkowania nie są amortyzowane do momentu ich rozliczenia na inne grupy wartości niematerialnych. Tego typu wartości niematerialne poddawane są obowiązkowym corocznym testom na utratę wartości.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik wartości niematerialnych jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji wartości niematerialnych zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy składnik wartości niematerialnych zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej.

Dla posiadanych przez Grupę Kapitałową składników wartości niematerialnych przyjęto, iż wartość końcowa jest równa zero.

Metoda amortyzacji oraz stawka amortyzacyjna podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmuje się jako zmianę szacunków.

Wartości niematerialne testuje się na utratę wartości zgodnie z zasadami określonymi w punkcie „Utrata wartości aktywów niefinansowych”.

Składnik wartości niematerialnych usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub, gdy nie oczekuje się dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty na usunięciu składnika wartości niematerialnych ustala się jako różnicę pomiędzy wartością godziwą przychodów ze zbycia, (jeżeli występują) i wartością bilansową tych wartości niematerialnych oraz ujmuje w rachunku zysków i strat.

2.7. Inwestycje kapitałowe

Jednostki zależne

Za jednostki zależne w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PATENTUS S.A. uznaje się te jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną w celu uzyskania korzyści z ich działalności. Kierowanie to odbywa się poprzez posiadanie większości w ogólnej liczbie głosów w organach stanowiących tych jednostek tj. zarządach jednostek i ich radach nadzorczych. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie oraz wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Wartość bilansowa inwestycji Grupy Kapitałowej w jednostkę zależną podlega wyłączeniu, odpowiednio z kapitałem własnym jednostki zależnej. Transakcje, rozrachunki, przychody, koszty i niezrealizowane zyski ujęte w aktywach, powstałe na transakcjach pomiędzy Spółkami Grupy, podlegają eliminacji. Eliminacji podlegają również niezrealizowane straty, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów.

W przypadku powstania udziału niekontrolującego w aktywach netto konsolidowanych jednostek zależnych ujmowany jest w ramach kapitału własnego w odrębnej pozycji.

Zaprzestaje się konsolidacji jednostek zależnych z dniem ustania kontroli.

Jednostki stowarzyszone

Za jednostki stowarzyszone uznaje się jednostki, na które Grupa Kapitałowa wywiera znaczący wpływ, lecz nie sprawuje kontroli, uczestnicząc w ustalaniu zarówno polityki finansowej jak i operacyjnej podmiotu stowarzyszonego, co zwykle wiąże się z posiadaniem od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących lub z możliwością wpływu na działalność jednostki w inny sposób.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie występują inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.

2.8. Utrata wartości aktywów niefinansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa Kapitałowa dokonuje przeglądu wartości bilansowej składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. W przypadku gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu.

W sytuacji gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależne od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości, to jest: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, która odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne, jeśli występuje, dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów lub ich grupy, wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tego tytułu jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym nastąpiła utrata wartości.

W sytuacji odwrócenia utraty wartości wartość netto składnika aktywów zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów, jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich okresach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w okresie, w którym ustały przesłanki powodujące trwałą utratę wartości.

Na dzień 31.12.2016 roku Spółka przeprowadziła test na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych z uwzględnieniem postanowień przepisów MSR 36. Test został przeprowadzony metodą szacowania wartości rynkowej (godziwej) znaczących rzeczowych aktywów trwałych. Wartość godziwa rzeczowych aktywów trwałych oszacowana przez rzeczoznawcę majątkowego, została następnie pomniejszona o szacowane koszty sprzedaży. W taki sposób oszacowana wartość godziwa istotnych składników rzeczowych aktywów trwałych jest wyższa od wartości bilansowej o 20,5 %.

Nie zachodzi konieczność dokonywania odpisów aktualizujących związanych z ewentualną utratą wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych wykazanych w bilansie na koniec roku obrotowego.

2.9. Aktywa finansowe

Grupa Kapitałowa klasyfikuje aktywa finansowe do jednej z czterech poniżej opisanych kategorii. Klasyfikacja opiera się na kryterium celu nabycia inwestycji oraz przyjętej metody wyceny i miejsca odnoszenia jej skutków. Klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia aktywów finansowych. Poniższa kwalifikacja dotyczy wyceny a nie prezentacji aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym.

Zasady klasyfikacji aktywów finansowych do poszczególnych kategorii i ich wycena:

1. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Do tej kategorii zaliczane są aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli jednostka zdecydowała na moment początkowego ujęcia o wycenie w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Do przeznaczonych do obrotu zaliczane są również instrumenty pochodne, o ile nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ujmowane są początkowo w wartości godziwej, zaś koszty transakcji ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej odnoszone są w rachunek zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Aktywa te są usuwane z bilansu, kiedy prawa do otrzymania korzyści z danego aktywa wygasły lub zostały przekazane, a Grupa Kapitałowa przekazała praktycznie wszystkie korzyści i ryzyka związane z aktywem.

Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub oczekuje się ich realizacji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

2. Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa Kapitałowa wydaje środki pieniężne, dostarcza towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając intencji zaklasyfikowania tych należności do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Pożyczki udzielone i należności własne ujmowane są początkowo w wartości godziwej łącznie z kosztami transakcji, chyba że są one nieistotne. Na dzień bilansowy kategoria ta wyceniana jest według zamortyzowanego kosztu na bazie efektywnej stopy procentowej. Aktywa te są usuwane z bilansu, kiedy prawa do otrzymania korzyści z danego aktywa wygasły lub zostały przekazane, a Grupa Kapitałowa przekazała praktycznie wszystkie korzyści i ryzyka związane z aktywem.

Pożyczki i należności zalicza się do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności ujmuje się w pozycji bilansowej: należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.

3. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Do tej grupy zaliczono niestanowiące instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie wymagalności, które Grupa Kapitałowa jest w stanie i zamierza utrzymać do terminu wymagalności, z wyłączeniem aktywów zaklasyfikowanych do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat lub do kategorii dostępnych do sprzedaży, jak również aktywów finansowych spełniających definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności ujmowane są początkowo w wartości godziwej łącznie z kosztami transakcji. Na dzień bilansowy kategoria ta wyceniana jest według zamortyzowanego kosztu opartego na bazie efektywnej stopy procentowej. Aktywa te są usuwane z bilansu, kiedy prawa do otrzymania korzyści z danego aktywa wygasły lub zostały przekazane, a Grupa Kapitałowa przekazała praktycznie wszystkie korzyści i ryzyka związane z aktywem.

Aktywa w tej kategorii wykazywane są jako aktywa bieżące, chyba że ich wymagalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego, kiedy prezentowane są jako aktywa trwałe.

4. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to aktywa finansowe niestanowiące instrumentów pochodnych wyznaczone na dostępne do sprzedaży albo niezaliczone do żadnej z powyższych kategorii.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży ujmowane są początkowo w wartości godziwej łącznie z kosztami transakcji. Na dzień bilansowy kategoria ta wyceniana jest według wartości godziwej.

Przychody z odsetek dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmowane będą w rachunku zysków i strat według efektywnej stopy procentowej. Dywidendy dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmowane będą w rachunku zysków i strat, kiedy prawa do otrzymania płatności zostaną ustalone.

Wszystkie inne zmiany w wartości godziwej ujmowane są w kapitale własnym. W momencie sprzedaży tych aktywów lub ich wygaśnięcia skutki ich wyceny ujęte w kapitale własnym prezentowane są w rachunku zysków i strat.

Aktywa te są usuwane z bilansu, kiedy prawa do otrzymania korzyści z danego aktywa wygasły lub zostały przekazane, a Grupa Kapitałowa przekazała praktycznie wszystkie korzyści i ryzyka związane z aktywem.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zaliczane są do aktywów trwałych, o ile Grupa Kapitałowa nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Wszystkie wyżej wymienione aktywa finansowe ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień zawarcia kontraktu w cenie nabycia odpowiadającej wartości godziwej poniesionych wydatków na ich nabycie, bądź wartości godziwej przekazanych w zamian innych składników majątku. Przy ustalaniu tej wartości uwzględniane są koszty zawarcia transakcji.

2.10. Instrumenty pochodne i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne są ujmowane i wyceniane na dzień bilansowy w wartości godziwej. Metody rozpoznania zysku i straty z tych instrumentów uzależnione są od tego, czy dany instrument wyznaczony został jako instrument zabezpieczający oraz od charakteru tego zabezpieczenia. Dany instrument może być wyznaczony jako zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczenie przepływów pieniężnych lub zabezpieczenie inwestycji

W 2014 roku jednostka zależna zawierała transakcje na walutowych instrumentach pochodnych typu forward. Transakcje na instrumentach pochodnych są zawierane w celu ograniczenia ryzyka zmiany kursów walut dla należności. Zawierane transakcje na walutowych instrumentach pochodnych nie zostały zaliczone do transakcji o charakterze zabezpieczającym.

2.11. Zapasy

Zapasy są aktywami przeznaczonymi do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będącymi w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż oraz mającymi postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Zapasy obejmują materiały, towary, produkcję w toku oraz produkty gotowe.

Materiały i towary na dzień bilansowy są wyceniane w cenach nabycia. Na dzień bilansowy materiały przeznaczone do sprzedaży oraz towary są wyceniane nie wyżej niż ceny sprzedaży netto.

Odpisy aktualizujące wartość materiałów i towarów wynikające z wyceny w cenach sprzedaży netto zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów sprzedaży.

Półprodukty i produkty w toku wycenia się w koszcie wytworzenia.

Koszt wytworzenia wyrobów gotowych, półproduktów i produkcji w toku obejmuje: koszty bezpośrednio związane z jednostką produktu oraz odpowiednio przypisane zmienne i stałe koszty pośrednie produkcji. Stałe pośrednie koszty produkcji przypisuje się przyjmując normalny poziom wykorzystania zdolności produkcyjnych. Na dzień bilansowy wyroby nie są wycenione wyżej niż ceny sprzedaży netto.

Odpisy aktualizujące wartość wyrobów gotowych i półproduktów odpisuje się w ciężar kosztów wytworzenia sprzedanych produktów.

Rozchód zapasów odbywa się według zasady FIFO („pierwsze weszło – pierwsze wyszło”), jedynie w uzasadnionych przypadkach w drodze szczegółowej identyfikacji rzeczywistych cen (kosztów) tych składników aktywów, które dotyczą ściśle określonych przedsięwzięć, niezależnie od daty ich zakupu lub wytworzenia.

2.12. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług to należności finansowe powstałe w wyniku podstawowej działalności operacyjnej Grupy Kapitałowej.

Do pozostałych należności zalicza się:

- inne należności finansowe tj. należności spełniające definicje aktywów finansowych m. in. lokaty powyżej 3 miesięcy, należności z tytułu rozliczenia pochodnych instrumentów finansowych, papiery komercyjne oraz dłużne instrumenty finansowe powyżej 3 miesięcy kwalifikowane do kategorii pożyczki i należności, należności z tytułu dywidend, odsetki od należności, zaliczki, pozostałe należności finansowe;
- inne należności niefinansowe, w tym zaliczki (na dostawy oraz na środki trwałe, na środki trwałe w budowie, na wartości niematerialne), należności z tytułu ZFŚS, należności z tytułu podatków, pozostałe należności niefinansowe. Zaliczki na środki trwałe, na środki trwałe w budowie, na wartości niematerialne wykazywane są w grupie aktywów trwałych;
- rozliczenia międzyokresowe czynne.

Należności ujmowane są pierwotnie w wartościach godziwych. W przypadku stosowania normalnych terminów płatności (od 14 do 90 dni), uznanych w praktyce na rynku w transakcjach o podobnym charakterze, za wartość godziwą uznaje się ich wartość nominalną powstałą w dniu rozpoznania przychodu.

Na dzień bilansowy inne należności finansowe o terminie wymagalności dłuższym niż 3 miesiące od dnia bilansowego oraz należności z tytułu dostaw i usług o terminie wymagalności dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego wycenia się według zamortyzowanego kosztu w oparciu o efektywną stopę procentową z zachowaniem zasad ostrożności. Wartość należności aktualizuje się, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego w odniesieniu do należności:

- od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości – do wysokości należności nieobjętej zabezpieczeniem,
- od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości – w wysokości 100% należności,
- kwestionowanych lub z których zapłatą dłużnik zalega, a spłata należności nie jest prawdopodobna – do wysokości należności nieobjętej zabezpieczeniem,
- stanowiących równowartość kwot podwyższających należności – do wysokości tych kwot,
- przeterminowanych lub nie przeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności – według indywidualnej oceny.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych w zależności od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizujący. Należności wyrażone w walutach obcych ujmują się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 2.2. „Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych”.

2.13. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy od dnia ich założenia, otrzymania, nabycia lub wystawienia oraz o dużej płynności.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyceniane są według wartości nominalnych. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyrażone w walutach obcych ujmują się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 2.2. „Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych”. Dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych środki pieniężne i ich ekwiwalenty zdefiniowane są w identyczny sposób jak dla celów ujmowania w bilansie.

2.14. Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana raczej poprzez transakcje sprzedaży niż poprzez kontynuowanie użytkowania, pod

warunkiem, iż są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie, z zachowaniem warunków, które są zwyczajowo stosowane przy sprzedaży tych aktywów (lub grup do zbycia) oraz ich sprzedaż jest wysoce uprawdopodobniona.

Bezpośrednio przed początkową kwalifikacją składnika aktywów lub grupy do zbycia jako przeznaczonych do sprzedaży, dokonuje się wyceny tych aktywów, tj. ustala się ich wartość bilansową zgodnie z przepisami właściwych standardów. Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne podlegają amortyzacji do dnia reklasyfikacji, a w przypadku wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość wystąpienia utraty wartości, zostaje przeprowadzony test na utratę wartości i w konsekwencji ujęty odpis, zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów”.

Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia), których wartość została ustalona w sposób jak wyżej podlegają przekwalifikowaniu na aktywa przeznaczone do sprzedaży. Na moment przekwalifikowania aktywa te wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Różnica z wyceny do wartości godziwej ujmowana jest w pozostałych kosztach operacyjnych. W momencie późniejszej wyceny, ewentualne odwrócenie odpisu do wartości godziwej ujemuje się w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.15. Kapitał własny

Kapitał własny został podzielony zgodnie z MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” na poniższe kategorie:

- Kapitał akcyjny (zakładowy) Jednostki Dominującej, wykazany według wartości nominalnej;
- Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej. W tej pozycji, zgodnie z art. 396 § 2 Kodeksu spółek handlowych, wykazywana jest nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, która jest pomniejszana o koszty związane z podwyższeniem kapitału akcyjnego.
- Kapitał z aktualizacji wyceny. W tej pozycji wykazywany jest kapitał z przeszacowania do wartości godziwej rzeczowych aktywów trwałych po pomniejszeniu o rezerwy na odroczony podatek dochodowy rozliczane z kapitałem;
- Zyski zatrzymane, na które składają się:
  - Niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych;
  - Kapitał zapasowy tworzony ustawowo – kapitał tworzony z zysku zgodnie z wymogami art. 396 § 1 Kodeksu spółek handlowych;
  - Kapitał zapasowy tworzony zgodnie ze statutem – kapitał tworzony z zysku zgodnie ze statutem Spółek wchodzących w skład Grupy
  - Zysk (strata) netto bieżącego okresu obrotowego.

Statut Spółki Dominującej przewiduje tworzenie kapitału rezerwowego z przeznaczeniem na wypłatę dywidend dla akcjonariuszy oraz tworzenie innych funduszy specjalnych. W latach 2009-2014 Jednostka Dominująca nie tworzyła kapitału rezerwowego oraz innych funduszy celowych.

2.16. Zobowiązania

Za zobowiązania uznaje się wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów. Wycena zobowiązań uzależniona jest od ich zakwalifikowania do jednej z dwóch poniżej wymienionych kategorii:

- Zobowiązania finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy. Do tej grupy zaliczono zobowiązania, które spełniają kryteria zobowiązań przeznaczonych do obrotu oraz gdy zawierają elementy wbudowane. Do tej grupy zaliczono również walutowe instrumenty pochodne, które nie mają charakteru zabezpieczającego.

- Instrumenty pochodne wyznaczone i spełniające wymogi stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń są zaliczane do odrębnej kategorii o nazwie Instrumenty zabezpieczające. Grupa Kapitałowa nie zakwalifikowała do tej kategorii transakcji na instrumentach pochodnych
- Pozostałe zobowiązania. W tej grupie można wyodrębnić dwa typy zobowiązań: zobowiązania finansowe i zobowiązania nie zaliczone do zobowiązań finansowych.

Zobowiązania finansowe ujmowane są pierwotnie w wartości godziwej po pomniejszeniu o bezpośrednie koszty transakcyjne. W przypadku stosowania normalnych terminów płatności, uznanych w praktyce na rynku w transakcjach o podobnym charakterze, za wartość godziwą uznaje się ich wartość nominalną powstałą w dniu rozpoznania zobowiązania. Na dzień bilansowy zobowiązania finansowe wycenia się w wartości zamortyzowanego kosztu opartego na efektywnej stopie procentowej. Wyjątkiem są kredyty udzielone w rachunku bieżącym, dla których nie są ustalone harmonogramy spłat. W przypadku tego rodzaju kredytów koszty związane z jego uruchomieniem oraz inne opłaty obciążają koszty finansowe metodą liniową w momencie ich poniesienia. Do grupy pozostałych zobowiązań finansowych zaliczono:

- zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek,
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług,
- zobowiązania przypadające do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane lub wykonane, ale nie zostały zafakturowane, krótkookresowe rezerwy na niewykorzystane urlopy, inne zarachowane koszty, stanowiące zobowiązania oszacowane na podstawie zawartych umów lub innych wiarygodnych szacunków (bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów),
- inne zobowiązania finansowe, (zobowiązania z tytułu wynagrodzeń osobowych, zobowiązania z tytułu odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań, itp.)

Zobowiązania niezaliczone do pozostałych zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty. Do tej kategorii zaliczono:

- zobowiązania z tytułu podatków, opłat, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publiczno-prawnych,
- otrzymane zaliczki, które zostaną rozliczone poprzez fizyczną dostawę wyrobów gotowych/towarów lub wykonanie usługi, zobowiązania z tytułu funduszy specjalnych,
- rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych w budowie oraz nabycie gotowych środków trwałych. Sposób rozliczenia otrzymanych dotacji opisano w punkcie „Dotacje państwowe”.

Zobowiązania wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych”.

2.17. Dotacje państwowe

Dotacje pieniężne ujmuje się w wartości nominalnej. Dotacje państwowe, w tym dotacje z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej do aktywów prezentuje się w bilansie jako przychody przyszłych okresów (rozliczenia międzyokresowe przychodów) w grupie zobowiązań długoterminowych. Część dotacji, która zostanie rozliczona w okresie następujących 12 miesięcy po dniu bilansowym jest wykazywana jako przychody przyszłych okresów (rozliczenia międzyokresowe przychodów) w grupie zobowiązań krótkoterminowych. Dotacji państwowych nie ujmuje się dopóki nie istnieje wystarczająca pewność, że jednostka gospodarcza spełni warunki związane z dotacjami oraz, że dotacje będą otrzymane. Dotacje państwowe ujmuje się w systematyczny sposób jako przychód w poszczególnych okresach, aby zapewnić ich współmierność z odnośnymi kosztami amortyzacji.

Spółka Dominująca otrzymuje również dotacje będące refundacją kosztów wynagrodzeń i świadczeń pracowników będących osobami niepełnosprawnymi. Tego typu dotacje ujmowane są w całości w okresie ich wymagalności i wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałych przychodów operacyjnych.

Jednostka Dominująca otrzymuje także dotacje na wydatki ponoszone na koszty prac badawczo-rozwojowych, sfinansowane ze środków unijnych w ramach zawartych umów. Dotacje te szczegółowo zostały opisane w punkcie 4.9.

Dotacje do kosztów otrzymane w formie zaliczki na wydatki, które będą ponoszone w przyszłości zaliczane są do przychodów przyszłych okresów (rozliczenia międzyokresowe przychodów) w grupie zobowiązań krótkoterminowych i rozliczane w proporcji do ponoszonych wydatków w poszczególnych okresach rozliczeniowych i w proporcji do stopnia refundowania tych wydatków poprzez zaliczenie ich do pozostałych przychodów operacyjnych.

Zgodnie z MSR 20 par. 28, kwoty otrzymanych dotacji wykazywane są w odrębnej pozycji rachunku przepływów pieniężnych z działalności finansowej.

2.18. Podatek dochodowy oraz odroczony podatek dochodowy

Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat obejmuje: podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący obliczany jest zgodnie z aktualnymi przepisami podatkowymi.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać wtedy, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozliczona.

Podatek odroczony ujmuje się w rachunku zysków i strat danego okresu, za wyjątkiem przypadku, gdy podatek odroczony dotyczy transakcji czy zdarzeń, które ujmowane są bezpośrednio w kapitale własnym – wówczas podatek odroczony również ujmowany jest w odpowiednim składniku kapitału własnego.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania. Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

2.19. Rezerwy i świadczenia pracownicze

Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy spełnione są następujące warunki: na Spółkach Grupy Kapitałowej ciąży istniejący obowiązek prawny lub obowiązek zwyczajowy, który wynika ze zdarzeń przeszłych, a ponadto gdy jest prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Rezerwy wycenia się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. W przypadku gdy wpływ zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza oraz ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Zgodnie z wymogami MSR 1 rezerwy w bilansie prezentowane są jako krótkoterminowe i długoterminowe.

Rezerwy mogą być tworzone w szczególności w odniesieniu do następujących tytułów:

- świadczenia pracownicze i podobne,

- skutki toczących się spraw sądowych oraz spraw spornych;
- udzielone gwarancje i poręczenia.

W zakresie świadczeń pracowniczych Grupa Kapitałowa nie jest stroną żadnych porozumień płacowych ani zbiorowych układów pracy. Grupa Kapitałowa nie posiada także programów emerytalnych zarządzanych bezpośrednio lub przez fundusze zewnętrzne. Koszty świadczeń pracowniczych obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami zawartych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami oraz koszty świadczeń emerytalnych (odprawa emerytalna, odprawa rentowa, odprawa pośmiertna) wypłacone pracownikom zgodnie z przepisami prawa po okresie zatrudnienia. Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wyceniane są na zasadach ogólnych i prezentowane w pozycji innych zobowiązań. Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych (odpraw emerytalnych) są szacowane w wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na dzień bilansowy z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia. Wysokość zobowiązań z tytułu określonych świadczeń wylicza corocznie niezależny aktuariusz metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych.

2.20. Rachunek zysków i strat

Skonsolidowany rachunek zysków i strat sporządza się w wariantcie kalkulacyjnym.

2.21. Przychody

Przychody ze sprzedaży ujmuje się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i opusty.

Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych, towarów i materiałów ujmuje się wtedy, gdy:

- przekazano nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów, wyrobów gotowych i materiałów,
- można wycenić wiarygodnie kwotę przychodów,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa Kapitałowa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione przez Grupę Kapitałową w związku z transakcją, można wycenić w sposób wiarygodny.

Przychody ze sprzedaży usług ujmuje się wtedy, gdy:

- można wycenić w sposób wiarygodny kwotę przychodów,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa Kapitałowa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
- można w wiarygodny sposób określić stopień realizacji transakcji na dzień bilansowy,
- koszty poniesione w związku z transakcją oraz koszty zakończenia transakcji mogą być wycenione w wiarygodny sposób.

Do pozostałych przychodów operacyjnych zalicza się przychody i zyski niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną. Kategoria ta obejmuje zyski z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, aktualizację wartości inwestycji w nieruchomości, otrzymane dotacje, otrzymane odszkodowania związane ze zwrotem kosztów sądowych, nadpłaconych zobowiązań podatkowych oraz otrzymanego odszkodowania z tytułu strat w majątku Grupy Kapitałowej, który objęty był ubezpieczeniem. Do pozostałych przychodów operacyjnych zaliczane jest także odwrócenia odpisów aktualizujących wartość należności, zapasów oraz odwrócenia odpisów z tytułu trwałej utraty wartości składników majątku trwałego.

Do przychodów finansowych zaliczane są odsetki od lokat bankowych, odsetki od nieterminowych płatności należności, odpisy aktualizujące należności z tytułu odsetek oraz zyski z różnic kursów walut.

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się według zasady memoriałowej, z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej.

2.22. Koszty

Za koszty uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez właścicieli.

Koszty ujmuje się w rachunku zysków i strat na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami, a osiągnięciem konkretnych przychodów, tzn. stosując zasadę współmierności, poprzez rachunek rozliczeń międzyokresowych kosztów czynnych i biernych.

Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie rodzajowym oraz w układzie miejsc powstawania kosztów, przy czym za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów w rachunku zysków i strat przyjmuje się wariant kalkulacyjny.

Całkowity koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów stanowi:

- koszt wytworzenia sprzedanych produktów,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów,
- koszty sprzedaży,
- koszty ogólnego zarządu.

Kosztami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na wynik finansowy okresu są również pozostałe koszty operacyjne i koszty finansowe.

Do pozostałych kosztów operacyjnych Grupa Kapitałowa zalicza koszty i straty niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną. Kategoria ta obejmuje straty z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, przekazane darowizny, kary i grzywny, koszty odpisów aktualizujących wartość należności i zapasów materiałów oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości składników majątku trwałego.

Do kosztów finansowych zaliczane są koszty z tytułu wykorzystywania zewnętrznych źródeł finansowania, odsetki płatne z tytułu umów leasingu finansowego oraz straty z różnic kursów walut.

2.23. Rachunek przepływów środków pieniężnych

Skonsolidowany rachunek przepływów środków pieniężnych jest sporządzany metodą pośrednią.

2.24. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Zgodnie z MSSF 8 „Segmenty operacyjne” Segmentem operacyjnym jest część składowa Grupy Kapitałowej, (i) która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody i ponosić koszty, (ii) której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji oraz (iii) w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

W działalności Grupy Kapitałowej można wyodrębnić dwa segmenty działalności. Pierwszy segment operacyjny związany jest z produkcją maszyn i urządzeń oraz świadczeniem usług dla górnictwa. Do drugiego segmentu operacyjnego zaliczono sprzedaż hurtową towarów i materiałów.

Segmenty geograficzne w sprawozdaniu finansowym ustala się według wyodrębnionych obszarów działalności Spółki, w ramach których następuje dostarczanie produktów lub świadczenie usług w określonym środowisku gospodarczym, który podlega ryzyku i charakteryzuje się poziomem zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych, różnym od tych, które są właściwe dla innych obszarów działających w odmiennym środowisku gospodarczym.

Działalność Grupy Kapitałowej koncentruje się głównie na obszarze kraju. Z tego też względu Grupa nie objęła obowiązkiem sprawozdawczym odrębnych segmentów geograficznych.

Koszty segmentów obejmują koszty sprzedaży zewnętrznym klientom, które w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do danego segmentu. Koszty segmentu nie obejmują kosztów administracyjnych, kosztów zarządu, pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych oraz innych kosztów powstałych na poziomie Grupy Kapitałowej, które dotyczą Grupy jako całości.

Do aktywów segmentu zalicza się m.in. rzeczowe aktywa trwałe, zapasy, należności, które można bezpośrednio przyporządkować do danego obszaru działalności. Do pasywów segmentu zalicza się m.in. wszystkie zobowiązania z tytułu dostaw, usług, bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, przychody przyszłych okresów.

2.25. Polityka zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem zawiera procesy identyfikacji, pomiaru i określania sposobu postępowania z ryzykiem. Wyodrębniono następujące rodzaje ryzyk:

- ryzyko rynkowe, w tym: zmian cen materiałów, stóp procentowych oraz kursów walutowych,
- ryzyko płynności,
- ryzyko kredytowe.

Podstawowym problemem jest ryzyko rynkowe zmian cen materiałów do produkcji. Koszty produkcji w dużej mierze uzależnione są od zmiany cen materiałów, w tym wyrobów hutniczych (blachy, kształtowniki). Grupa Kapitałowa nie stosuje polityki zabezpieczania ryzyka wzrostu cen materiałów do produkcji.

Ryzyko zmian stóp procentowych. Grupa Kapitałowa zawiera umowy kredytowe oparte na zmiennych stopach WIBOR 1M (1 miesięczny) + marża banku lub EURIBOR 1M (1 miesięczny) + marża banku. W związku z tym narażona jest na ryzyko zmian stóp procentowych w przypadku zaciągania nowego lub refinansowania istniejącego zadłużenia. Grupa Kapitałowa nie stosuje polityki zabezpieczania ryzyka wzrostu stóp procentowych kredytów.

Ryzyko zmian kursów walut. W odniesieniu do części obrotu realizowanego na rynkach zagranicznych Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko zmian kursów walutowych. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez Spółkę sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta funkcjonalna. Ze względu na wzrastającą wielkość obrotów w walutach obcych w spółce zależnej – w 2014 roku podjęto decyzję o zawieraniu transakcji na walutowych instrumentach pochodnych typu forward. Transakcje na instrumentach pochodnych są zawierane w celu ograniczenia ryzyka zmiany kursów walut dla należności. Zawierane transakcje na walutowych instrumentach pochodnych nie zostały zaliczone do transakcji o charakterze zabezpieczającym.

Ryzyko płynności. Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko utraty płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w wyznaczonych terminach. Finansowanie działalności przy pomocy zewnętrznych źródeł (kredyty, pożyczki, kredyt kupiecki) podwyższa ryzyko utraty płynności w przyszłości. Spółki Grupy Kapitałowej muszą mieć stały dostęp do rynków finansowych, dlatego są narażone na ryzyko braku możliwości pozyskania nowego finansowania, jak również refinansowania swojego zadłużenia. Ryzyko to jest uzależnione przede wszystkim od warunków rynkowych, oceny zdolności kredytowej oraz stopnia koncentracji.

Ryzyko kredytowe. Wiarygodność kredytowa klientów, z którymi zawierane są transakcje fizycznej sprzedaży produktów poddawana jest procedurom weryfikacyjnym. Stan należności podlega ciągłemu monitoringowi. Ryzyko kredytowe w przypadku należności jest wysokie i związane jest z ograniczoną liczbą istotnych odbiorców wyrobów, usług i towarów.

2.26. Szacunki Zarządu

Sporządzając sprawozdanie finansowe, Zarząd Spółki Dominującej wykorzystywał szacunki oparte na pewnych założeniach i osądach. Szacunki te mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań oraz przychodów i kosztów.

Szacunki oraz leżące u ich podstaw założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz analizie różnorodnych czynników, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki stanowią podstawę profesjonalnego osądu co do wartości poszczególnych pozycji, których dotyczą.

W niektórych istotnych kwestiach Grupa Kapitałowa opierała się na opiniach niezależnych ekspertów.

W związku z charakterem oszacowań i przyjętych założeń dotyczących przyszłości, uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe z definicji mogą nie pokrywać się z faktycznymi rezultatami. Szacunki oraz założenia w nich przyjęte podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest rozpoznawana w okresie, w którym zostały one zmienione, jeśli dotyczą wyłącznie tego okresu lub także w okresach kolejnych.

Oszacowania i założenia, które niosą ze sobą ryzyko obejmują:

- Wycena nieruchomości inwestycyjnych. Zgodnie z przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości na kolejne dni bilansowe nieruchomości inwestycyjne wyceniane są w wartości godziwej. Podstawą do ustalenia (oszacowania) wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych na dzień bilansowy jest wycena sporządzona przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego. Szacunek wartości godziwej przeprowadzany jest na konkretny dzień bilansowy. Uwzględniając zmienność warunków rynkowych, tak oszacowana wartość nieruchomości inwestycyjnych może okazać się niewłaściwa w innym terminie.
- Wycena rzeczowych aktywów trwałych zaliczonych do grupy „grunty”. Zgodnie z przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości do tej grupy zalicza się grunty własne oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów. Wartość aktywów trwałych zaliczonych do grupy „grunty” podlega okresowemu przeszacowaniu do wartości godziwej (przeszacowanej). Podstawą do ustalenia (oszacowania) wartości godziwej jest wycena sporządzona przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego. Przeszacowania przeprowadza się na tyle regularnie, aby wartość bilansowa nie różniła się w sposób istotny od wartości, która zostałaby ustalona przy zastosowaniu wartości godziwej na dzień bilansowy. Uwzględniając zmienność warunków rynkowych, tak przeszacowana wartość aktywów trwałych zaliczonych do grupy „grunty” może okazać się niewłaściwa w innym terminie.
- Okresy użytkowania środków trwałych. Spółki Grupy Kapitałowej dokonują okresowego (przynajmniej raz do roku na dzień bilansowy) oszacowania prawidłowości ustalenia okresów użytkowania poszczególnych składników majątku trwałego, ewentualnej wartości rezydualnej poszczególnych obiektów. Szacunki te oparte są głównie na doświadczeniu historycznym oraz analizie różnorodnych czynników wpływających na wykorzystanie posiadanego majątku oraz możliwości skonsumowania korzyści ekonomicznych w nim zawartych.
- Rezerwy na świadczenia pracownicze. Grupa Kapitałowa nie jest stroną żadnych porozumień płacowych ani zbiorowych układów pracy związanych ze świadczeniami pracowniczymi. Grupa Kapitałowa nie posiada także programów emerytalnych zarządzanych bezpośrednio przez Grupę lub przez fundusze zewnętrzne. Koszty świadczeń pracowniczych obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami zawartych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami oraz koszty świadczeń emerytalnych (odprawa emerytalna, odprawa rentowa, odprawa pośmiertna) wypłacone pracownikom zgodnie z przepisami Kodeksu pracy (ustawa z dnia 26 czerwca 1974 roku; tekst jednolity Dz. U. 1998 r. Nr 21 poz. 94, z późniejszymi zmianami) po okresie zatrudnienia. Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wyceniane są na zasadach ogólnych. Świadczenia długoterminowe szacowane są na podstawie metod aktuarialnych. Zastosowanie tych metod wymaga przyjęcia wielorakich założeń, w tym odpowiednich stóp dyskontowych oraz założeń demograficznych. Poziom rezerw oraz kosztów przyszłych świadczeń pracowniczych został przyjęty i zaprezentowany w historycznych sprawozdaniach finansowych na podstawie raportu uprawnionego aktuarusza.

- Grupa Kapitałowa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.
- Grupa Kapitałowa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.
- Istnieje niepewność dotycząca utraty wartości składników majątku Patentus Strefa S.A w związku ze złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości.

2.27. Wartość godziwa

Wartość godziwą składnika aktywów lub zobowiązania stanowi cena, możliwa do uzyskania przy sprzedaży składnika aktywów lub do zapłacenia za przeniesienie zobowiązania (cena wyjścia) w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny. O ile nie istnieją przesłanki wskazujące na fakt, że składnik aktywów nie został nabyty po cenie stanowiącej jego wartość godziwą uznaje się, że wartość godziwą na dzień początkowego ujęcia stanowi cena nabycia danego aktywu lub – w przypadku zobowiązań finansowych - cena sprzedaży.

Na koniec okresu sprawozdawczego wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których istnieje aktywny rynek ustala się na podstawie najbardziej reprezentatywnej ceny pochodzącej z tego rynku na dzień wyceny.

Jeżeli rynek na dany składnik aktywów lub zobowiązań finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nienotowanych papierów wartościowych), Spółka ustala wartość godziwą stosując odpowiednie techniki wyceny opierające się na maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych. Obejmują one wykorzystanie cen z ostatnio przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, porównanie do innych instrumentów, które są w swojej istocie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki/modele wyceny powszechnie stosowane na rynku.

Oszacowana wartość godziwa instrumentów pochodnych odpowiada kwocie możliwej do uzyskania lub koniecznej do zapłaty w celu zamknięcia pozycji otwartych na koniec okresu sprawozdawczego. Dla transakcji, dla których jest to możliwe, wyceny dokonuje się w oparciu o notowania rynkowe.

Transakcje na walutowych instrumentach pochodnych są zawierane z Bankami finansującymi. Zawierane transakcje na walutowych instrumentach pochodnych mają na celu nie ograniczenia ryzyka zmiany kursów walut dla należności. Tego typu transakcje nie zostały zaliczone do transakcji o charakterze zabezpieczającym.

Otwarte na dzień bilansowy transakcje na walutowych instrumentach pochodnych zostały wycenione przez Bank finansujący, z którym zostały zawarte transakcje. Wycena walutowych instrumentach pochodnych została przeprowadzona z uwzględnieniem danych pochodzących z rynku notowań kursów walut oraz stóp procentowych.

Wartość godziwa walutowych instrumentach pochodnych została zaklasyfikowana jako poziom 2 hierarchii wartości godziwej.

Grunty, prawo wieczystego użytkowania gruntów oraz nieruchomości inwestycyjne wykazywane są w wartościach przeszacowanych stanowiących wartości godziwe na dzień ich przeszacowania, pomniejszone o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. W szacowaniu wartości godziwej zastosowano podejście największego i najlepszego wykorzystania tych nieruchomości, co jest zgodne z aktualnym wykorzystaniem nieruchomości.

Wartość godziwa gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów została ustalona przez doświadczonego rzeczoznawcę majątkowego na bazie danych z porównywalnego rynku, który odzwierciedla najnowsze ceny transakcyjne dla podobnych nieruchomości. Zastosowano podejście rynkowe.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych została ustalona przez doświadczonego rzeczoznawcę majątkowego na bazie danych z porównywalnego rynku, który odzwierciedla najnowsze ceny najmu powierzchni dla podobnych nieruchomości. Zastosowano podejście dochodowe.

Nie doszło do zmiany w technice (metodzie) wyceny w ciągu roku.

Wartość godziwa gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz nieruchomości inwestycyjnych została zaklasyfikowana jako poziom 2 hierarchii wartości godziwej.

Nie nastąpiło przemieszczenie pomiędzy poziomami hierarchii wartości godziwej w ciągu roku obrotowego.

3. Wybrane dane finansowe przeliczone na euro (EUR)

Przyjęto średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro w okresach objętych sprawozdaniem finansowym w celu uzyskania porównywalnych danych finansowych – kursy ustalane przez Narodowy Bank Polski. Średni kurs w okresie obliczono jako średnią kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie.

Okres	Kurs średni EUR w okresie	Kurs najniższy EUR w okresie	Kurs najwyższy EUR w okresie	Kurs EUR na ostatni dzień okresu
kolumna 1	kolumna 2	kolumna 3	kolumna 4	kolumna 5
od 01.01.2017	4,2706	4,1737	4,4157	4,2265
do 30.06.2017				
od 01.04.2017	4,2166	4,1737	4,2705	4,2265
do 30.06.2017				
od 01.01.2016	4,3637	4,2355	4,5035	4,4240
do 31.12.2016				
od 01.01.2016	4,3680	4,2355	4,4987	4,4255
do 30.06.2016				
od 01.04.2016	4,3712	4,2355	4,4526	4,4255
do 30.06.2016				

Źródło: Tabela A – Archiwum kursów średnich NBP (<http://www.nbp.gov.pl>)

Podstawowe pozycje bilansu, rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym przeliczone na euro.

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów bilansu przeliczono według kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla euro obowiązujących na ostatni dzień okresu (kolumna 5).

Poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych przeliczono według kursów stanowiących średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla euro obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie sprawozdawczym (kolumna 2).

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Półroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wybrane dane finansowe do pozycji rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych	w tys. PLN				w tys. EURO			
	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016
I.Przychody netto ze sprzedaży	36.506	17.549	30.087	10.238	8.548	4.162	6.888	2.342
II.Zysk (strata) na działalności operacyjnej	3.187	768	427	(371)	746	182	98	(85)
III.Zysk (strata) przed opodatkowaniem	3.063	702	(39)	(627)	717	166	(9)	(143)
IV.Zysk (strata) netto	2.366	499	(49)	(516)	554	118	(11)	(118)
V.Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	2.418	584	(61)	(508)	566	139	(14)	(116)
VI.Zysk (strata) netto przypadający udziałom niekontrolującym	(52)	(85)	12	(8)	(12)	(20)	3	(2)
VII.Całkowity dochód ogółem	2.366	499	(49)	(516)	554	118	(11)	(118)
VIII.Całkowity dochód ogółem przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	2.418	584	(61)	(508)	566	139	(14)	(116)
IX.Całkowity dochód ogółem przypadający udziałom niekontrolującym	(52)	(85)	12	(8)	(12)	(20)	3	(2)
X.Średnia ważona liczba akcji w sztukach	29.500.000	29.500.000	29.500.000	29.500.000	29.500.000	29.500.000	29.500.000	29.500.000
XI. Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	2,91	2,91	3,30	3,30	0,68	1,00	0,79	1,00
VIII. Zysk (strata) netto na akcję oraz rozwodniony zysk (strata) netto na akcję przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej (w PLN/EUR)	0,08	0,02	(0,00)	(0,02)	0,02	0,00	(0,00)	(0,00)
XIII.Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	38	(206)	9.965	11.390	9	(49)	2.281	2.606
XIV.Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	456	139	(7.010)	(5.484)	107	33	(1.605)	(1.255)
XV.Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(118)	826	(1.792)	(4.393)	(28)	196	(410)	(1.005)
XVI.Przepływy pieniężne netto, razem	376	759	1.163	1.513	88	180	266	346
kurs Euro dla przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat oraz pozycji przepływów pieniężnych					4,2706	4,2166	4,3680	4,3712

Wybrane dane finansowe do pozycji aktywów i pasywów	w tys.PLN			w tys.EURO		
	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
XVII.Aktywa trwałe	104.136	98.763	115.607	24.639	22.324	26.123
XVIII.Aktywa obrotowe	46.970	45.744	47.036	11.113	10.340	10.628
XIX.Aktywa razem	151.106	144.507	162.643	35.752	32.664	36.751
XX.Zobowiązania długoterminowe	29.778	31.467	31.815	7.046	7.113	7.189
XXI.Zobowiązania krótkoterminowe	34.818	28.770	32.443	8.238	6.503	7.331
XXII. Kapitał własny	86.510	84.270	98.385	20.468	19.048	22.231
XXIII. Kapitał własny przypadający udziałom niekontrolującym	697	749	992	165	169	224
XXIV Kapitał akcyjny (zakładowy)	11.800	11.800	11.800	2.792	2.667	2.666
XXV Kapitały przypadające na udziały niekontrolujące	697	749	992	165	169	224
kurs Euro dla przeliczenia pozycji aktywów i pasywów				4,2265	4,424	4,4255

Średnia ważona ilość akcji w danym okresie sprawozdawczym została obliczona zgodnie z treścią MSR 33. Przy wyliczeniu średniej ważonej ilości akcji wzięto pod uwagę datę zarejestrowania nowych emisji akcji w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Do wyliczenia wskaźnika wartości księgowej przypadającej na jedną akcję akcjonariusza Jednostki Dominującej przyjęto w liczniku sumę kapitału własnego na koniec okresu, a w mianowniku średnią ważoną liczbę akcji.

Do wyliczenia wskaźnika podstawowego zysku na akcję oraz rozwodnionego zysku na akcję przyjęto w liczniku kwotę zysku netto, a w mianowniku średnią ważoną liczbę akcji. Nie wystąpiły różnice pomiędzy danymi do obliczenia podstawowego zysku na akcję i rozwodnionego zysku na akcję.

4. Noty objaśniające do pozycji sprawozdania finansowego

4.1. Nota 1 - Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne zostały zaprezentowane w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Wartości niematerialne i prawne netto, w tym:	4.966	5.658	6.337
Koszty prac rozwojowych	4.014	4.652	5.266
Programy komputerowe	932	982	1.048
Prace rozwojowe w toku	20	24	23
Dodatkowe informacje:			
<i>Wartości niematerialne i prawne na podstawie umów leasingu finansowego</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Koszty prac rozwojowych obejmują wydatki na dokumentację techniczną i technologiczną, projekty oraz koszty procesu certyfikacji. Prace rozwojowe ujmowane są jako aktywa oraz amortyzowane według zasad opisanych w punkcie 2.6. polityki rachunkowości.

W latach 2015 i 2016 Jednostka Dominująca ponosiła wydatki na prace rozwojowe, które na dzień bilansowy zostały wykazane w bilansie jako prace rozwojowe w toku. Zgodnie z oświadczeniem Zarządu w/w prace rozwojowe zakończą się wynikiem pozytywnym.

W badanym okresie oraz w roku poprzednim Jednostka Dominująca ponosiła wydatki na prace badawcze. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania był to koszt w wysokości 1 171 tys. PLN, a w 2016 roku 575 tys. PLN. Na poniesione wydatki Jednostka Dominująca otrzymała w bieżącym roku dotacje w kwocie 259 tys. PLN oraz 364 tys. PLN w roku poprzednim.

Programy komputerowe obejmują przede wszystkim licencje na systemy komputerowe oraz oprogramowanie narzędziowe wykorzystywane w działalności Grupy Kapitałowej.

Zmiany wartości początkowej oraz umorzenia wartości niematerialnych i prawnych w okresach objętych sprawozdaniem przedstawiono w poniższych tabelach:

Dane za okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	Koszty prac rozwojowych	Programy komputerowe	Razem
Wartość netto na początek okresu	4.676	982	5.658
Wartość brutto na początek okresu	6.718	2.590	9.308
Zwiększenia, w tym:	5	0	5
nabycie	5	0	5
Zmniejszenia	0		0
Wartość brutto na koniec okresu	6.723	2.590	9.313
Umorzenia na początek okresu	(2.066)	(1.608)	(3.674)
Zwiększenia umorzeń	(643)	(50)	(693)
Zmniejszenia umorzeń	0	0	0
Razem umorzenia na koniec okresu	(2.709)	(1.658)	(4.367)
Saldo odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	0	0	0
Prace rozwojowe w toku	20	0	20
Wartość netto na koniec okresu	4.034	932	4.966

Dane za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	Koszty prac rozwojowych	Programy komputerowe	Razem
Wartość netto na początek okresu	5.927	1.210	7.137
Wartość brutto na początek okresu	6.675	2.612	9.287
Zwiększenia, w tym:	43	0	43
nabycie	43	0	43
korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	0	22	22
Wartość brutto na koniec okresu	6.718	2.590	9.308
Umorzenia na początek okresu	(788)	(1.402)	(2.190)
Zwiększenia umorzeń	(1.278)	(206)	(1.484)
Zmniejszenia umorzeń	0	0	0
Razem umorzenia na koniec okresu	(2.066)	(1.608)	(3.674)
Saldo odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	0	0	0
Prace rozwojowe w toku	24	0	24
Wartość netto na koniec okresu	4.676	982	5.658

Dane za okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	Koszty prac rozwojowych	Programy komputerowe	Razem
Wartość netto na początek okresu	5.927	1.210	7.137
Wartość brutto na początek okresu	6.675	2.612	9.287
Zwiększenia, w tym:	17	0	17
nabycie	17	0	17
Zmniejszenia	0	10	10
Wartość brutto na koniec okresu	6.692	2.602	9.294
Umorzenia na początek okresu	(788)	(1.402)	(2.190)
Zwiększenia umorzeń	(638)	(152)	(790)
Zmniejszenia umorzeń	0	0	0
Razem umorzenia na koniec okresu	(1.426)	(1.554)	(2.980)
Saldo odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	0	0	0
Prace rozwojowe w toku	23	0	23
Wartość netto na koniec okresu	5.289	1.048	6.337

Grupa Kapitałowa nie korzysta z wartości niematerialnych na podstawie umów najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu operacyjnego.

Wartości niematerialne i prawne nie stanowią zabezpieczenia udzielonych Grupie Kapitałowej kredytów.

4.2. Nota 2 - Rzeczowe aktywa trwałe

Strukturę rzeczowych aktywów trwałych obrazuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Środki trwałe netto, w tym:	79.973	83.501	97.021
grunty własne i prawo wieczystego użytkowania gruntu, w tym:	11.925	11.925	12.387
<i>prawo użytkowania wieczystego gruntu</i>	7.866	7.866	8.466
budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	29.952	30.744	36.770
urządzenia techniczne i maszyny	34.831	37.493	43.933
środki transportu	985	957	1.214
inne środki trwałe	2.280	2.382	2.717
Środki trwałe w budowie	68	137	83
Razem rzeczowe aktywa trwałe netto wykazane w sprawozdaniu finansowym	80.041	83.638	97.104
Dodatkowe informacje:			
<i>Środki trwałe netto użytkowane na podstawie umów leasingu finansowego</i>	<i>1.650</i>	<i>1.315</i>	<i>1.930</i>

Zmiany wartości początkowej oraz umorzenia środków trwałych w okresach objętych sprawozdaniem przedstawiono w poniższych tabelach:

Dane za okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	Grunty i prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Razem
Wartość netto na początek okresu	11.925	30.744	37.493	957	2.382	83.501
Wartość brutto na początek okresu	12.563	49.061	68.911	3.170	6.491	140.196
Zwiększenia, w tym:	0	15	14	83	28	140
nabycie	0	15	14	83	28	140
aktualizacja do wartości przeszacowanej na koniec okresu "+"	0	0	0	0	0	0
odwrócenie odpisu aktualizującego"- "do wartości przeszacowanej z poprzedniego okresu	0	0	0	0	0	0
przemieszczenie wewnętrzne	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	0	0	(91)	(7)	(62)	(160)
likwidacja i sprzedaż	0	0	(91)	(7)	(62)	(160)
odpis aktualizujący z tytułu trwałej utarty wartości	0	0	0	0	0	0
przemieszczenie wewnętrzne	0	0	0	0	0	0
Wartość brutto na koniec okresu	12.563	49.076	68.834	3.246	6.457	140.176
korekta wartości środków trwałych w związku z przekształceniem na MSR na 01.01.2011	(38)	(442)	(55)	(11)	(3)	(549)
Umorzenia na początek okresu	(600)	(17.875)	(31.489)	(2.202)	(4.106)	(56.272)
Zwiększenia umorzenia	0	(807)	(2.515)	(55)	(123)	(3.500)
Zmniejszenia umorzeń, w tym:	0	0	56	7	55	118
likwidacja i sprzedaż	0	0	56	7	55	118
korekta umorzeń związana z aktualizacją do wartości przeszacowanej na koniec okresu	0	0	0	0	0	0
inne korekty	0	0	0	0	0	0
Razem umorzenia na koniec okresu	(600)	(18.682)	(33.948)	(2.250)	(4.174)	(59.654)
w tym: saldo odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości						0
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	11.925	29.952	34.831	985	2.280	79.973
w tym: skutki aktualizacji do wartości przeszacowanej na koniec okresu						0
Środki trwałe w budowie na koniec okresu	0	42	26	0	0	68
Razem wartość rzeczowych aktywów trwałych netto na koniec okresu						80.041

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Półroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Dane za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	Grunty i prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Razem
Wartość netto na początek okresu	12.476	39.555	44.002	1.261	3.197	100.491
Wartość brutto na początek okresu	12.514	48.638	65.572	3.167	6.690	136.581
Zwiększenia, w tym:	49	423	3.471	43	(199)	3.787
nabywanie	0	423	3.084	43	188	3.738
aktualizacja do wartości przeszacowanej na koniec okresu "+"	49	0	0	0	0	49
odwrócenie odpisu aktualizującego "- "do wartości przeszacowanej z poprzedniego okresu	0	0	0	0	0	0
przemieszczenie wewnętrzne			387	0	(387)	0
Zmniejszenia	0	0	(6)	(40)	0	(46)
likwidacja i sprzedaż		0	(6)	(40)		(46)
odpis aktualizujący z tytułu trwałej utarty wartości	0	0	0	0	0	0
przemieszczenie wewnętrzne	0	0	0	0	0	0
Wartość brutto na koniec okresu	12.563	49.061	69.037	3.170	6.491	140.322
korekta wartości środków trwałych w związku z przekształceniem na MSR na 01.01.2011	(38)	(442)	(55)	(11)	(3)	(549)
Umorzenia na początek okresu	0	(8.641)	(21.515)	(1.895)	(3.490)	(35.541)
Zwiększenia umorzenia	0	(1.609)	(5.181)	(126)	(249)	(7.165)
Zmniejszenia umorzeń, w tym:	(600)	(7.625)	(4.793)	(181)	(367)	(13.566)
likwidacja i sprzedaż	0	0	3	40	1	44
korekta umorzeń związana z aktualizacją do wartości przeszacowanej na koniec okresu	0	0	0	0	0	0
korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	(600)	(7.625)	(4.796)	(221)	(368)	(13.610)
Razem umorzenia na koniec okresu	(600)	(17.875)	(31.489)	(2.202)	(4.106)	(56.272)
w tym: saldo odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	11.925	30.744	37.493	957	2.382	83.501
w tym: skutki aktualizacji do wartości przeszacowanej na koniec okresu						0
Środki trwałe w budowie na koniec okresu	0	0	137	0	0	137
Razem wartość rzeczowych aktywów trwałych netto na koniec okresu						83.638

Dane za okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	Grunty i prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Razem
Wartość netto na początek okresu	12.476	39.555	44.002	1.261	3.197	100.491
Wartość brutto na początek okresu	12.514	48.638	65.572	3.167	6.690	136.581
Zwiększenia, w tym:	0	275	2.946	43	76	3.340
nabywanie	0	275	2.946	43	76	3.340
aktualizacja do wartości przeszacowanej na koniec okresu "+"	0	0	0	0	0	0
odwrócenie odpisu aktualizującego "- "do wartości przeszacowanej z poprzedniego okresu	0	0	0	0	0	0
przemieszczenie wewnętrzne	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	(89)	(2.156)	(270)	(40)	(386)	(2.941)
likwidacja i sprzedaż	0	0	0	(40)	0	(40)
odpis aktualizujący z tytułu trwałej utarty wartości	(89)	(2.156)	(656)	0	0	(2.901)
przemieszczenie wewnętrzne	0	0	386	0	(386)	0
Wartość brutto na koniec okresu	12.425	46.757	68.248	3.170	6.380	136.980
korekta wartości środków trwałych w związku z przekształceniem na MSR na 01.01.2011	(38)	(442)	(55)	(11)	(3)	(549)
Umorzenia na początek okresu	0	(8.641)	(21.515)	(1.895)	(3.490)	(35.541)
Zwiększenia umorzenia	0	(904)	(2.745)	(90)	(170)	(3.909)
Zmniejszenia umorzeń, w tym:	0	0	0	40	0	40
likwidacja i sprzedaż	0	0	0	40	0	40
korekta umorzeń związana z aktualizacją do wartości przeszacowanej na koniec okresu	0	0	0	0	0	0
inne korekty	0	0	0	0	0	0
Razem umorzenia na koniec okresu	0	(9.545)	(24.260)	(1.945)	(3.660)	(39.410)
w tym: saldo odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości						0
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	12.387	36.770	43.933	1.214	2.717	97.021
w tym: skutki aktualizacji do wartości przeszacowanej na koniec okresu	387	4.798	471	(3)	(13)	5.640
Środki trwałe w budowie na koniec okresu	0	0	12	53	18	83
Razem wartość rzeczowych aktywów trwałych netto na koniec okresu						97.104

Zgodnie z przyjętymi zasadami opisanymi w punkcie 2.3. polityki rachunkowości – Grupa Kapitałowa prezentuje na dzień bilansowy grunty oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów zgodnie z przyjętym modelem wyceny w wartości przeszacowanej do wartości godziwej. Zgodnie z tym modelem wyceny (opisanym w MSR 16) skutki wzrostu wartości ujmowane są drugostronnie jako wzrost wartości kapitału własnego (pozycja „Kapitał z aktualizacji wyceny”).

Na dzień bilansowy rzeczowe aktywa trwałe zaliczone do grupy „gruntów” (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów) wyceniane są według modelu opartego na wartości przeszacowanej. Wartość przeszacowana rzeczowych aktywów trwałych zaliczonych do tej grupy to wartość godziwa na dzień przeszacowania, pomniejszona o kwotę późniejszych zakumulowanych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Na skutek przeprowadzonych wycen przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego wartość bilansowa aktywów zaliczonych do grupy gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów wzrosła. Skutki przeszacowania zaliczono bezpośrednio do pozostałych kapitałów własnych jako „nadwyżkę z przeszacowania”. Nadwyżka z przeszacowania jest korygowana o wartość rezerwy na odroczone podatki dochodowe.

Wartość godziwa gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów została zaklasyfikowana jako poziom 2 hierarchii wartości godziwej.

Ostatnie przeszacowanie miało miejsce 31 grudnia 2016 roku. W stosunku do wartości bilansowej z poprzedniego okresu nastąpił wzrost wartości przeszacowywanych składników o kwotę 50 tys. PLN.

Wykazane w środkach trwałych Grupy Kapitałowej grunty obejmują grunty własne oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów nabytych na rynku wtórnym. Spółka traktuje nabyte prawa wieczystego użytkowania jako środki trwałe. Grunty własne oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów nie podlegają amortyzacji.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Spółka Dominująca dokonała przekwalifikowania gruntów i budynków magazynowych znajdujących się w Żorach przeznaczonych na wynajem ze środków trwałych do inwestycji w nieruchomości. Do ich wyceny Spółka zastosowała ceny rynkowe określone przez uprawnionego rzeczoznawcę.

Spółka Dominująca wnosi coroczne opłaty administracyjne z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów. Wysokość opłat wynosi 3% wartości gruntów oszacowanych przez Gminy, w których położone są działki. Okresowo opłaty podlegają waloryzacji na bazie wartości rynkowej gruntu, która jest szacowana przez Urzędy Gminy. Spółka Dominująca traktuje powyższe opłaty jako koszt podatków lokalnych.

Grupa Kapitałowa nie posiada zobowiązań w stosunku do organów państwowych z tytułu przeniesienia prawa własności nieruchomości.

W związku ze złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku Spółki zależnej Patentus Strefa S.A. utworzono odpisy aktualizujące dotyczące środków trwałych. Odpis dotyczy nieruchomości, maszyn i środków trwałych w budowie. Wartość odzyskiwalna nieruchomości to wartość na poziomie ceny możliwej do odzyskania ze sprzedaży wymuszonej określonej przez rzeczoznawcę jako 5 900 tys. PLN.

Aktywowane w okresie sprawozdawczym środki trwałe były finansowane w całości ze środków własnych Spółki Dominującej.

Zgodnie z zasadami określonymi w MSSF Grupa Kapitałowa okresowo analizuje i dostosowuje stawki amortyzacyjne do przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

Część maszyn i urządzeń Jednostka Dominująca użytkowała na zasadach leasingu finansowego. Zobowiązania z tytułu leasingu ujmowane są w bilansie jako pozostałe zobowiązania finansowe i wykazywane w podziale na część krótkoterminową i długoterminową. Szczegółowe uzgodnienie powyższych zobowiązań oraz opis kluczowych postanowień umownych zawarto w Nocie 9 Zobowiązania.

Grupa Kapitałowa korzystała ze środków trwałych na podstawie umów najmu i dzierżawy, które nie miały charakteru umów leasingu finansowego. Szacunkowa wartość środków trwałych, które znajdowały się w ewidencji pozabilansowej została przedstawiona w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
<i>Środki trwałe wykazane pozabilansowo (używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu operacyjnego)</i>	184	184	184
<i>Roczna wartość czynszów z tytułu zawartych umów najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu operacyjnego</i>	76	153	76

Środki trwałe oraz nieruchomości inwestycyjne stanowią zabezpieczenie udzielonych Grupie Kapitałowej kredytów. Wartość środków trwałych, jakie według umów kredytowych stanowią zabezpieczenie, przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
<i>Hipoteka ustanowiona na nieruchomościach (środki trwałe i nieruchomości inwestycyjne) w celu zabezpieczenia zobowiązań z tytułu kredytów bankowych</i>	61.713	61.713	61.713
<i>Kwota zastawu rejestrowego lub przewłaszczenia środków trwałych i zapasów w celu zabezpieczenia zobowiązań z tytułu kredytów bankowych</i>	47.134	47.134	46.314
Razem wartość środków trwałych oraz nieruchomości inwestycyjnych stanowiących zabezpieczenie udzielonych kredytów	108.847	108.847	108.027
<i>Hipoteka ustanowiona na nieruchomościach (środki trwałe i nieruchomości inwestycyjne) w celu zabezpieczenia zobowiązań z tytułu kredytów bankowych podmiotu powiązanego Patentus Strefa SA</i>	11.088	11.088	5.544
Razem	119.935	119.935	113.571

W dniu 07.12.2011 r. Jednostka Dominująca złożyła w Śląskim Centrum Przedsiębiorczości (w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, lata 2007 – 2013, badania i rozwój technologiczny, innowacje i przedsiębiorczość) wniosek o dofinansowanie realizacji projektu: Wzrost konkurencyjności i rozwój Spółki poprzez wprowadzenie do oferty innowacyjnych usług pomiarowych kół zębatych (umowa numer WND-RPSL.01.02.04-00-C09/11/02). Wartość wnioskowanego dofinansowania wynosiła 750 tys. PLN. W dniu 04 stycznia 2013 r. została podpisana umowa o dofinansowanie, a 18 listopada 2013 r. zostało zakupione i przyjęte na środki trwałe urządzenie pomiarowe będące przedmiotem umowy. 20 listopada 2013 r. Jednostka Dominująca złożyła w Śląskim Centrum Przedsiębiorczości wniosek o płatność końcową, a w kwietniu 2014 roku na konto Jednostki Dominującej wpłynęła dotacja w kwocie 750 tys. PLN, która w bilansie została wykazana jako przychody przyszłych okresów i jest rozliczana miesięcznie w wysokości amortyzacji środka trwałego sfinansowanego w/w dotacją. Na dzień 30 czerwca 2017 roku rozliczono dotację w wysokości 275 tys. PLN.

W dniu 14.09.2012 r. Jednostka Dominująca złożyła w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia, wsparcie na pierwsze wdrożenie wynalazku) wniosek o dofinansowanie realizacji projektu pt. Wdrożenie do produkcji mechatronicznego zespołu napędowego przenośnika zgrzeblowego dużej mocy. 18 kwietnia 2013 roku została podpisana umowa o dofinansowanie numer POIG.04.06-00-24-007/12. Wartość wnioskowanego dofinansowania wynosiła 7.591 tys. PLN. W trakcie realizacji projektu Jednostka Dominująca otrzymywała zaliczki dotacji, które były ewidencjonowane na przychodach przyszłych okresów jako zaliczki na inwestycje do czasu ich zakończenia i przyjęcia na środki trwałe. W czerwcu 2014 roku w wyniku zakończenia projektu Jednostka Dominująca złożyła wniosek o płatność końcową, który został rozpatrzony pozytywnie 12 września 2014 roku i w tym też miesiącu na konto Jednostki Dominującej wpłynęła ostatnia transza dotacji. W sumie w

ramach w/w projektu Spółka Dominująca otrzymała dotację w wysokości 7.573 tys. PLN, z czego na dzień 30 czerwca 2017 roku rozliczono kwotę 2.020 tys. PLN.

W dniu 16.11.2012 r. Jednostka Dominująca podpisała z Bankiem Gospodarstwa Krajowego z siedzibą w Warszawie dwie umowy o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013, oś priorytetowa: inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia, działanie 4.3 kredyt technologiczny:

Umowa nr POIG.04.03.00-00-954/11-00 dotyczyła dofinansowania na realizację projektu pod tytułem: „Wdrożenie innowacyjnej wysokowydajnej metody produkcji kół stożkowych wykorzystującej nawęglanie z preazotowaniem”. Wydatki całkowite na realizację tego projektu wynosiły 8.036 tys. PLN, w tym kwota wydatków kwalifikowanych to 7.951 tys. PLN, a maksymalna kwota dofinansowania 3.976 tys. PLN. W dniu 12 września 2014 roku w wyniku zakończenia projektu Jednostka Dominująca złożyła wniosek o płatność. 28 listopada 2014 roku instytucja finansująca poinformowała o pozytywnej weryfikacji wniosku o płatność i o zatwierdzeniu do wypłaty premii w wysokości 3.908 tys. PLN. W dniu 11 grudnia 2014 roku Jednostka Dominująca otrzymała w/w premię, która w całości została przeznaczona na spłatę zaciągniętego kredytu technologicznego. Na dzień 30 czerwca 2017 roku rozliczono dotację w wysokości amortyzacji środków trwałych sfinansowanych w/w dotacją w kwocie 1.176 tys. PLN.

Umowa nr POIG.04.03.00-00-950/11-00 dotyczyła dofinansowania na realizację projektu pod tytułem: „Wdrożenie innowacyjnej technologii produkcji wielkogabarytowych elementów zespołów napędowych o zwiększonej trwałości eksploatacyjnej”. Wydatki całkowite na realizację tego projektu wynosiły 8.045 tys. PLN, w tym kwota wydatków kwalifikowanych 7.940 tys. PLN, a maksymalna kwota dofinansowania to 3.970 tys. PLN. W dniu 12 września 2014 roku w wyniku zakończenia projektu Jednostka Dominująca złożyła wniosek o płatność. 28 listopada 2014 roku instytucja finansująca poinformowała o pozytywnej weryfikacji wniosku o płatność i o zatwierdzeniu do wypłaty premii w wysokości 3.941 tys. PLN. W dniu 11 grudnia 2014 roku Jednostka Dominująca otrzymała w/w premię, która w całości została przeznaczona na spłatę zaciągniętego kredytu technologicznego. Na dzień 30 czerwca 2017 roku rozliczono dotację w wysokości amortyzacji środków trwałych sfinansowanych w/w dotacją w kwocie 1.267 tys. PLN.

W dniu 19.11.2015 roku w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 Spółka Dominująca złożyła do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju wniosek o dofinansowanie projektu (Oś priorytetowa: Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego; Działanie: Badania naukowe i prace rozwojowe; Poddziałanie: Projekty aplikacyjne; Numer naboru: 1/4.1.4/2015) pod tytułem: „Opracowanie innowacyjnej technologii produkcji elementów uzębionych z hybrydowymi warstwami powierzchniowymi o podłożu nanostrukturalnym do zespołów napędowych przenośników przeznaczonych do pracy w ekstremalnych warunkach eksploatacyjnych” nr POIR.04.01.04-00-0064/15. Okres realizacji projektu przewidziano na 01.04.2016 r. do 30.09.2020 r. Projekt ma być realizowany w Konsorcjum, którego liderem będzie Patentus S.A., a pozostałymi wykonawcami Politechnika Warszawska, Instytut Technologii Eksploatacyjnej – Państwowy Instytut Badawczy, Nanostal Sp. z o.o. Wartość całego projektu opiewa na 11.621 tys. PLN, z czego dofinansowanie wyniesie 8.589 tys. PLN. Udział Spółki w całym projekcie wyniesie 7.652 tys. PLN, z czego dofinansowanie 4.992 tys. PLN. Projekt przeszedł pozytywnie etap oceny merytorycznej, został rekomendowany do udzielenia wsparcia i w dniu 29.06.2016 roku została podpisana umowa o dofinansowanie w/w projektu. Do dnia 30 czerwca 2017 roku Spółka otrzymała dofinansowanie na prace badawcze w kwocie 903 tys. PLN i cała kwota została rozliczona.

4.3. Nota 3 - Nieruchomości inwestycyjne oraz inwestycje kapitałowe

Nieruchomości inwestycyjne

Jednostka Dominująca posiada nieruchomości inwestycyjne położone na terenie Pszczyny. Do nieruchomości inwestycyjnych zaliczono, zgodnie z MSR 40 obiekty, które nie są wykorzystane przy produkcji, świadczeniu usług lub czynnościach administracyjnych, lecz w całości są wynajmowane i stanowią źródło przychodów z czynszów. Nieruchomości inwestycyjne zostały nabyte wraz z pozostałymi nieruchomościami w 2005 roku.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Spółka Dominująca dokonała przekwalifikowania gruntów i budynków magazynowych znajdujących się w Żorach przeznaczonych na wynajem ze środków trwałych do inwestycji w nieruchomości. Do ich wyceny Spółka zastosowała ceny rynkowe określone przez uprawnionego rzeczoznawcę.

Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości, na kolejne dni bilansowe nieruchomości inwestycyjne wyceniane są w wartości godziwej. Wycena nieruchomości inwestycyjnych jest przeprowadzana przez

niezależnego rzeczoznawcę, posiadającego aktualne uprawnienia zawodowe. Dokonując wyceny rzeczoznawca oparł się o dane pochodzące z rynku.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych została zaklasyfikowana jako poziom 2 hierarchii wartości godziwej.

Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej jest prezentowana odpowiednio w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

Zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych w okresach objętych sprawozdaniem przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Stan nieruchomości inwestycyjnych na początek okresu obrotowego	2.714	2.426	2.426
Zmiany w ciągu okresu obrotowego, w tym:	0	288	0
<i>zwiększenia z tytułu przekwalifikowania ze środków trwałych</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>zmniejszenia z tytułu wyceny do wartości godziwej</i>	<i>0</i>	<i>288</i>	<i>0</i>
Stan nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu obrotowego	2.714	2.714	2.426

W poniższej tabeli zestawiono przychody z czynszów i szacunkowe koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych, do których zaliczono koszty remontów, konserwacji oraz podatków lokalnych obciążających nieruchomości inwestycyjne.

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
<i>Przychody z nieruchomości inwestycyjnych (czynsz)</i>	<i>87</i>	<i>173</i>	<i>88</i>
<i>Koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych</i>	<i>(19)</i>	<i>(40)</i>	<i>(20)</i>
Nadwyżka przychodów nad kosztami z inwestycji w nieruchomości	68	133	68

Nieruchomości inwestycyjne są przedmiotem zabezpieczenia kredytów bankowych, które zostały opisane w Nocie 8 Kredyty i pożyczki.

Inwestycje kapitałowe

Inwestycje w jednostki obce:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Stan inwestycji w jednostkach pozostałych na początek okresu obrotowego	4.196	0	0
Zmiany w ciągu okresu obrotowego, w tym:	0	4.196	0
<i>udziały i akcje</i>	<i>0</i>	<i>4.196</i>	<i>0</i>
<i>odpisy aktualizujące</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Wartość księgowa netto inwestycji w jednostkach pozostałych na koniec okresu	4.196	4.196	0

Grupa Kapitałowa nie posiada udziałów i akcji w jednostkach stowarzyszonych.

4.4. Nota 4 - Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Struktura należności długoterminowych oraz krótkoterminowych została zaprezentowana w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Należności z tytułu dostaw i pozostałe należności długoterminowe w podziale na kategorie			
Należności z tytułu dostaw i usług	0	0	2
Udzielone pożyczki długoterminowe	504	1.017	1.291
Udziały w Spółce Patentus Strefa SA w upadłości nad którą utracono kontrolę	0	0	0
<i>Odpisy aktualizujące udzielone pożyczki</i>	<i>(91)</i>	<i>(88)</i>	<i>0</i>
Razem pożyczki i należności finansowe długoterminowe netto	413	929	1.293
Należności z tytułu zaliczek przekazanych na zakup rzeczowych aktywów trwałych	0	0	0
<i>Odpisy aktualizujące</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Razem należności niefinansowe długoterminowe netto	0	0	0
Łącznie należności z tytułu dostaw i pozostałe należności długoterminowe netto	413	929	1.293
Należności z tytułu dostaw i pozostałe należności krótkoterminowe w podziale na kategorie			
<i>Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych (brutto)</i>	<i>5</i>	<i>1</i>	<i>5</i>
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek (brutto)	15.162	14.075	22.980
Udzielone pożyczki krótkoterminowe	1.717	1.533	807
<i>Odpisy aktualizujące udzielone pożyczki</i>	<i>(886)</i>	<i>(886)</i>	<i>0</i>
<i>Odpisy aktualizujące</i>	<i>(2.277)</i>	<i>(2.541)</i>	<i>(1.475)</i>
Razem pożyczki i należności finansowe krótkoterminowe netto	13.721	12.182	22.317
Należności z tytułu zaliczek przekazanych za zakup zapasów	6.248	6.108	5.520
Należności z tytułu podatków	30	666	310
Pozostałe należności	1.273	822	42
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	643	344	705
<i>Odpisy aktualizujące</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Razem należności niefinansowe krótkoterminowe netto	8.194	7.940	6.577
Łącznie należności z tytułu dostaw i pozostałe należności krótkoterminowe netto	21.915	20.122	28.894
Ogółem należności z tytułu dostaw i pozostałe należności długoterminowe i krótkoterminowe	22.328	21.051	30.187

Na dzień 30 czerwca 2017 r. Spółka Dominująca wykazuje należności z tytułu zawartych następujących umów pożyczek:

Umowa pożyczki z 23 września 2008 r. (z późniejszymi zmianami) z niepowiązaniem kontrahentem AURES Spółka z o. o. (dawniej KRESPOL Spółka z o.o.) w wysokości 1.800 tys. PLN. Zabezpieczeniem należności wynikających z umowy pożyczki jest zastaw rejestrowy ustanowiony na środkach trwałych, które zostały nabyte z 70% środków z udzielonej pożyczki. Dodatkowym zabezpieczeniem jest ustanowienie hipoteki na nieruchomości Pożyczkobiorcy do wysokości 2.200 tys. PLN. Hipoteka Pożyczkobiorcy jest już obciążona, a suma obciążeń jest zbliżona do wartości rynkowej nieruchomości. Pożyczka jest oprocentowana w wysokości 10% w stosunku rocznym. W ocenie Zarządu Spółki, należności z tytułu pożyczki nie są zagrożone z uwagi na ustanowione zabezpieczenia opisane powyżej. Z tego też względu Zarząd Spółki nie tworzył odpisów aktualizujących na należności z tytułu pożyczki. Aneksiem z 20 grudnia 2012 r. zmienione zostało oprocentowanie pożyczki do 7 % w stosunku rocznym, a 07 stycznia 2015 roku podpisano aneks wydłużający termin spłaty w/w pożyczki na dzień 31 grudnia 2016 roku. Odsetki należne za 2015 rok w wysokości 126 tys. PLN zostały zapłacone. W marcu 2016 r. podpisano aneks do w/w umowy ustalając kwartalne spłaty kapitału pożyczki począwszy od czerwca 2016 roku w kwotach po 150 tys. PLN, z ostatecznym terminem na 31.03.2019 roku oraz z zastrzeżeniem iż w przypadku nieterminowych spłat umowa zostanie wypowiedziana a zwrot pożyczki nastąpi w ciągu 7 dni od daty jej wypowiedzenia. Zgodnie z aneksem odsetki od pożyczki mają być płacone na koniec każdego roku za dany rok. Na dzień 30.06.2017 roku saldo należności z tytułu tej pożyczki wynosi 1.094 tys. PLN (wraz z odsetkami).

Umowa z 16 marca 2010 roku z P.W. „ROTEKS” Bożena Bujak na kwotę 150 tys. PLN z oprocentowaniem 8% w stosunku rocznym i terminem spłaty do dnia 30.09.2013 r. Aneksiem z dnia 30 września 2015 roku przesunięty został termin spłaty na dzień 30 września 2017 roku. W związku z brakiem spłaty pożyczki we wskazanym terminie w dniu 30 grudnia 2016 roku podpisano ugodę – uznanie długu w której dłużnik zobowiązuje się do spłaty pożyczki wraz z odsetkami w terminie do dnia 30.11.2019 roku. Na dzień 30.06.2017 roku saldo należności z tytułu tej pożyczki wraz z odsetkami wynosi 91 tys. PLN. W związku z zagrożeniem, że w/w pożyczka nie zostanie spłacona Spółka utworzyła odpis aktualizujący na całość pożyczki wraz z odsetkami.

Umowa z 29 sierpnia 2011 roku z Panem Janem Paślawskim, Prezesem Spółki PATENTUS Strefa S.A. w kwocie 300 tys. PLN z terminem spłaty do 30 września 2021 roku. Oprocentowanie pożyczki wynosi WIBOR 1 M + 2 pp. Pożyczka została zabezpieczona hipoteką w kwocie 400 tys. PLN na nieruchomości pożyczkobiorcy i wekslem własnym In blanco z poręczeniem małżonka. Raty odsetkowe płatne są miesięcznie z dołu, raty kapitałowe płatne są corocznie do końca września danego roku (począwszy od 2012 roku) każdorazowo w

wysokości premii z zysku osiągniętego przez PATENTUS Strefa S.A. Na dzień 30.06.2016 roku saldo należności z tytułu tej pożyczki wraz z odsetkami wynosi 300 tys. PLN. W związku z odwołaniem Pana Jana Paślawskiego ze stanowiska Prezesa Spółki PATENTUS Strefa S.A. w dniu 30 czerwca 2016 roku podpisano aneks do umowy ustalający spłatę pożyczki w 24 ratach po 12 tys. PLN miesięcznie począwszy od 31 lipca 2016 roku. Ostateczny termin zwrotu pożyczki ustalono na 30 czerwca 2018 roku. W przypadku opóźnienia w spłacie kapitału bądź odsetek Spółka może żądać natychmiastowej spłaty całości pożyczki. Na dzień 30.06.2017 roku saldo należności z tytułu pożyczki wraz z odsetkami wynosi 150 tys. PLN.

Umowa z 18 grudnia 2013 roku (aneks z 21.04.2015) na kwotę 838 tys. PLN z podmiotem powiązaniem firmą Patentus Strefa S.A. z siedzibą w Stalowej Woli z terminem spłaty na 31 marca 2017 roku. Pożyczka oprocentowana w wysokości WIBOR 1 M + 2pp w stosunku rocznym. Zgodnie z harmonogramem pożyczka ma być spłacona w 23-ciu ratach, natomiast odsetki mają być spłacane w okresach rocznych na koniec każdego roku. Na dzień 30.06.2017 roku saldo z tytułu w/w pożyczki (wraz z odsetkami) wynosi 886 tys. PLN. Ponieważ Patentus Strefa S.A. ogłosiła upadłość i jest znikoma szansa na odzyskanie w/w kwoty Spółka utworzyła odpis aktualizujący na całość pożyczki wraz z odsetkami.

Umowa z 31 maja 2016 roku na kwotę 70 tys. PLN z podmiotem powiązaniem firmą Zakład Konstrukcji Spawanych Montex sp. z o.o. z siedzibą w Świętochłowicach z terminem spłaty na 30 września 2016 rok. Oprocentowanie pożyczki wynosi WIBOR 1 M + 2,5 pp w stosunku rocznym. Odsetki mają być zapłacone jednorazowo wraz ze spłatą kapitału. W wyniku podpisanego aneksu nastąpiło przesunięcie terminu spłaty pożyczki na 31 grudnia 2017 r. Na dzień 30.06.2017 roku saldo z tytułu w/w pożyczki (wraz z odsetkami) wynosi 73 tys. PLN.

Pożyczki udzielone jednostkom zależnym zostały wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności mieszczący się w okresie od 14 do 90 dni. Wartość godziwa należności nie różni się istotnie od ich wartości księgowych wykazanych w bilansie.

Struktura wiekowa należności z tytułu dostaw została przedstawiona w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Należności z tytułu dostaw i usług bieżące	9.859	10.226	17.424
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, w tym:	5.308	3.850	5.561
do 30 dni	2.496	1.142	1.204
od 31 do 60 dni	207	40	191
od 61 do 90 dni	178	51	374
od 91 do 180 dni	85	211	1.181
od 181 do 365 dni	257	366	803
powyżej 365 dni	2.085	2.040	1.808
Należności z tytułu dostaw i usług razem (brutto)	15.167	14.076	22.985
Odpisy aktualizujące należności na początek okresu	(2.541)	(1.515)	(1.515)
Ujęcie odpisów aktualizujących należności w okresie+	(64)	(1.125)	0
Odwrocenie odpisów aktualizujących w okresie w wyniku umorzenia należności	0	48	0
Odwrocenie odpisów aktualizujących w okresie w wyniku zapłaty	328	51	40
Odpisy aktualizujące należności na koniec okresu	(2.277)	(2.541)	(1.475)
Należności z tytułu dostaw i usług razem (netto)	12.890	11.535	21.510

Odpisami aktualizującymi objęte są należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości, kwestionujących należności, a także w innych wypadkach, gdy ocena sytuacji gospodarczej i finansowej podmiotu wskazuje, że spłata należności w najbliższym czasie nie jest prawdopodobna. Należności dochodzone na drodze sądowej oraz przeterminowane powyżej 365 dni obejmowane są w 100% odpisem.

Dla należności przeterminowanych powyżej 365 dni nie pochodzących od dłużników będących w stanie likwidacji lub upadłości i systematycznie spłacanych przez dłużników Spółka Dominująca nie utworzyła odpisów aktualizujących uznając, iż spłata tych należności nie jest zagrożona oraz ze względu na fakt zawarcia porozumienia z kontrahentami w sprawie płatności ratalnych.

Struktura walutowa należności została przedstawiona w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Należności z tytułu dostaw i usług razem (netto), w tym:	12.890	11.535	21.510
Należności z tytułu dostaw i usług w walucie polskiej (netto)	12.573	11.535	21.372
Należności z tytułu dostaw i usług w walutach obcych (netto)	317	0	138

Spółka Dominująca ma podpisaną umowę leasingową z Polską Grupą Górnictwem sp. z o.o. w Katowicach . W umowie Spółka występuje jako leasingodawca. Przedmiotem umowy jest leasing finansowy wraz z dostawą dwóch przenośników zgrzeblowych ścianowych dla potrzeb KWK Piast-Ziemowit Ruch Ziemowit wyprodukowanych przez Spółkę. Wartość umowy określona została na kwotę brutto w wysokości 24 891 tys. PLN. Na w/w kwotę składa się rata kapitałowa w wysokości 18 506 tys. PLN, odsetki w wysokości 1 731 tys. PLN oraz podatek vat w wysokości 4 654 tys. PLN. Umowa jest zawarta na okres 3 lat. Płatność została rozłożona na 36 comiesięcznych rat, zgodnie z harmonogramem płatności. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania oba przenośniki zostały wyprodukowane i przekazane do użytkowania do kopalni. Saldo należności z tytułu w/w umowy na dzień 30.06.2017 wynosi 18 346 tys. PLN.

W tabelach poniżej przedstawiono istotne informacje dotyczące należności leasingowych:

Wyszczególnienie/dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Wartość bieżąca należności z tyt.leasingu finansowego na początek okresu	0	0	0
Zwiększenia z tytułu zawarcia nowych umów leasingowu finansowego (+)	18.506	0	0
Splata rat leasingu finansowego (część kapitałowa) w okresie (-)	(1.629)	0	0
Wartość bieżąca należności z tyt.leasingu finansowego na koniec okresu, w tym:	16.877	0	0
Należności krótkoterminowe z tytułu umów leasingu	6.802	0	0
Należności długoterminowe z tytułu umów leasingu	10.075	0	0
Dodatkowe informacje :			
Przyszłe przychody finansowe z tytułu odsetek od umów leasingu na początek okresu	0	0	0
Zwiększenia przyszłych przychodów finansowych z tytułu zawarcia nowych umów leasingu finansowego (+)	1.797	0	0
Splata rat leasingu finansowego (przychody finansowe z tytułu odsetek) w okresie (-)	(328)	0	0
Korekty rozliczenia odsetek w okresie wynikające ze zmienności stóp procentowych (-)	0	0	0
Przyszłe przychody finansowe z tytułu odsetek od umów leasingu na koniec okresu, w tym:	1.469	0	0
<i>Warunkowe opłaty leasingowe ujęte w rachunku zysków i strat za dany okres</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Wyszczególnienie/dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingu finansowego wymagalna w okresie:	18.346	0	0
do 1 roku	7.035	0	0
od 1 roku do 5 lat	11.311	0	0
powyżej 5 lat	0	0	0
Przyszłe przychody finansowe z tytułu odsetek od umów leasingu (-)	(1.469)	0	0
Wartość bieżąca przyszłych należności z tyt. leasingu finansowego wykazana w aktywach, w tym wymagalna w okresie:	16.877	0	0
do 1 roku	6.802	0	0
od 1 roku do 5 lat	10.075	0	0
powyżej 5 lat	0	0	0
Dodatkowe informacje:			
Niegwarantowane wartości końcowe przypadające leasingodawcy	0	0	0

4.5. Nota 5 – Zapasy

Strukturę zapasów przedstawiono w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Zapasy brutto, w tym:	17.192	24.933	23.729
Materiały	8.474	11.784	11.915
Półprodukty i produkty w toku	6.459	10.979	9.107
Wyroby gotowe	995	934	1.202
Towary	1.264	1.236	1.505
Odpisy aktualizujące wartość zapasów, w tym:	(16)	(12)	(445)
Towary	(4)	(4)	26
Materiały	(14)	(17)	(456)
Półprodukty i produkty w toku	(1)	(5)	1
Wyroby gotowe	3	14	(16)
Wartość zapasów wykazana w bilansie, w tym:	17.176	24.921	23.284
Materiały	8.460	11.767	11.459
Półprodukty i produkty w toku	6.458	10.974	9.108
Wyroby gotowe	998	948	1.186
Towary	1.260	1.232	1.531
Dodatkowe informacje:			
Wartość materiałów podstawowych ujętych jako koszt w okresie	12.215	18.582	9.183

Metody wyceny zapasów zostały przedstawione w punkcie 2.11. opisu przyjętych zasad (polityki) rachunkowości. Utworzone odpisy aktualizujące wartość zapasów materiałów wykazywane są jako pozostały koszt operacyjny w okresie, a odpisy aktualizujące wartość wyrobów gotowych powiększają koszt sprzedaży w okresie.

Zapasy stanowią zabezpieczenie Umowy Wieloproduktowej numer 889/2015/0000771/00 zawartej z ING Bank Śląski w Katowicach (z limitem kredytowym w kwocie 7.000 tys. PLN) do kwoty 12.000 tys. PLN.

Spółka kupuje zapasy od różnych dostawców. Część dostawców zapasów materiałów i towarów zabezpiecza swoje należności na sprzedawanych zapasach. Zgodnie ze stosownymi adnotacjami na fakturach, sprzedawane zapasy pozostają własnością dostawcy do czasu uregulowania zobowiązania przez Spółkę.

4.6. Nota 6 - Środki pieniężne

Stan środków pieniężnych przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Środki pieniężne, w tym:	1.077	701	397
Środki pieniężne na rachunkach bankowych i w kasie	949	461	269
Lokaty krótkoterminowe	128	240	128
Inne ekwiwalenty środków pieniężnych	0	0	0
Dodatkowe informacje:			
Środki pieniężne w walutach obcych (przeliczone na PLN)	0	297	9
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	0	0	0

Lokaty krótkoterminowe są deponowane na różne okresy, od jednego dnia do 3 miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółek Grupy Kapitałowej na środki pieniężne. Oprocentowanie lokat jest zmienne.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jest równa ich wartości bilansowej. Składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w rachunku przepływów pieniężnych i w bilansie są tożsame.

Skutki wyceny środków pieniężnych w walutach obcych przedstawiono w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Różnice kursowe związane z wyceną salda środków pieniężnych na rachunkach bankowych w EUR na koniec okresu. Dodatnie różnice kursowe (wpływają na zwiększenie salda środków pieniężnych) wykazywane są ze znakiem (+); ujemne ze znakiem (-)	0	0	0

4.7. Nota 7 – Kapitał własny

Kapitał akcyjny (zakładowy)

Szczegółowe informacje na temat kapitału akcyjnego (zakładowego) Jednostki Dominującej oraz emisji akcji na dzień 30 czerwca 2017 roku przedstawiono w poniższej tabeli:

Stan na dzień 30.06.2017							
Seria	Liczba akcji w szt.	Wartość nominalna w PLN	Data rejestracji w KRS	Prawo do dywidendy	Sposób pokrycia	Rodzaj akcji	Liczba głosów
A	5.000.000	2.000.000	03.06.1997	brak szczególnych postanowień	gotówka	imienne, uprzywilejowane; 2 głosy na WZ	10.000.000
B	7.500.000	3.000.000	09.06.2004	począwszy od 01.01.2005	gotówka	imienne, uprzywilejowane; 2 głosy na WZ	15.000.000
C	5.625.000	2.250.000	14.11.2007	począwszy od wypłat z zysku za rok 2007	rozliczenie wierzytelności	imienne, uprzywilejowane; 2 głosy na WZ	11.250.000
D	5.250.000	2.100.000	14.11.2007	począwszy od wypłat z zysku za rok 2007	rozliczenie wierzytelności	zwykle, na okaziciela	5.250.000
E	3.125.000	1.250.000	25.03.2008	począwszy od wypłat z zysku za rok 2007	gotówka	zwykle, na okaziciela	3.125.000
F	3.000.000	1.200.000	29.10.2009	począwszy od wypłat z zysku za rok 2008	gotówka	zwykle, na okaziciela	3.000.000
RAZEM	29.500.000	11.800.000					47.625.000

Na dzień 30 czerwca 2015 roku wartość nominalna jednej akcji serii A, B, C, E oraz serii F wynosiła 0,40 złotych (40 groszy).

Akcje imienne serii A są akcjami uprzywilejowanymi co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję tej serii przypadają dwa głosy na Walnym Zgromadzeniu.

Akcje imienne serii B są akcjami uprzywilejowanymi co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję tej serii przypadają dwa głosy na Walnym Zgromadzeniu.

Akcje imienne serii C są akcjami uprzywilejowanymi co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję tej serii przypadają dwa głosy na Walnym Zgromadzeniu.

Akcje imienne serii D, E i F są akcjami zwykłymi, nieuprzywilejowanymi, dopuszczonymi do obrotu giełdowego na Głównym Rynku GPW.

Dopuszczenie do obrotu giełdowego akcji serii D, E oraz F

Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 18 września 2009 roku zatwierdziła Prospekt emisyjny Spółki Dominującej.

W dniu 29 października 2009 roku w KRS została zarejestrowana nowa emisja akcji serii F, które zostały zaofertowane w publicznej emisji. Po rejestracji kapitał akcyjny Spółki Dominującej wynosi 11.800.000 PLN i dzieli się na 29.500.000 akcji o wartości nominalnej 0,40 PLN każda.

W dniu 3 listopada 2009 roku Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie podjął uchwałę o dopuszczeniu do obrotu giełdowego na Głównym Rynku GPW akcji zwykłych na okaziciela serii D, E oraz F Spółki PATENTUS S.A. Zgodnie z Uchwałą Nr 632/2009 Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych S.A. z dnia 4 listopada 2009 roku wprowadzono z dniem 9 listopada 2009 roku w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku podstawowym akcje zwykłe na okaziciela serii D, E oraz F. Akcje są notowane w systemie ciągłym pod nazwą skróconą „PATENTUS” i oznaczeniem „PAT”. Akcje posiadają kod ISIN PLPTNTS00019.

Struktura akcjonariatu Spółki Dominującej według wiedzy emitenta na koniec okresów objętych sprawozdaniem przedstawia się następująco:

Akcjonariusze	Na dzień 30.06.2017				Na dzień 31.12.2016				Na dzień 30.06.2016			
	Liczba akcji	% akcji	Liczba głosów	% głosów	Liczba akcji	% akcji	Liczba głosów	% głosów	Liczba akcji	% akcji	Liczba głosów	% głosów
Duda Małgorzata (z domu Wąs)	7.804.675	26,46%	13.846.350	29,07%	7.804.675	26,46%	13.846.350	29,07%	7.804.675	26,46%	13.846.350	29,07%
Duda Józef	4.325.175	14,66%	7.679.350	16,12%	4.325.175	14,66%	7.679.350	16,12%	4.325.175	14,66%	7.679.350	16,12%
Duda Małgorzata (z domu Wiktor)	3.619.300	12,27%	6.306.800	13,24%	3.619.300	12,27%	6.306.800	13,24%	3.619.300	12,27%	6.306.800	13,24%
Gotz Urszula	4.829.150	16,37%	8.183.300	17,18%	4.829.150	16,37%	8.183.300	17,18%	4.829.150	16,37%	8.183.300	17,18%
Gotz Henryk	2.962.500	10,04%	5.650.000	11,86%	2.962.500	10,04%	5.650.000	11,86%	2.962.500	10,04%	5.650.000	11,86%
Pozostałe osoby fizyczne i prawne posiadające łącznie	5.959.200	20,20%	5.959.200	12,53%	5.959.200	20,20%	5.959.200	12,53%	5.959.200	20,20%	5.959.200	12,53%
Razem	29.500.000	100,00%	47.625.000	100,00%	29.500.000	100,00%	47.625.000	100,00%	29.500.000	100,00%	47.625.000	100,00%

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

W tej pozycji, zgodnie z art. 396 § 2 Kodeksu spółek handlowych, wykazywana jest nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, która jest pomniejszana o koszty związane z podwyższeniem kapitału akcyjnego.

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej na początek okresu:	6.448	6.448	6.448
Zmiany kapitału zapasowego ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej z ciągu roku, w tym :	0	0	0
Nadwyżka brutto ze sprzedaży akcji serii "E" powyżej ich wartości nominalnej	0	0	0
Koszty związane z podwyższeniem kapitału akcyjnego	0	0	0
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej na koniec okresu:	6.448	6.448	6.448

Kapitał z aktualizacji wyceny

Szczegółowe informacje na temat źródeł pochodzenia kapitału z aktualizacji wyceny przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu :	7.862	12.540	12.540
Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny w ciągu roku, w tym:	0	(4.678)	0
Skutki przeszacowania do wartości godziwej rzeczowych aktywów trwałych	0	2	0
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy rozliczana z kapitałami	0	(112)	0
korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	0	(4.568)	0
Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu :	7.862	7.862	12.540

Kapitał z przeszacowania do wartości godziwej rzeczowych aktywów trwałych (gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów) jest wykazywany po pomniejszeniu o rezerwy na odroczony podatek dochodowy.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane, na które składają się:

- Niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych;
- Kapitał zapasowy tworzony ustawowo – kapitał tworzony z zysku zgodnie z wymogami art. 396 § 1 Kodeksu spółek handlowych (Ksh);
- Kapitał zapasowy tworzony zgodnie ze statutem – kapitał tworzony z zysku zgodnie ze statutem Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej;
- Zysk (strata) netto bieżącego okresu obrotowego

W dniu 27 kwietnia 2017 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie PATENTUS S.A. Zgodnie z uchwałą Nr 5 zatwierdzono roczne sprawozdanie finansowe za 2016 rok. Akcjonariusze podjęli również uchwałę Nr 7 o pokryciu straty netto za 2016 rok w kwocie 15 666 tys. PLN z kapitału zapasowego Spółki tworzono dobrowolnie, który na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosił 69 322 tys. PLN i prezentowany jest w bilansie w pozycji zyski zatrzymane.

Uchwałą Nr 6 Zwyczajne Walne Zgromadzenie zatwierdziło roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za 2016 rok.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 września 2011 roku o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. nr 232, poz. 1378) zniesieniu uległ obowiązek publikacji sprawozdań finansowych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski B”. Od 1 stycznia 2013 roku informacja o wpisie do KRS o złożeniu sprawozdania jest automatycznie publikowana w „Monitorze Sądowym i Gospodarczym”.

Zmiany w pozycji zyski zatrzymane, które obejmują również skutki przekształcenia sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF przedstawiono w poniższej tabeli:

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Półroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Kapitał zapasowy tworzony ustawowo z zysków poprzednich lat zgodnie z art.396.1 Ksh	Kapitał zapasowy tworzony z zysków poprzednich lat zgodnie z statutem	Strata jednostek zależnych do odliczenia z przyszłych zysków	Zysk powstały wyniku zmiana proporcji posiadanych udziałów w kapitale spółki zależnej	Zysk (strata) bieżącego okresu wykazany w sprawozdaniach finansowych sporządzonych według MSR/MSSF	Razem zyski zatrzymane
Stan na 01 stycznia 2017 roku	3.933	69.217	456	116	(16.311)	57.411
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	0	0	0	0	(126)	(126)
Podział wyniku finansowego wykazanego w sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z MSR/MSSF	0	(15.658)	(779)	0	16.437	0
Rozliczenie nie podzielonych zysków z poprzednich lat zgodnie z Uchwałą Zgromadzenia Akcjonariuszy	0	0	0	0	0	0
Zysk (strata) bieżącego okresu wykazany w sprawozdaniach finansowych sporządzonych według MSR/MSSF	0	0	0	0	2.418	2.418
Stan na 30 czerwca 2017 roku	3.933	53.559	(323)	116	2.418	59.703
Stan na 01 stycznia 2016 roku	3.933	66.841	(4.041)	116	(973)	65.876
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	0	0	3.619	0	4.227	7.846
Podział wyniku finansowego wykazanego w sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z MSR/MSSF	0	2.376	(564)	0	(1.812)	0
Rozliczenie nie podzielonych zysków z poprzednich lat zgodnie z Uchwałą Zgromadzenia Akcjonariuszy	0	0	1.442	0	(1.442)	0
Zysk (strata) bieżącego okresu wykazany w sprawozdaniach finansowych sporządzonych według MSR/MSSF	0	0	0	0	(16.311)	(16.311)
Stan na 31 grudnia 2016 roku	3.933	69.217	456	116	(16.311)	57.411
Stan na 01 stycznia 2016 roku	3.933	66.841	(4.041)	116	(973)	65.876
Podział wyniku finansowego wykazanego w sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z MSR/MSSF	0	(4.173)	4.497	0	973	1.297
Rozliczenie nie podzielonych zysków z poprzednich lat zgodnie z Uchwałą Zgromadzenia Akcjonariuszy	0	0	0	0	0	0
Zysk (strata) bieżącego okresu wykazany w sprawozdaniach finansowych sporządzonych według MSR/MSSF	0	0	0	0	(8.395)	(8.395)
Stan na 30 czerwca 2016 roku	3.933	62.668	456	116	(8.395)	58.778

Kapitał własny przypadający na udziały niekontrolujące

Kapitał własny przypadający na udziały niekontrolujące stanowi część aktywów netto jednostki zależnej MONTEX Sp. z o.o., która należy do udziałowców spoza Grupy Kapitałowej. Kapitał własny udziałowców mniejszościowych na dzień 30 czerwca 2016 roku wynosił 838 tys. PLN.

4.8. Nota 8 - Kredyty i pożyczki

Zobowiązania z tytułu kredytów przedstawiono w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Kredyty bankowe długoterminowe	8.112	9.574	8.327
Kredyty bankowe krótkoterminowe	19.965	18.529	23.458
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek razem, w tym wymagalne w okresie:	28.077	28.103	34.268
do 1 roku	19.965	18.529	23.458
od 1 do 3 lat	3.938	5.736	5.916
od 3 do 5 lat	4.174	3.838	4.894

W 2017 roku w kwocie kredytów krótkoterminowych 15 024 tys. PLN stanowią kredyty w rachunku bieżącym, które są spłacane bieżącymi wpływami na rachunki bankowe. W 2016 roku była to kwota 17 692 tys. PLN.

Struktura walutowa kredytów wykorzystywanych przez Grupę Kapitałową została przedstawiona w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Kredyty bankowe w PLN	28.077	28.103	31.130
Kredyty bankowe w walutach obcych (po przeliczeniu na PLN)	0	0	655
Razem kredyty na koniec okresu	28.077	28.103	31.785

Skutki wyceny salda zobowiązań z tytułu kredytów według średniego kursu NBP na dzień kończący rok obrotowy przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Różnice kursowe związane z wyceną salda zobowiązań z tytułu kredytów bankowych w EUR na koniec okresu> Ujemne różnice kursowe (wpływają na zwiększenie salda zobowiązań) wykazywane są ze znakiem (+); dodatnie ze znakiem (-)	0	24	(37)

Średnie oprocentowanie kredytów i pożyczek wykorzystywanych przez Grupę Kapitałową kształtowało się na poniższym poziomie:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Średnie oprocentowanie - Kredyty bankowe w PLN	-0,37%	2,98%	2,92%
Średnie oprocentowanie - Kredyty bankowe w EUR	3,15%	1,20%	0,93%

Wnioski o dofinansowanie z funduszy UE

Umowa o dofinansowanie projektu pod tytułem: „Opracowanie innowacyjnej, opartej o metody odlewnicze technologii wytwarzania kół zębatach o strukturze nanokrystalicznej” numer PBS3/B5/45/2015– szczegółowo opisane w nocie 12.

Umowa o dofinansowanie projektu pod tytułem: „Opracowanie innowacyjnej technologii produkcji elementów uzębionych z hybrydowymi warstwami powierzchniowymi o podłożu nanostrukturalnym do zespołów napędowych przenośników przeznaczonych do pracy w ekstremalnych warunkach eksploatacyjnych” nr POIR.04.01.04-00-0064/15 – szczegółowo opisana w nocie 2.

Promesy kredytowe

Nie występują.

Kredyty i pożyczki

Specyfikacja udzielonych kredytów i pożyczek oraz istotnych warunków umów kredytowych zaciągniętych przez Spółkę Dominującą jak również Jednostki Zależne została zawarta w tabelach poniżej.

Marża bankowa dotycząca zaciągniętych kredytów mieści się w przedziale od 0,85 do 1,85 pp.

Kredyty Jednostki Dominującej według stanu na 30 czerwca 2017 roku

L.p.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 30.06.2017 w tys.PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe			
1	Raiffeisen Bank	18.11.2011 z późniejszymi zmianami	Umowa o limit wierzytelności nr CRD/L/36366/11 kredyt w rachunku bieżącym	Limit 8.834 PLN	8.233	0	WIBOR 1M + marża banku		31.07.2017	a)pehnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków kredytowych w banku b) hipoteka kaucyjna na nieruchomości w P-nie ul.Górnośląska 11 KW 22605, c)cesja wierzytelności z umowy ubezpieczenia d) hipoteka do kwoty 9 000 tys. PLN na nieruchomości zlokalizowanej w Stalowej Woli przy ul. Kwiatkowskiego, będącej w użytkowaniu wieczystym firmy PATENTUS STREFA S.A. dla której Sąd Rejonowy prowadzi księgę wieczystą KW nr TB1S/00058985/9 wraz z cesją z polisy (przedmiotowa hipotek jest zabezpieczeniem również kredytów CRD835677/11; CRD/35678/11 ORAZ CRD/45141/15 udzielonych PATENTUS STREFA S.A.) e) hipoteka do kwoty 15 450 tys. PLN na nieruchomości zlokalizowanej w Jankowicach przy ul. Złote Łany, będącej w użytkowaniu wieczystym firmy PATENTUS S.A. dla której Sąd Rejonowy prowadzi księgę wieczystą KW nr KA1P/00037544/0 oraz księgę wieczystą KW numer KA1P/00040317/4 wraz z cesją z polisy f) hipoteka do kwoty 15 450 tys. PLN na nieruchomości zlokalizowanej w Pszczynie przy ul. Górnośląskiej, będącej w użytkowaniu wieczystym firmy PATENTUS S.A. dla której Sąd Rejonowy prowadzi księgę wieczystą KW nr KA1P/00040503/5 g) zastaw rejestrowy na zbiorze maszyn i urządzeń na najwyższą sumę zabezpieczenia 15 450 tys. PLN h) oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 15450 tys. PLN.
				Limit 8.785 PLN					31.08.2017	
				Limit 8.737 PLN					29.09.2017	
				Limit 8.688 PLN					31.10.2017	
				Limit 8.639 PLN					30.11.2017	
				Limit 283 PLN					31.12.2019	
2	Raiffeisen Bank	18.11.2011 z późniejszymi zmianami	Umowa o limit wierzytelności nr CRD/L/36366/11 kredyt rewolwingowy w euro	Limit 232,5 EUR	0	0	EURIBOR 1 M + marża banku	31.05.2017	jak wyżej	
3	Raiffeisen Bank	18.11.2011 z późniejszymi zmianami	Umowa nr CRD/L/36366/11 o udzielenie gwarancji	Limit 2.000 PLN		0		31.12.2019	jak wyżej	
4	Raiffeisen Bank	28.09.2011	Umowa ramowa dla klienta korporacyjnego - rachunek bieżący i lokat terminowych	0	EUR	0	0	beztymnowo	0,00	
5	Deutsche Bank Polska S.A.	02.10.2012 z późniejszymi zmianami***	Umowa o kredyt inwestycyjny nr KIN/1219501**	7.592	PLN	742	5.116	WIBOR 1M + marża banku	30.09.2027	a)pehnomocnictwo nieodwołalne do dysponowania przez Bank wszystkimi rachunkami bieżącymi Kredytobiorcy prowadzonymi przez Bank;b) weksel własny In blanco; c)hipoteka na rzecz banku do kwoty 11 387 589 PLN ustanowiona na prawie własności nieruchomości położonej w Jankowicach(KW nr KA1P/00039796/5);d) cesja praw na rzecz Banku z polisy ubezpieczeniowej; e)całkowita nieodwołalna blokada rachunków pomocniczych; f) potwierdzony przelew aktualnych i przyszłych wierzytelności na rzecz Banku od PAPP; g) oświadczenie o poddaniu się egzekucji
6	Deutsche Bank Polska S.A.	17.12.2012 z późniejszymi zmianami***	Umowa o kredyt inwestycyjny nr KIN/1228558	1.700	PLN	202	773	WIBOR 1M + marża banku	02.01.2023	a)pehnomocnictwo nieodwołalne do dysponowania przez Bank wszystkimi rachunkami bieżącymi Kredytobiorcy prowadzonymi przez Bank;b) weksel własny In blanco; c)hipoteka na rzecz banku do kwoty 2.550.000 PLN ustanowiona na prawie własności nieruchomości położonej w Jankowicach(KW nr KA1P/00077485/0);d) cesja praw na rzecz Banku z polisy ubezpieczeniowej;e) oświadczenie o poddaniu się egzekucji

Ciąg dalszy na następnej stronie

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Półroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Lp.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 30.06.2017 w tys.PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe			
7	m Bank Spółka Akcyjna	28.09.2012 z późniejszymi zmianami	Umowa kredytowa nr 16/074/12/Z/FT o kredyt technologiczny	5.963	PLN	378	310	WIBOR 1M + marża banku	28.08.2019 r.	a)cesja przyszłej wierzytelności; b) pełnomocnictwo do rachunków bankowych Spółki w Banku c)oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty nie większej niż 6 600 tys. PLN d)weksel in blanco z deklaracją wekslowa e) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 tys. PLN na zakupionych maszynach i urządzeniach f)cesja praw z polisy
8	m Bank Spółka Akcyjna	28.09.2012 z późniejszymi zmianami	Umowa kredytowa nr 16/075/12/Z/FT o kredyt technologiczny	5.955	PLN	380	372	WIBOR 1M + marża banku	28.08.2019	a)cesja przyszłej wierzytelności; b) pełnomocnictwo do rachunków bankowych Spółki w Banku c)oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty nie większej niż 6 600 tys. PLN d)weksel in blanco z deklaracją wekslowa e) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 tys. PLN na zakupionych maszynach i urządzeniach f)cesja praw z polisy
9	Bank Pekao S.A.	12.04.2013 z późniejszymi zmianami	Umowa eFinancing o finansowanie dostawców nr 85/eF/KR/2013 (faktoring) - Umowa restrukturyzacyjna nr 3/2017 z 28.03.2017	1.838	PLN	1.703	0	WIBOR 1M + marża banku	01.03.2020	a) pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku Odbiorcy, b) weksel własny in blanco, c) zastaw rejestrowy na środkach trwałych: frezarka Correa Diana 20; tokarka Poręba TR135/4m; frezarka Heller BEA3; frezarka Frejoth International ACM3000; maszyna pomiarowa Zeiss Accura; suwnica Famak Kluczborok; oczyszczarka MBJ S.C. R0A-8; przecinarka plazmowa AJAN SHP 260; walce AK BEND AWK20/30; obrabiarka Wotan Werke GmbH Dusseldorf; komora lakiernicza Yoki Star YS 8/E na łączną wartość 4.497.139,41 PLN wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej.
10	ING Bank Śląski SA	22.04.2015 z późniejszymi zmianami	Umowa Wieloproduktowa 889/2015.0000771/00	Limit 7 000 PLN	5.791	0	WIBOR 1M + marża banku	29.06.2017	a) hipoteka na prawie wieczystego użytkowania nieruchomości w Świętochłowicach przy ul. Wojska Polskiego 68C do kwoty 10.500 tys.PLN b)cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w/w nieruchomości c) zastaw rejestrowy na zapasach materiałów , wyrobów gotowych, półproduktów oraz towarów do kwoty 12.000 tys. PLN, d) cesja z praw polisy w/w zapasów, e) oświadczenie o poddaniu się egzekucji, f) weksel in blanco	
				Limit 6 900 PLN				30.07.2017		
				Limit 6 842 PLN				30.08.2017		
				Limit 6 764 PLN				29.09.2017		
				Limit 6 685 PLN				30.10.2017		
				Limit 6 606 PLN				29.11.2017		

Ciąg dalszy na następnej stronie

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Półroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Lp.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 30.06.2017 w tys.PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe			
11	Fundusz Górnośląski	20.03.2014 z późniejszymi zmianami	Umowa pożyczki numer SFP/P/71/03/2014	584	PLN	137	98	stała stawka procentowa	20.03.2019	a)weksel własny in blanco, b) zastaw rejestrowy ustanowiony na zakupionych w ramach projektu środkach trwałych, c) cesja z praw polisy ubezpieczeniowej, d) pełnomocnictwo do rachunku bankowego
12	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	01.12.2015	Umowa pożyczki numer 307/2015/60/OA/aL/P	126	PLN	31	60	stopa redyskontowa weksli	15.07.2020	a) umowa o przelew wierzytelności z lokaty terminowej w wysokości 128 tys. PLN oraz przyszłych wierzytelności w wysokości 128 tys. PLN wynikających z rachunków lokat terminowych otwartych na kolejne okresy wraz z przyjęciem przez bank do wiadomości i realizacji dokonanych przelewów wierzytelności, b) 2 weksle in blanco
13	Deutsche Bank Polska S.A.	26.08.2016 z późniejszymi zmianami***	Umowa kredytowa nr KON/1619068**	1.000	PLN	401	406	WIBOR 1M + marża banku	31.07.2019	a)pełnomocnictwo nieodwołalne do dysponowania przez Bank wszystkimi rachunkami bieżącymi Kredytobiorcy prowadzonymi przez Bank;b) weksel własny In blanco; c)hipoteka na rzecz banku do kwoty 11 387 589 PLN ustanowiona na prawie własności nieruchomości położonej w Jankowicach(KW nr KA1P/00039796/5);d) cesja praw na rzecz Banku z polisy ubezpieczeniowej; e) zastaw rejestrowy w wysokości 820 tys.PLN na zbiorze maszyn i urządzeń zlokalizowanych pod adresami P-na ul. Górnośląska 11 i Jankowice ul. Złote Łany 52B
14	Raiffeisen Bank	23.12.2016 z późniejszymi zmianami	Porozumienie w sprawie spłaty kredytu za Strefę (umowa CRD/35678/11, CRD/45141/15, CRD/35677/11)	2.334	PLN	968	977	WIBOR 1M + marża banku	30.06.2019	a) hipoteka umowna w kwocie 2.751.000,00 zł na nieruchomości gruntowej położonej w Pszczynie dla której Sąd Rejonowy w Pszczynie, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr KA1P/00040503/5, b) hipoteka umowna w kwocie 543.000,00 zł na nieruchomości gruntowej położonej w Pszczynie, dla której Sąd Rejonowy w Pszczynie, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi Księgę Wieczystą nr KA1P/00040503/5, c) hipoteka umowna w kwocie 2.250.000,00 zł na nieruchomości gruntowej położonej w Pszczynie, dla której Sąd Rejonowy w Pszczynie, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi Księgę Wieczystą nr KA1P/00040503/5, d) hipoteka umowna w kwocie 543.000,00 zł na nieruchomości gruntowej położonej w Pszczynie, dla której Sąd Rejonowy w Pszczynie, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi Księgę Wieczystą nr KA1P/00040317/4 oraz KA1P/00037544/0, e) hipoteka umowna w kwocie 2.250.000,00 zł na nieruchomości gruntowej położonej w Pszczynie, dla której Sąd Rejonowy w Pszczynie, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi Księgę Wieczystą nr KA1P/00040317/4 oraz KA1P/00037544/0, f) hipoteka umowna w kwocie 2.751.000,00 zł na nieruchomości gruntowej położonej w Pszczynie, dla której Sąd Rejonowy w Pszczynie, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi Księgę Wieczystą nr KA1P/00040317/4 oraz KA1P/00037544/0 Oświadczenie o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 par. 1 pkt. 5 kodeksu postępowania cywilnego do kwoty 4.300.000.000 PLN
Razem zobowiązania z tytułu kredytów na 30.06.2017						18.966	8.112			
						27.078				
* w umowie limit 7 000 tys.PLN z czego 1 000 tys.PLN dotyczy Montexu						18.966	8.112			
** jedna hipoteka do umowy KON/1619068 i KIN/1219501 o wartości 11388 tys.PLN										
***wartość cesji z praw polisy jedna do umowy KON/1619068, KIN/1219501, KIN/1228558 o wartości 9.284 tys.PLN										
15	Pekao Leasing Sp. z o.o.	22.12.2015	Umowa Leasingu Finansowego nr 50/0130/15	1.400	PLN	254	626	WIBOR 1M	dzień polecenia przelewu Ceny Sprzedaży	a) weksel własny in blanco Korzystającego
Razem zobowiązania z tytułu kredytów oraz leasingu na 30.06.2017						19.220	8.738			

Kredyty Jednostki Zależnej Montex Sp. z o.o. według stanu na 30 czerwca 2017 roku

L.p.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 30.06.2017 w tys. PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Uwagi	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe				
1	ING BANK ŚLĄSKI S.A.	22.04.2015	Umowa o kredyt obrotowy odnawialny 889/2015/00000771/00	1.000	PLN	999	0	Wibor 1M + marża banku	30-11-2017		a)hipoteka umowna do kwoty 10.500.000,00zł na prawie użytkowania wieczystego nieruchomości w Świętochłowicach, b)cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości , c)oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Razem zobowiązania z tytułu kredytów na 30.06.2017						999	0				

Kredyty Jednostki Dominującej według stanu na 30 czerwca 2016 roku

L.p.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 30.06.2016 w tys.PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Uwagi	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe				
1	m Bank Spółka Akcyjna	23.03.2011 z późniejszymi zmianami	Umowa spłaty zobowiązań (faktoring) nr 16/016/11/ZZO	Limit 4.000 PLN		0	0		27.05.2016		a) pełnomocnictwo nieodwołalne do dysponowania przez Bank rachunkami bieżącymi b) weksel in blanco c) oświadczenie o poddaniu się egzekucji d) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 na zakupionych maszynach i urządzeniach na podstawie umowy zastawniczej 16/015/14 z dnia 24.09.14r.; e) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 na zakupionych maszynach i urządzeniach na podstawie umowy zastawniczej 16/009/14 z dnia 27.05.14r.; f) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 na zakupionych maszynach i urządzeniach na podstawie umowy zastawniczej 16/010/14 z dnia 27.05.14r.; g) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 na zakupionych maszynach i urządzeniach na podstawie umowy zastawniczej 16/012/14 z dnia 06.08.14r.; h) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 na zakupionych maszynach i urządzeniach na podstawie umowy zastawniczej 16/013/14 z dnia 06.08.14r.;
2	Raiffeisen Bank	18.11.2011 z późniejszymi zmianami	Umowa o limit wierzycelności nr CRD/L/36366/11 kredyt w rachunku bieżącym	Limit 8.600 PLN		6.095	0	WIBOR 1M + marża banku	31.12.2019		a) pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków kredytowych w banku b) hipoteka kaucyjna na nieruchomości w P-nie ul.Górnośląska 11 KW 22605. c) cesja wierzytelności z umowy ubezpieczenia d) hipoteka do kwoty 9 000 tys. PLN na nieruchomości zlokalizowanej w Stalowej Woli przy ul. Kwiatkowskiego, będącej w użytkowaniu wieczystym firmy PATENTUS STREFA S.A. dla której Sąd Rejonowy prowadzi księgę wieczystą KW nr TBIS/00058985/9 wraz z cesją z polisy (przedmiotowa hipoteka jest zabezpieczeniem również kredytów CRD835677/11; CRD/35678/11 ORAZ CRD/45141/15 udzielonych PATENTUS STREFA S.A.) e) hipoteka do kwoty 15 450 tys. PLN na nieruchomości zlokalizowanej w Jankowicach przy ul. Złote Łany, będącej w użytkowaniu wieczystym firmy PATENTUS S.A. dla której Sąd Rejonowy prowadzi księgę wieczystą KW nr KA1P/00037544/0 oraz księgę wieczystą KW numer KA1P/00040317/4 wraz z cesją z polisy f) hipoteka do kwoty 15 450 tys. PLN na nieruchomości zlokalizowanej w Pszczynie przy ul. Górnośląskiej, będącej w użytkowaniu wieczystym firmy PATENTUS S.A. dla której Sąd Rejonowy prowadzi księgę wieczystą KW nr KA1P/00040503/5 g) zastaw rejestrowy na zbiorze maszyn i urządzeń na najwyższą sumę zabezpieczenia 15 450 tys. PLN h) oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 15450 tys. PLN.
3	Raiffeisen Bank	18.11.2011 z późniejszymi zmianami	Umowa o limit wierzycelności nr CRD/L/36366/11 kredyt rewolwingowy w euro	Limit 233 EUR		655	0	EURIBOR 1 M + marża banku	31.08.2017		jak wyżej
4	Raiffeisen Bank	18.11.2011 z późniejszymi zmianami	Umowa nr CRD/L/36366/11 o udzielenie gwarancji	Limit 2.000 PLN		0	0		31.12.2019		jak wyżej
5	Raiffeisen Bank	28.09.2011	Umowa ramowa dla klienta korporacyjnego - rachunek bieżący i lokat terminowych		EUR	0	0		bezterminowo		
6	Deutsche Bank Polska S.A.	02.10.2012 z późniejszymi zmianami	Umowa o kredyt inwestycyjny nr KIN/1219501	7.592	PLN	747	5.675	WIBOR 1M + marża banku	30.09.2027		a) pełnomocnictwo nieodwołalne do dysponowania przez Bank wszystkimi rachunkami bieżącymi Kredytobiorcy prowadzonymi przez Bank; b) weksel własny in blanco; c) hipoteka na rzecz banku do kwoty 11 387 589 PLN ustanowiona na prawie własności nieruchomości położonej w Jankowicach(KW nr KA1P/00039796/5); d) cesja praw na rzecz Banku z polisy ubezpieczeniowej; e) całkowita nieodwołalna blokada rachunków pomocniczych; f) potwierdzony przelew aktualnych i przyszłych wierzytelności na rzecz Banku od PAPP; g) oświadczenie o poddaniu się egzekucji

Ciąg dalszy na następnej stronie

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Półroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

L.p.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 30.06.2016 w tys.PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Uwagi	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe				
7	Deutsche Bank Polska S.A.	17.12.2012 z późniejszymi zmianami	Umowa o kredyt inwestycyjny nr KIN/1228558	1.700	PLN	207	947	WIBOR 1M + marża banku	02.01.2023		a)pełnomocnictwo nieodwołalne do dysponowania przez Bank wszystkimi rachunkami bieżącymi Kredytobiorcy prowadzonymi przez Bank;b) weksel własny In blanco; c)hipoteka na rzecz banku do kwoty 2.550.000 PLN ustanowiona na prawie własności nieruchomości położonej w Jankowicach(KW nr KA1P/00077485/0);d) cesja praw na rzecz Banku z polisy ubezpieczeniowej;e) oświadczenie o poddaniu się egzekucji
8	m Bank Spółka Akcyjna	28.09.2012	Umowa kredytowa nr 16/074/12/Z/FT o kredyt technologiczny	5.963	PLN	390	665	WIBOR 1M + marża banku	28.08.2019 r.		a)cesja przyszłej wierzycielności; b) pełnomocnictwo do rachunków bankowych Spółki w Banku c)oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty nie większej niż 6 600 tys. PLN d)weksel in blanco z deklaracją wekslową e) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 tys. PLN na zakupionych maszynach i urządzeniach f)cesja praw z polisy g)hipoteka łączna na zabudowanej nieruchomości położonej w Jankowicach (księga wieczysta KA1P/00044542/8, KA1P/00040317/4, KA1P/00037544/0, KA1P/00036305/6, KA1P/00039796/5, KA1P/00038751/1)
9	m Bank Spółka Akcyjna	28.09.2012	Umowa kredytowa nr 16/075/12/Z/FT o kredyt technologiczny	5.955	PLN	392	726	WIBOR 1M + marża banku	28.08.2019		a)cesja przyszłej wierzycielności; b) pełnomocnictwo do rachunków bankowych Spółki w Banku c)oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty nie większej niż 6 600 tys. PLN d)weksel in blanco z deklaracją wekslową e) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 tys. PLN na zakupionych maszynach i urządzeniach f)cesja praw z polisy g)hipoteka łączna na zabudowanej nieruchomości położonej w Jankowicach (księga wieczysta KA1P/00044542/8, KA1P/00040317/4, KA1P/00037544/0, KA1P/00036305/6, KA1P/00039796/5, KA1P/00038751/1)
10	Bank Pekao S.A.	12.04.2013 z późniejszymi zmianami	Umowa eFinancing o finansowanie dostawców nr 85/eF/KR/2013 (faktoring)	Limit 3.000 PLN		2.365	0	WIBOR 1M + marża banku	30.11.2016		a) pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku Odbiorcy, b) weksel własny in blanco, c) zastaw rejestrowy na środkach trwałych: frezarka Correa Diana 20; tokarka Poręba TR135/4m; frezarka Heller BEA3; frezarka Frejth International ACM3000; maszyna pomiarowa Zeiss Accura; suwnica Famak Kluczborok; oczyszczarka MBJ S.C. R0A-8; przecinarka plazmowa AJAN SHP 260; walce AK BEND AWK20/30; obrabiarka Wotan Werke GmbH Dusseldorf; komora lakiernicza Yoki Star YS 8/E na łączną wartość 4.497.139,41 PLN wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej.
11	ING Bank Śląski SA	22.04.2015 r.	Umowa Wieloproduktowa 889/2015/0000771/00	Limit 6.000 PLN*		5.374	0	WIBOR 1M + marża banku	22.04.2017		a) hipoteka na prawie wieczystego użytkowania nieruchomości w Świętochłowicach przy ul. Wojska Polskiego 68C do kwoty 10.500 tys.PLN b)cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w/w nieruchomości c) zastaw rejestrowy na zapasach materiałów , wyrobów gotowych, półproduktów oraz towarów do kwoty 12.000 tys. PLN, d) cesja z praw polisy w/w zapasów, e) oświadczenie o poddaniu się egzekucji
12	Fundusz Górnośląski	20.03.2014 z późniejszymi zmianami	Umowa pożyczki numer SFP/P/71/03/2014	584	PLN	32	86	stała stawka procentowa	20.03.2019		a)weksel własny in blanco, b) zastaw rejestrowy ustanowiony na zakupionych w ramach projektu środkach trwałych, c) cesja z praw polisy ubezpieczeniowej, d) pełnomocnictwo do rachunku bankowego
13	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	01.12.2015	Umowa pożyczki numer 307/2015/60/OA/al/P	126	PLN	140	228	stopa redyskontowa weksli	15.07.2020		a) umowa o przelew wierzycielności z lokaty terminowej w wysokości 128 tys. PLN oraz przyszłych wierzycielności w wysokości 128 tys. PLN wynikających z rachunków lokat terminowych otwartych na kolejne okresy wraz z przyjęciem przez bank do wiadomości i realizacji dokonanych przelewów wierzycielności, b) 2 weksle in blanco
Razem zobowiązania z tytułu kredytów wg stanu na 30.06.2016						16.397	8.327				

* w umowie limit 7 000 tys.PLN z czego 1 000 tys. PLN dotyczy Montexu

Kredyty Jednostki Zależnej PATENTUS Strefa SA według stanu na 30 czerwca 2016 roku

L.p.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 30.06.2016 r w tys. PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Uwagi	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe				
1	Raiffeisen Bank	28.07.2011 wraz z późniejszymi zmianami	Kredyt inwestycyjny - umowa /CRD/35678/11	2.000	PLN	1.016	0	Wibor 1 M + marża	31.08.2016		Hipoteka do kwoty 9.000 tys.zł. współzabezpieczająca spłatę kredytów wg umów: CRD/45141/15, CRD/35677/11 oraz umowę o limit wierzytelności z umowy PATENTUS S.A. nr CRD/L/36366/11, Cesja praw z polisy w/w nieruchomości do kwoty 3.000 tys. zł., 2 hipoteki łączne do kwoty 543 tys.zł. każda, na nieruchomościach będących własnością PATENTUS S.A. w Pszczynie. Cesja praw z polisy w/w nieruchomości do kwoty 8.400 tys. zł .Gwarancja korporacyjna udzielona przez PATENTUS S.A. do kwoty 543 tys.zł., Pełnomocnictwo do dysponowania przez Bank rachunkami bankowymi
2	Raiffeisen Bank	28.07.2011 wraz z późniejszymi zmianami	Kredyt obrotowy - umowa CRD/35677/11	limit 1500 PLN		1.000	0	Wibor 1 M + marża	29.04.2016	Produkty dostępne w ramach limitu pod tabelą*	Hipoteka do kwoty 9.000 tys.zł. współzabezpieczająca kredyt wg umów: CRD/45141/15, CRD/35678/11 oraz umowę o limit wierzytelności z umowy PATENTUS S.A. nr CRD/L/36366/11, Cesja praw z polisy w/w nieruchomości do kwoty 3.000 tys. zł., 2 hipoteki łączne do kwoty 2.250 tys.zł. każda, na nieruchomościach będących własnością PATENTUS S.A. w Pszczynie. Cesja praw z polisy w/w nieruchomości do kwoty 8.400 tys. zł Gwarancja korporacyjna udzielona przez PATENTUS S.A. do kwoty 2.250 tys.zł., Pełnomocnictwo do dysponowania przez Bank rachunkami bankowymi
3	Raiffeisen Bank	18.09.2015 wraz z późniejszymi zmianami	Kredyt nieodnawialny - umowa CRD/45141/15	2.000	PLN	534	1.078	Wibor 1 M + marża	31.08.2017		Hipoteka do kwoty 9.000 tys.zł. współzabezpieczająca kredyt wg umów: CRD/35677/11, CRD/35678/11 oraz umowę o limit wierzytelności z umowy PATENTUS S.A. nr CRD/L/36366/11, Cesja praw z polisy w/w nieruchomości do kwoty 3.000 tys. zł., 2 hipoteki łączne do kwoty 2.751 tys.zł. każda, na nieruchomościach będących własnością PATENTUS S.A. w Pszczynie. Cesja praw z polisy w/w nieruchomości do kwoty 8.400 tys. zł Gwarancja korporacyjna udzielona przez PATENTUS S.A. do kwoty 2.751 tys.zł., Pełnomocnictwo do dysponowania przez Bank rachunkami bankowymi
4	Raiffeisen Bank	18.03.2014 wraz z późniejszymi	Faktoring - umowa faktoringowa nr CRD/F/41379/14	limit 4000 PLN		571	0	Wibor 1 M + marża	29.04.2016		a) oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 96-97 ustawy Prawo bankowe
5	Deutsche Bank Polska S.A.	23.08.2011 wraz z późniejszymi zmianami	Kredyt obrotowy - umowa KRB/1115206	limit 1000 PLN		1	0	Wibor 1 M + marża	20.08.2015		a) pełnomocnictwo do dysponowania przez bank rachunkami kredytobiorcy b) pełnomocnictwo do dysponowania przez bank rachunkami Patentus SA c) oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 2000 tys.zł. d.) umowa o podporządkowaniu wierzytelności z umowy pożyczki zawartej z PATENTUS S.A. e) weksel własny in blanco
6	Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	23.06.2015	Umowa pożyczki nr 80/313/2015	2.000	PLN	456	1.405	Wibor 1 M + marża	31.12.2018		Hipoteka umowna do kwoty 3.000 tys.zł., zastaw rejestrowy na środkach trwałych o wartości rynkowej 1.408 tys.zł., zastaw rejestrowy na zapasach o wartości 1.083 tys.zł., cesja praw z polisy ubezpieczeniowej majątku stanowiącego zabezpieczenie umowy pożyczki do kwoty 3.000 tys. zł., bezpośrednia cesja wierzytelności z umowy z GE Oil & Gas UK Limited, oświadczenie pożyczkobiorcy w formie aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji wprost z tego aktu w trybie Kpc do kwoty 3.000 tys.zł. , weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową.
Razem zobowiązania z tytułu kredytów na 30.06.2016 r.						3.578	2.483				

* a) Kredyt wykorzystywany poprzez obciążenie Rachunku bieżącego w drodze wykonywania przez Bank poleceń płatniczych do kwoty 1 000 tys.PLN b) Gwarancje bankowe w PLN lub innej walucie w ramach limitu zleceń do kwoty stanowiącej równowartość 500 tys. PLN

Jednostka Zależna Patentus Strefa S.A. nie wywiązuje się z płatności kredytów oraz odsetek od kredytów. Wartość zobowiązań z tytułu niespłaconych kredytów na dzień 30.06.2016 roku wynosi 6 061 tys. PLN. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Jednostka Dominująca przejęła zobowiązania Jednostki Zależnej w związku z udzielonymi jednostce poręczeniami i gwarancjami bankowymi.

Kredyty Jednostki Zależnej Montex Sp. z o.o. według stanu na 30 czerwca 2016 roku

L.p.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 30.06.2016 r w tys. PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Uwagi	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe				
1	ING BANK ŚLĄSKI S.A.	22.04.2015	Umowa o kredyt obrotowy odnawialny 889/2015/00000771/00	1.000	PLN	1.000	0	Wibor 1M + marża banku	22.04.2016		a)hipoteka umowna do kwoty 10.500.000,00zł na prawie użytkowania wieczystego nieruchomości w Świętochłowicach, b)cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości , c)oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Razem zobowiązania z tytułu kredytów na 30.06.2016 r.						1.000	0				

4.9. Nota 9 - Zobowiązania z tytułu dostaw oraz pozostałe zobowiązania finansowe i zobowiązania niefinansowe

Poniższa tabela obrazuje strukturę zobowiązań z tytułu dostaw oraz pozostałe zobowiązania finansowe:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe, w tym:	791	949	1.104
Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	791	949	1.104
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe, w tym:	8.280	6.520	10.139
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych		7	2
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec pozostałych jednostek	7.508	5.728	8.770
Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	360	359	783
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	412	426	584
Wycena instrumentów finansowych, zabezpieczających kursy walut ze sprzedaży produktów	0	0	0
Łącznie zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe i krótkoterminowe	9.071	7.469	11.243

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności mieszczący się w okresie od 7 do 90 dni.

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług bieżące	2.739	4.353	4.657
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług przeterminowane, w tym:	4.769	1.382	4.115
do 30 dni	1.918	1.271	1.337
od 31 do 60 dni	830	45	1.045
od 61 do 90 dni	1.968	19	816
od 91 do 180 dni	34	47	746
od 181 do 365 dni	19	0	171
powyżej 365 dni	0	0	0
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług	7.508	5.735	8.772

Część zobowiązań jest regulowana z opóźnieniem. Zdaniem Zarządu Spółki Dominującej nie zachodzi ryzyko związane z naliczeniem odsetek zwłoki przez kontrahentów.

Struktura walutowa zobowiązań została przedstawiona w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, w tym:	7.508	5.735	8.772
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług w walucie polskiej	7.508	5.735	8.772
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług w walutach obcych	0	0	0

W dniu 22 grudnia 2015 roku pomiędzy PEKAO LEASING sp. z o.o. a Patentus S.A. została zawarta umowa leasingu finansowego numer 50/0130/15, której przedmiotem jest stacja prób 630 KW do testu przekładni zębatych pod obciążeniem. Na dzień zawarcia umowy leasingu cena nabycia przedmiotu leasingu wynosiła 1.400 tys. PLN netto. Wynagrodzenie z tytułu zawarcia w/w umowy wynosi 1.520 tys. PLN netto i obejmuje: opłatę wstępną (pierwsza rata wynagrodzenia) w kwocie 210 tys. PLN; okresowe raty wynagrodzenia łącznie netto 60 rat na kwotę 1.296 tys. PLN; vat od części kapitałowej w kwocie 322 tys. PLN; vat od części odsetkowej w kwocie 28 tys. PLN oraz cena wykupu (sprzedaży) w wysokości 14 tys. PLN. Kwota wynagrodzenia została ustalona w oparciu o Cenę nabycia Przedmiotu Leasingu netto oraz o stawkę WIBOR 1M z dnia 01 grudnia 2015 roku w wysokości 1.670000 %. Zabezpieczeniem umowy leasingu jest weksel własny in blanco. Odpisów amortyzacyjnych z tytułu używania przedmiotu leasingu w czasie trwania umowy leasingu dokonywać będzie korzystający czyli Spółka. Wynagrodzenie – opłaty miesięczne obejmujące część kapitałową oraz część odsetkową płatne będą zgodnie z harmonogramem płatności każdego 12 dnia miesiąca począwszy od

lutego 2016 roku do stycznia 2021 roku. Przekazanie przedmiotu leasingu nastąpiło na podstawie protokołu odbioru w dniu 15 stycznia 2016 roku. Na dzień 30 czerwca 2017 roku saldo z tytułu umowy leasingowej wynosi 880 tys. PLN.

W tabelach poniżej przedstawiono istotne informacje dotyczące zobowiązań leasingowych:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Wartość bieżąca przyszłych zobowiązań z tyt. leasingu finansowego na początek okresu	1.308	878	878
Zwiększenia z tytułu zawarcia nowych umów leasingu finansowego (+)	0	1.400	1.400
Spłata rat leasingu (część kapitałowa) w okresie (-)	(157)	(502)	(391)
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	0	(468)	0
Wartość bieżąca przyszłych zobowiązań z tyt. leasingu finansowego na koniec okresu	1.151	1.308	1.887
Przyszłe koszty finansowe z tytułu odsetek od umów leasingu na początek okresu	120	90	90
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	(12)	(45)	0
Zwiększenie przyszłych kosztów finansowych z tytułu zawarcia nowych umów leasingu finansowego (+)	0	119	118
Spłata rat leasingu finansowego (koszty finansowe z tytułu odsetek) w okresie (-)	(24)	(44)	(27)
Przyszłe koszty finansowe z tytułu odsetek od umów leasingu na koniec okresu	84	120	181

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Wartość nominalna minimalnych płat leasingu finansowego wymagalna w okresie:	1.235	1.428	2.068
do 1 roku	386	405	869
od 1 do 5 lat	849	729	776
powyżej 5 lat	0	294	423
Przyszłe koszty finansowe z tytułu odsetek od umów leasingu (-)	(84)	(120)	(181)
Wartość bieżąca przyszłych zobowiązań z tyt. leasingu finansowego wykazana w pasywach, w tym wymagalna w okresie:	1.151	1.308	1.887
do 1 roku	361	359	783
od 1 do 5 lat	790	710	756
powyżej 5 lat	0	239	348

W okresie objętym sprawozdaniem Grupa Kapitałowa nie ma podpisanych żadnych umów leasingowych.

Poniższa tabela obrazuje strukturę pozostałych zobowiązań niefinansowych:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Pozostałe zobowiązania niefinansowe długoterminowe, w tym:	11.516	12.385	13.360
Przychody przyszłych okresów (dotacje z funduszy UE)	11.516	12.385	13.360
Pozostałe zobowiązania niefinansowe krótkoterminowe, w tym:	5.896	3.037	4.632
Zaliczki otrzymane na dostawy i usługi	129	73	190
Zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	3.205	618	1.861
Inne zobowiązania i rozliczenia	535	302	496
Przychody przyszłych okresów (otrzymane dotacje z funduszy UE)	2.027	2.044	2.085
Łącznie pozostałe zobowiązania niefinansowe długoterminowe i krótkoterminowe	17.412	15.422	17.992

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Przychody przyszłych okresów (otrzymane dotacje z funduszy UE) na początek okresu	14.429	16.507	16.507
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	0	(571)	0
Otrzymane dotacje w okresie (+)	259	1.920	773
Rozliczenie dotacji w okresie (-)	(1.145)	(3.427)	(1.835)
Przychody przyszłych okresów (otrzymane dotacje z funduszy UE) do rozliczenia w następnych latach	13.543	14.429	15.445

4.10. Nota 10 – Rezerwy na zobowiązania

Pracownikom Grupy Kapitałowej przysługuje prawo do odprawy emerytalnej na zasadach określonych w art. 92¹ Kodeksu pracy, tj. w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika w dniu nabycia prawa do odprawy. Rezerwy na odprawy emerytalne, odprawy rentowe oraz odprawy pośmiertne szacowane są metodami aktuarialnymi.

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Rezerwy na zobowiązania, w tym:	799	806	606
Rezerwy na świadczenia pracownicze długoterminowe	122	122	98
Rezerwy na świadczenia pracownicze krótkoterminowe	10	10	5
Pozostałe rezerwy długoterminowe	0	0	0
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	667	674	503

Istotne założenia aktuarialne na poszczególne dni bilansowe przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Stopa dyskontowa	3,2%	3,2%	2,5%
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń	0,0%	0,0%	2,5%
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń dla przyszłych lat	0,0%	0,0%	2,5%

Na podstawie analizy kosztów poprzednich lat – Zarząd Spółki Dominującej uznał, że nie zachodzi ryzyko wystąpienia w przyszłości istotnych kosztów napraw gwarancyjnych i na tej podstawie odstąpił od szacowania rezerw na naprawy gwarancyjne.

Okres gwarancji udzielanej przez Spółkę Dominującą na swoje wyroby wynosi od 6 do 36 miesięcy.

Zdaniem Zarządu Spółki Dominującej nie występują też inne czynniki i zdarzenia, które wskazywałyby na konieczność utworzenia rezerw z innych tytułów.

Na podstawie analizy kosztów poprzednich lat – Zarząd Spółki ZKS MONTEX SP. z o.o. uznał, że zachodzi ryzyko wystąpienia w przyszłości istotnych kosztów napraw gwarancyjnych i na tej podstawie dokonano oszacowania rezerw na naprawy gwarancyjne.

Okres gwarancji udzielanej z tytułu rękojmi przez Spółkę na swoje wyroby wynosi 36 miesięcy.

Zdaniem Zarządu Spółki ZKS MONTEX SP. z o.o. występują inne czynniki i zdarzenia wynikające z działalności lat ubiegłych, które wskazują na konieczność utworzenia rezerw z tytułu :

- odsetek od nieterminowo regulowanych zobowiązań
- kosztów postępowań komorniczych i egzekucyjnych

4.11. Nota 11- Przychody

Strukturę przychodów przedstawiono w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016
Przychody ze sprzedaży według struktury rzeczowej, w tym:	36.506	17.549	31.548	15.877
Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług	32.951	15.537	25.993	13.501
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	3.234	1.860	5.227	2.221
Przychody z najmu i dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych i pozostałych nieruchomości	321	152	328	155
Dodatkowe informacje:				
Przychody ze sprzedaży do jednostek powiązanych	52	54	121	52

W działalności Grupy Kapitałowej można wyodrębnić dwa podstawowe segmenty operacyjne działalności:

- Produkcja maszyn i urządzeń górniczych, świadczenie usług w zakresie remontów maszyn i urządzeń górniczych oraz produkcja innych urządzeń.
- Hurtowa sprzedaż wyrobów hutniczych, urządzeń spawalniczych oraz opakowań.

Informacje na temat wyników segmentów operacyjnych przedstawiono w Nocie 18.

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016
Przychody ze sprzedaży według struktury terytorialnej, w tym:	36.506	17.549	31.548	15.877
Przychody ze sprzedaży w kraju	35.909	17.029	30.635	15.070
Eksport i wewnątrzwspólnotowe dostawy towarów i usług (WDT)	597	520	913	807

W związku z tym, że sprzedaż poza granice Polski jest kierowana głównie do odbiorców z siedzibą na terenie Unii Europejskiej, na którym panują podobne warunki realizacji dostaw - nie dokonano dodatkowego wyodrębnienia segmentów geograficznych.

4.12. Nota 12 – Koszty

Specyfikację kosztów w układzie kalkulacyjnym i rodzajowym przedstawiono w tabelach poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	31.707	15.719	32.701	16.068
Koszty sprzedaży	1.393	711	1.609	795
Koszty ogólnego zarządu	2.757	1.397	2.247	1.062
Razem koszty działalności (układ funkcjonalny)	35.857	17.827	36.557	17.925

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016
Amortyzacja	4.194	2.097	4.455	2.286
Zużycie materiałów i energii	14.207	3.665	11.245	5.847
Usługi obce	5.742	3.043	7.002	3.109
Podatki i opłaty	834	15	914	63
Koszty świadczeń pracowniczych	4.464	2.211	5.908	2.945
Pozostałe koszty	251	68	451	141
Odpis aktualizujący wartość zapasów wyrobów	0	0	0	0
Razem Koszty rodzajowe	29.692	11.099	29.975	14.391
Zmiana stanu wyrobów gotowych, produkcji w toku	4.165	5.570	2.568	1.887
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby	(1)	0	0	0
Koszt sprzedaży towarów i materiałów	2.001	1.158	4.014	1.647
Łącznie koszty sprzedanych produktów, towarów, materiałów, sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu	35.857	17.827	36.557	17.925

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016
Koszty świadczeń pracowniczych, w tym:	4.464	2.211	5.908	2.945
Wynagrodzenia	3.742	1.862	4.983	2.454
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników	722	349	925	491
Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	0	0	0	0
Przyszłe świadczenia (rezerwy) z tytułu odpraw emerytalnych i tym podobnych świadczeń pracowniczych	0	0	0	0

W dniu 26 kwietnia 2012 roku Spółka podpisała z Górnośląską Agencją Rozwoju Regionalnego (w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, lata 2007 – 2013, badania i rozwój nowoczesnych technologii, Wsparcie projektów celowych), dwa wnioski o dofinansowanie realizacji n/w projektów: Innowacyjna technologia produkcji elementów ciągnowych systemów transportowych wykorzystująca materiały lane (umowa numer UDA-POIG.01.04.00-24-100/11-00) oraz Opracowanie innowacyjnej proekologicznej specjalizowanej przekładni zębatej zintegrowanej z układem diagnostycznym (umowa numer UDA-POIG.01.04.00-24-094/11-00). Sumaryczna wartość wnioskowanego dofinansowania wynosi 8.783 tys. PLN. Data zakończenia pierwszego projektu upływa 31 marca 2014 roku, a drugiego 30 września 2015 roku. Zgodnie z zawartymi umowami kwoty dotacji stanowią 75,00 % wydatków kwalifikowanych w przypadku pierwszego projektu oraz 74,21 % wydatków kwalifikowanych w przypadku drugiego projektu na badania przemysłowe oraz 35% wydatków kwalifikowanych na prace rozwojowe. Ponożone koszty są odnoszone w koszty działalności podstawowej poszczególnych okresów. Pierwszy projekt został zakończony w terminie i w dniu 30 czerwca 2014 roku Spółka złożyła w Górnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego wniosek o płatność końcową. W dniu 14 stycznia 2015 roku wniosek został zweryfikowany pozytywnie tym samym kończąc realizację projektu. W sumie w ramach realizacji pierwszego projektu Spółka otrzymała dofinansowanie w kwocie 3.260 tys. PLN, z czego na dzień 30 czerwca 2016 roku rozliczono dotację w kwocie 2 857 tys. PLN. Drugi projekt również został zakończony w terminie i w dniu 27 listopada 2015 roku Spółka złożyła w Górnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego wniosek o płatność końcową, który również został pozytywnie zweryfikowany kończąc realizację projektu. W sumie w ramach realizacji pierwszego projektu Spółka otrzymała dofinansowanie w kwocie 3.260 tys. PLN, z czego na dzień 30 czerwca 2017 roku rozliczono dotację w kwocie 2 976 tys. PLN. Drugi projekt również został zakończony w terminie i w dniu 27 listopada 2015 roku Spółka złożyła w Górnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego wniosek o płatność końcową, który również został pozytywnie zweryfikowany kończąc realizację projektu. Do dnia 30 czerwca 2017 roku w ramach drugiego wniosku otrzymano dotację w kwocie 5 452 tys. PLN z czego rozliczono kwotę 4 628 tys. PLN.

W dniu 31 stycznia 2014 roku PATENTUS S.A. wraz z Politechniką Warszawską (Beneficjentem) złożył wniosek o numerze 246715 w ramach Programu Badań Stosowanych, Konkurs 3 ścieżka A Nauki Chemiczne pod tytułem: „Opracowanie innowacyjnej opartej o metody odlewnicze, technologii wytwarzania kół zębatych o strukturze nanokrystalicznej. Wartość dofinansowania całego projektu wynosi 2 035 tys. PLN dla Politechniki Warszawskiej i 942 tys. PLN dla PATENTUS S.A., całkowity koszt projektu wynosi 2 035 tys. PLN po stronie Politechniki Warszawskiej oraz 2 084 tys. PLN po stronie PATENTUS S.A. W dniu 06 sierpnia 2014 roku Spółka otrzymała informację, iż projekt został rekomendowany do wsparcia, a w dniu 11 maja 2015 roku

została podpisana umowa o dofinansowanie numer PBS3/B5/45/2015. Od początku projektu do dnia 30 czerwca 2017 roku Politechnika Warszawska przekazała na konto PATENTUS S.A. zaliczki w kwocie 810 tys. PLN, z czego w rozliczono kwotę 574 tys. PLN.

W dniu 07 lutego 2014 roku Spółka złożyła w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju w Warszawie wniosek o dofinansowanie realizacji projektu pod tytułem „Opracowanie innowacyjnej technologii wytwarzania rynnien tras przENOŚnikowych wykorzystujących metody zrobotyzowane” w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Oś priorytetowa : Badania i rozwój nowoczesnej technologii, Działanie 1.4: Wsparcie projektów celowych. Całkowity koszt projektu opiewa na kwotę 4.634 tys. PLN, z czego kwota wydatków kwalifikowanych wynosi 4.205 tys. PLN a możliwa kwota dofinansowania wynosi 2.297 tys. PLN. W dniu 23 kwietnia 2014 roku została podpisana umowa o dofinansowanie nr POIG.01.01.00-24-057/13 na realizację w/w projektu, a w dniu 5 czerwca 2014 roku Spółka złożyła pierwszy wniosek o płatność zaliczkową. Okres kwalifikowalności wydatków zakończył się 30 grudnia 2015 roku. W dniu 28 stycznia 2016 roku Spółka złożyła wniosek końcowy o płatność który został pozytywnie zweryfikowany. W ramach w/w projektu Spółka otrzymała dofinansowanie w kwocie 2 191 tys. PLN, z czego na dzień 30 czerwca 2017 roku rozliczono kwotę 2 009 tys. PLN.

Koszty wynagrodzeń obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami zawartych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami oraz wynagrodzenia płatne na podstawie zawartych indywidualnych umów cywilnoprawnych.

Koszty ubezpieczeń społecznych jednostek zlokalizowanych w Polsce obejmują świadczenia z tytułu ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, wypadkowego, składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Socjalnych oraz Fundusz Pracy.

Korzystając z uprawnień przysługujących na podstawie art.4 ust. 1-3 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z dniem 1 września 2013 r. Jednostka Dominująca zrezygnowała z tworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS). Niewykorzystane środki pieniężne funduszu znajdujące się na wydzielonym rachunku bankowym do ich wyczerpania będą przeznaczone na cele określone w/w ustawie.

Inne świadczenia na rzecz pracowników obejmują szkolenia związane z podnoszeniem kwalifikacji oraz inne świadczenia określone przepisami prawa pracy.

Koszty świadczeń emerytalnych obejmują odprawy emerytalne wypłacone pracownikom zgodnie z przepisami Kodeksu pracy. Grupa Kapitałowa nie jest stroną żadnych programów emerytalnych, jak i układów zbiorowych pracy, z których wynikałyby inne regulacje w tym zakresie.

4.13. Nota 13 - Pozostałe przychody operacyjne

Specyfikację pozostałych przychodów operacyjnych przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016
Pozostałe przychody operacyjne, w tym:	2.722	1.136	3.418	2.018
Zysk ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	0	0	4	4
Dotacje z funduszy UE rozliczanie w proporcji do amortyzacji środków trwałych	1.022	511	1.064	533
Dotacje z funduszy UE rozliczane równolegle do ponoszonych kosztów	157	70	201	13
Otrzymane pozostałe dotacje	67	33	81	40
Odrócone odpisy aktualizujące wartość należności w wyniku zapłaty	340	154	33	33
Odrócone odpisy aktualizujące wartość zapasów materiałów	0	0	126	0
Należny zwrot kosztów postępowania sądowego	5	3	0	0
Otrzymane odszkodowania	599	36	1.262	768
Inne przychody operacyjne	532	329	647	627
Odwrocenie odpisu aktualizującego wartość środków trwałych	0	0	0	0
Aktualizacja wartości inwestycji w nieruchomości	0	0	0	0

4.14. Nota 14 - Pozostałe koszty operacyjne

Specyfikację pozostałych kosztów operacyjnych przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016
Pozostałe koszty operacyjne, w tym:	184	90	6.206	6.200
Strata ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	6	(5)	0	0
Utworzone odpisy aktualizujące wartość należności	63	63	0	0
Utworzone odpisy aktualizujące wartość zapasów	4	4	(144)	(144)
Odpis aktualizujący wartość środków trwałych	0	0	0	0
Koszty postępowania sądowego	5	0	3	3
Przekazane darowizny	7	7	5	3
Rezerwa na zobowiązanie gwarancyjne i poręczenia	0	0	6.324	6.324
Zapłacone odszkodowanie za zła usługę i koszty napraw powypadkowych	4	4	0	0
Inne koszty operacyjne	95	17	18	14

4.15. Nota 15 - Przychody finansowe

Strukturę przychodów finansowych przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016
Przychody finansowe, w tym:	477	281	143	70
Odsetki z tytułu nieterminowych płatności należności	22	16	3	(15)
Odwrócone odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu odsetek w wyniku zapłaty	(10)	(12)	52	50
Odsetki od lokat bankowych	0	0	1	1
Odsetki od udzielonych pożyczek	51	27	70	27
Odsetki od należności z tytułu umów leasingu	328	250	0	0
Dodatnie różnice kursów walut	0	0	15	5
Inne przychody finansowe	86	0	2	2

4.16. Nota 16 - Koszty finansowe

Strukturę kosztów finansowych przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016
Koszty finansowe, w tym:	601	347	706	354
Odsetki od zobowiązań budżetowych	7	2	2	(2)
Odsetki od kredytów bankowych	450	307	375	168
Odsetki z tytułu nieterminowych płatności zobowiązań	5	(27)	21	(9)
Odsetki od umów pożyczek	0	0	138	138
Odsetki i prowizje z tytułu umowy factoringu	21	7	72	29
Odpisy aktualizujące z tytułu odsetek od należności	0	0	0	0
Aktualizacja wartości aktywów finansowych (udzielone pożyczki)	0	0	0	0
Ujemne różnice kursów walut	15	8	35	27
Inne koszty finansowe	103	50	63	3

4.17. Nota 17 - Podatek dochodowy

Bieżący podatek dochodowy jest obliczany na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zastosowanie tych przepisów różnicuje zysk (stratę) podatkową od księgowego zysku (straty) netto w związku z korektą o przychody niepodlegające opodatkowaniu i koszty, które nie stanowią kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które trwale nie będą podlegały opodatkowaniu.

Bieżący podatek dochodowy Jednostki Dominującej był obliczany w oparciu o obowiązującą stałą 19% stawkę podatkową. Obecne przepisy nie zakładają zmiany wysokości stawek podatkowych w kolejnych latach.

Na dzień 30 czerwca 2016 roku dokonano kompensaty salda aktywów na odroczony podatek dochodowy z rezerwami na odroczony podatek dochodowy. W bilansie wykazano rezerwę na odroczony podatek dochodowy, która jest nadwyżką salda rezerw nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Jednostka zależna Patentus Strefa S.A. prowadzi działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej oraz posiada zwolnienia z tytułu podatku dochodowego.

Rok podatkowy i rok bilansowy Grupy Kapitałowej pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

Główne kwoty wpływające na wysokość podatku dochodowego, który wykazano w rachunku zysków i strat przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Ustawowa stawka podatku dochodowego	19%	19%	19%
Bieżący podatek dochodowy	0	0	3
Odroczony podatek dochodowy, w tym:	697	(560)	77
Zmiana stanu aktywów na odroczony podatek dochodowy	(108)	(1.084)	(305)
Zmiana stanu rezerw na odroczony podatek dochodowy	805	524	382
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	697	(560)	80

W kolejnej tabeli przedstawiono różnice pomiędzy nominalną a efektywną stawką podatkową:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Zysk brutto przed opodatkowaniem	3.063	(17.005)	(8.360)
Zysk z okazjonalnego nabycia udziałów	0	0	0
Wynik finansowy stanowiący podstawę do naliczenia efektywnej stawki podatkowej	3.063	(17.005)	(8.360)
Efektywna stawka podatkowa	22,76%	3,29%	-0,96%
Podatek dochodowy według efektywnej stawki podatkowej	697	(560)	80
Podatek dochodowy według ustawowej stawki podatkowej	582	(3.231)	(1.588)
Efekt podatkowy związany z korektą kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodu według przepisów podatkowych	(746)	2.174	1.690
Efekt podatkowy związany z korektą przychodów nieuawanych za przychody według przepisów podatkowych	103	295	(17)
Efekt podatkowy związany z korektami szacunków odroczonego podatku z poprzednich lat	758	202	(5)
Podatek dochodowy według efektywnej stawki podatkowej	697	(560)	80

Jednostka Zależna działa na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej (w skrócie: SSE). Zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi Spółka Zależna nie może uwzględnić w rozliczeniach strat podatkowych poniesionych w roku podatkowym. Zgodnie z uzyskanym zezwoleniem na działalność w SSE Spółka zależna ma prawo do ulgi w podatku dochodowym od osób prawnych. Wielkość ulgi w podatku dochodowym jest uzależniona od poniesionych nakładów na rzeczowe aktywa trwałe. Należna ulga w podatku dochodowym jest wykazywana drugostronnie jako rozliczenie międzyokresowe w pasywach (przychody przyszłych okresów) i może być wykorzystana w kolejnych latach.

W związku z przejściowymi różnicami pomiędzy wartością podatkową i bilansową aktywów i pasywów tworzony jest podatek odroczonego. Specyfikacja głównych pozycji wpływających na saldo aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego Grupy Kapitałowej została przedstawiona w tabeli poniżej:

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Półroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Bilans			Rachunek zysków i strat		
	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego						
Odpisy aktualizujące na należności wątpliwe	46	34	36	(12)	(12)	10
Szacunkowe koszty z wyceny kontraktów	0	0	0	0	0	0
Straty podatkowe do rozliczenia w następnych okresach	1.586	1.543	686	(43)	1.213	(356)
Różnice kursów walut	0	0	0	0	0	0
Odpis aktualizujący wartość zapasów	3	2	(6)	(1)	(43)	51
Wynagrodzenia z narzutami wypłacone w następnym miesiącu	19	17	0	(2)	(43)	60
Odpisy aktualizujące wartość środków trwałych	0	0	0	0	0	0
Odsetki od zobowiązań do zapłaty	0	0	0	0	(6)	6
Rezerwy na świadczenia pracownicze	24	24	30	0	5	(11)
Rezerwy na naprawy gwarancyjne	1	2	8	1	(18)	12
Inne pozycje	52	6	94	(46)	(291)	203
Ulga w podatku dochodowym z tytułu inwestycji w strefie ekonomicznej (rozliczana z przychodami przyszłych okresów)	0	0	0	0	(498)	498
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	0	0	0	0	(1.391)	0
Razem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1.731	1.628	848	(103)	(1.084)	473
Aktywa na odroczonego podatku dochodowego pomniejszające saldo rezerw na odroczonego podatku dochodowego	(1.731)	(1.628)	(848)	x	x	x
Razem (per saldo) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazana w bilansie	0	0	0	x	x	x
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego						
Różnice w wartości podatkowej i bilansowej inwestycji w nieruchomości	480	480	425	0	104	49
Odsetki od należności i odsetki od pożyczek oraz leasingu	288	6	22	282	(1)	15
Różnice w wartości podatkowej i bilansowej środków trwałych	4.804	4.817	4.750	(13)	182	115
Rozliczanie w czasie zysku z tytułu sprzedaży wyrobów w formie umów leasingu	590	0	12	590	0	12
Różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych objętych dotacją	1.191	1.245	1.249	(54)	197	201
Inne pozycje	37	42	301	(5)	37	2
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	0	0	0	0	5	0
Razem rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego rozliczana z wynikiem finansowym	7.390	6.590	6.759	800	524	394
Skutki wyceny środków trwałych do wartości przeszacowanej (rozliczane z pozycją Kapitał z aktualizacji wyceny)	1.847	1.847	1.861	x	x	x
Razem rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazana w bilansie	9.237	8.437	8.620	x	x	x
Aktywa na odroczonego podatku dochodowego pomniejszające saldo rezerw na odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	x	x	x
Razem (per saldo) rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazana w bilansie	9.237	8.437	8.620	x	x	x
Łącznie skutki zmiany aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego, które wpływają na wynik finansowy	x	x	x	903	1.608	(79)

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Razem rezerwy na odroczone podatki dochodowe na początek okresu:	8.437	9.016	9.016
Zmiana stanu rezerwy na odroczone podatki dochodowe rozliczanej z pozycją Kapitał z aktualizacji wyceny	0	(26)	0
Zmiana stanu rezerwy na odroczone podatki dochodowe rozliczanej z wynikiem finansowym	800	524	382
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	0	(1.077)	0
Razem rezerwy na odroczone podatki dochodowe na koniec okresu, w tys.	9.237	8.437	9.398
Rezerwy na odroczone podatki dochodowe rozliczane z pozycją Kapitał z aktualizacji wyceny	1.847	1.847	2.945
Rezerwy na odroczone podatki dochodowe rozliczane z wynikiem finansowym	7.390	6.590	6.453
Aktywa na odroczone podatki dochodowe podlegające kompensacie z rezerwami na odroczone podatki dochodowe	0	0	0
Razem (per saldo) rezerwy na odroczone podatki dochodowe wykazane w bilansie na koniec roku	9.237	8.437	9.398

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Aktywa na odroczone podatki dochodowe na początek okresu	1.628	1.321	1.321
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	0	(777)	0
Zmiana stanu aktywów rozliczanych z wynikiem finansowym	103	1.084	305
Aktywa na odroczone podatki dochodowe na koniec okresu	1.731	1.628	1.626
Aktywa na odroczone podatki dochodowe podlegające kompensacie z rezerwami na odroczone podatki dochodowe	0	0	0
Razem (per saldo) aktywa na odroczone podatki dochodowe wykazane w bilansie na koniec roku	1.731	1.628	1.626

W tabeli poniżej przedstawiono rozliczenia z tytułu bieżącego podatku dochodowego Grupy Kapitałowej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Bieżący podatek dochodowy od osób prawnych w okresie	0	0	0
Zapłacony podatek dochodowy dotyczący rozliczenia za dany okres	0	0	0
Saldo rozliczenia bieżącego podatku dochodowego na koniec okresu :			
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	67
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	0

4.18. Nota 18 – Informacje dotyczące segmentów działalności

W działalności Grupy Kapitałowej można wyodrębnić dwa segmenty działalności. Pierwszy segment operacyjny związany jest z produkcją maszyn i urządzeń oraz świadczeniem usług dla górnictwa. Do drugiego segmentu operacyjnego zaliczono sprzedaż hurtową towarów i materiałów.

Działalność Grupy Kapitałowej koncentruje się głównie na obszarze kraju. Minimalna wartość przychodów ze sprzedaży jest realizowana w eksporcie. W związku z tym, że sprzedaż poza granice Polski jest kierowana głównie do odbiorców z siedzibą na terenie Unii Europejskiej, na którym panują podobne warunki realizacji dostaw - nie dokonano dodatkowego wyodrębnienia segmentów geograficznych.

Do aktywów segmentu zalicza się m.in. rzeczowe aktywa trwałe, zapasy, należności z tytułu dostaw i usług, które można bezpośrednio przyporządkować do danego obszaru działalności. Do pasywów segmentu zalicza się

m.in. wszystkie zobowiązania z tytułu dostaw i usług, przychody przyszłych okresów oraz częściowo zobowiązania z tytułu kredytów i zawartych umów leasingu finansowego.

Przychody segmentów obejmują przychody ze sprzedaży zewnętrznym klientom oraz częściowo pozostałe przychody operacyjne, które w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do danego segmentu.

Koszty segmentów obejmują koszty sprzedaży zewnętrznym klientom, które w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do danego segmentu. Z uwagi na potrzeby Kierownictwa Grupy Kapitałowej w zakresie analiz ekonomicznych segmentów – prowadzona ewidencja księgowa nie pozwala na precyzyjną alokację pozostałych kosztów, w tym kosztów ogólnego zarządu, pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych oraz innych kosztów powstałych na poziomie Grupy Kapitałowej, które dotyczą jednostki gospodarczej jako całości.

Dla każdego segmentu przedstawiono dodatkowe informacje o nabyciu środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, wartości odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych, wartości netto zlikwidowanych środków trwałych, kosztach amortyzacji oraz kosztach odpisów aktualizujących wartość zapasów.

Ujawniono informacje dotyczące głównych klientów w zakresie przychodów ze sprzedaży na poziomie Grupy Kapitałowej. Przedstawiono również strukturę salda należności z tytułu dostaw i usług na koniec okresu z uwzględnieniem informacji o należnościach z tytułu dostaw i usług od głównych klientów. Salda należności z tytułu dostaw i usług przedstawiono w kwocie netto, to jest po uwzględnieniu skutków utworzonych odpisów aktualizujących.

Zaprezentowano ponadto, informacje o głównych dostawcach usług, towarów i materiałów oraz informacje o strukturze salda zobowiązań z tytułu dostaw i usług na koniec okresu na poziomie Grupy Kapitałowej.

Poniżej przedstawiono wybrane informacje dotyczące przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań segmentów działalności Grupy Kapitałowej w okresie kończącym się 30.06.2017:

Wyszczególnienie/ dane w tys.PLN za okres od 01.01.2017 do 30.06.2017 roku	Wyroby i usługi	Handel hurtowy	Pozycje nie przypisane do segmentów	Razem Spółka
Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów	32.986	3.199	321	36.506
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	(29.710)	(1.997)	0	(31.707)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	3.276	1.202	321	4.799
Koszty sprzedaży	(822)	(518)	(53)	(1.393)
Koszty ogólnego zarządu oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne	(353)	0	134	(219)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	2.101	684	402	3.187
Przychody finansowe	0	0	478	478
Koszty finansowe	(46)	0	(556)	(602)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	2.055	684	324	3.063
Podatek dochodowy	(1)	0	(698)	(699)
Zysk (strata) netto	2.054	684	(374)	2.364

Wyszczególnienie/ dane w tys.PLN za okres od 01.01.2017 do 30.06.2017 roku	Wyroby i usługi	Handel hurtowy	Pozycje nie przypisane do segmentów	Razem Spółka
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne netto	73.678	5.048	6.281	85.007
Nieruchomości inwestycyjne	0	0	2.714	2.714
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i długoterminowe aktywa finansowe	285	0	16.130	16.415
Zapasy	15.924	1.252	0	17.176
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	12.073	203	614	12.890
Nieprzypisane aktywa obrotowe	36	0	16.868	16.904
Razem aktywa	101.996	6.503	42.607	151.106
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	6.887	621	0	7.508
Przychody przyszłych okresów	0	0	13.543	13.543
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	2.149	0	27.078	29.227
Nieprzypisane zobowiązania i rezerwy	461	0	13.857	14.318
Razem zobowiązania i rezerwy	9.497	621	54.478	64.596

Wyszczególnienie/ dane w tys.PLN za okres od 01.01.2017 do 30.06.2017 roku	Wyroby i usługi	Handel hurtowy	Pozycje nie przypisane do segmentów	Razem Spółka
Pozostałe informacje				
Nabycie lub modernizacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	145	0	0	145
Odpisy aktualizujące zwiększające wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące zmniejszające oraz wartość netto zlikwidowanych rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	(154)	0	0	(154)
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	4.105	31	58	4.194
Nabycie lub modernizacja nieruchomości inwestycyjnych	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące zwiększające wartość nieruchomości inwestycyjnych	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące wartość zapasów (-) lub odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów (+)	0	0	0	0

Poniżej przedstawiono wybrane informacje dotyczące przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań segmentów działalności Jednostki Dominującej w okresie kończącym się 31.12.2016:

Wyszczególnienie/ dane w tys.PLN za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 roku	Wyroby i usługi	Handel hurtowy	Pozycje nie przypisane do segmentów	Razem Spółka
Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów	43.091	8.172	639	51.902
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	(49.178)	(4.620)	0	(53.798)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	(6.087)	3.552	639	(1.896)
Koszty sprzedaży	(1.642)	(1.110)	(197)	(2.949)
Koszty ogólnego zarządu oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne	(754)	0	(3.883)	(4.637)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(8.483)	2.442	(3.441)	(9.482)
Przychody finansowe	7	0	274	281
Koszty finansowe	(78)	0	(7.726)	(7.804)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(8.554)	2.442	(10.893)	(17.005)
Podatek dochodowy	(10)	0	570	560
Zysk (strata) netto	(8.564)	2.442	(10.323)	(16.445)

Wyszczególnienie/ dane w tys.PLN za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 roku	Wyroby i usługi	Handel hurtowy	Pozycje nie przypisane do segmentów	Razem Spółka
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne	77.695	5.213	6.388	89.296
Nieruchomości inwestycyjne	0	0	2.714	2.714
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i długoterminowe aktywa finansowe	0	0	6.753	6.753
Zapasy	23.697	1.224	0	24.921
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	10.364	633	538	11.535
Nieprzypisane aktywa obrotowe	0	0	9.288	9.288
Razem aktywa	111.756	7.070	25.681	144.507
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	2.752	488	2.495	5.735
Przychody przyszłych okresów	0	0	14.429	14.429
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	1.389	0	26.714	28.103
Nieprzypisane zobowiązania i rezerwy	1.021	0	10.949	11.970
Razem zobowiązania i rezerwy	5.162	488	54.587	60.237

Wyszczególnienie/ dane w tys.PLN za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 roku	Wyroby i usługi	Handel hurtowy	Pozycje nie przypisane do segmentów	Razem Spółka
Pozostałe informacje				
Nabycie lub modernizacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	3.717	52	12	3.781
Odpisy aktualizujące zwiększające wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	65	0	0	65
Odpisy aktualizujące zmniejszające oraz wartość netto zlikwidowanych rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	0	0	49	49
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	8.228	62	115	8.405
Nabycie lub modernizacja nieruchomości inwestycyjnych	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące zwiększające wartość nieruchomości inwestycyjnych	0	0	288	288
Odpisy aktualizujące wartość zapasów (-) lub odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów (+)	9	(21)	0	(12)

Poniżej przedstawiono wybrane informacje dotyczące przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań segmentów działalności Jednostki Dominującej w okresie kończącym się 30.06.2016:

Wyszczególnienie/ dane w tys.PLN za okres od 01.01.2016 do 30.06.2016 roku	Wyroby i usługi	Handel hurtowy	Pozycje nie przypisane do segmentów	Razem Spółka
Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów	26.182	5.035	331	31.548
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	(30.151)	(2.550)	0	(32.701)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	(3.969)	2.485	331	(1.153)
Koszty sprzedaży	(2.399)	(562)	1.352	(1.609)
Koszty ogólnego zarządu oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne	(5.035)	0	(193)	(5.228)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(11.403)	1.923	1.490	(7.990)
Przychody finansowe	11	0	132	143
Koszty finansowe	(136)	0	(377)	(513)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(11.528)	1.923	1.245	(8.360)
Podatek dochodowy	(9)	0	(71)	(80)
Zysk (strata) netto	(11.537)	1.923	1.174	(8.440)

Wyszczególnienie/ dane w tys.PLN za okres od 01.01.2016 do 30.06.2016 roku	Wyroby i usługi	Handel hurtowy	Pozycje nie przypisane do segmentów	Razem Spółka
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne	91.818	5.241	6.382	103.441
Nieruchomości inwestycyjne	0	0	2.426	2.426
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i długoterminowe aktywa finansowe	0	0	1.291	1.291
Zapasy	21.761	1.523	0	23.284
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	20.268	616	626	21.510
Nieprzypisane aktywa obrotowe	0	0	7.850	7.850
Razem aktywa	133.847	7.380	18.575	159.802
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	8.275	522	-25	8.772
Przychody przyszłych okresów	15.445	0	0	15.445
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	33.672	0	0	33.672
Nieprzypisane zobowiązania i rezerwy	0	0	11.509	11.509
Razem zobowiązania i rezerwy	57.392	522	11.484	69.398

Wyszczególnienie/ dane w tys.PLN za okres od 01.01.2016 do 30.06.2016 roku	Wyroby i usługi	Handel hurtowy	Pozycje nie przypisane do segmentów	Razem Spółka
Pozostałe informacje				
Nabycie lub modernizacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	3.357	0	0	3.357
Odpisy aktualizujące zwiększające wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące zmniejszające oraz wartość netto zlikwidowanych rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	(40)	0	0	(40)
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	4.367	31	57	4.455
Nabycie lub modernizacja nieruchomości inwestycyjnych	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące zwiększające wartość nieruchomości inwestycyjnych	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące wartość zapasów (-) lub odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów (+)	0	0	0	0

W powyższych tabelach wprowadzono zmianę w prezentacji danych dotyczących kosztów i przychodów operacyjnych z tytułu otrzymanych dotacji oraz kosztów wytworzenia na własne potrzeby, które poprzednio

były prezentowane jako pozycje nie przypisane do segmentów. W aktualnym sprawozdaniu pozycje te zostały zaprezentowane w kolumnie wyroby i usługi. Jednocześnie dokonano stosownej poprawy w poprzednich okresach sprawozdawczych.

Poniżej przedstawiono informację o głównych Odbiorcach, a także strukturze należności z tytułu dostaw i usług:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Okres od 01.01.2017 do 30.06.2017		Okres od 01.01.2016 do 31.12.2016		Okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	
	dane w tys.PLN	dane w %	dane w tys.PLN	dane w %	dane w tys.PLN	dane w %
Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów ogółem, w tym zrealizowane dla Odbiorcy:	36.506	100,00%	51.902	100,00%	31.548	100,00%
Kompania Węglowa S.A.	0	0,00%	4.636	8,93%	4.636	14,70%
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	2.314	6,34%	7.353	14,17%	2.884	9,14%
Famur	366	1,00%	6.647	12,81%	1.051	3,33%
PGG Polska Grupa Górnicza	25.101	68,76%	3.820	7,36%	804	2,55%
Linter S.A.	1.346	3,69%	0	0,00%	0	0,00%
PGE S.A.	1.099	3,01%	0	0,00%	0	0,00%
ATI ZKM Forging Sp. z o.o.	408	1,12%	0	0,00%	400	1,27%
Erbud Industry Sp. z o.o.	738	2,02%	4.296	8,28%	3.071	9,73%
Pozostali Odbiorcy	5.134	14,06%	25.150	48,46%	18.702	59,28%

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017		Koniec okresu 31.12.2016		Koniec okresu 30.06.2016	
	dane w tys.PLN	dane w %	dane w tys.PLN	dane w %	dane w tys.PLN	dane w %
Należności netto z tytułu dostaw i usług na koniec okresu ogółem, w tym:	12.890	100,00%	11.535	100,00%	21.510	100,00%
Kompania Węglowa S.A.	0	0,00%	0	0,00%	4.694	21,82%
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	2.138	16,59%	4.180	36,24%	3.340	15,53%
Famur	0	0,00%	820	7,11%	666	3,10%
PGG Polska Grupa Górnicza	5.357	41,56%	3.700	32,08%	989	4,60%
Linter S.A.	1.656	12,85%	0	0,00%	0	0,00%
PGE S.A.	1.352	10,49%	0	0,00%	0	0,00%
ATI ZKM Forging Sp. z o.o.	280	2,17%	0	0,00%	277	1,29%
Erbud Industry Sp. z o.o.	58	0,45%	74	0,64%	1.922	8,94%
Pozostali Odbiorcy	2.049	15,90%	2.761	23,94%	9.622	44,73%

Poniżej przedstawiono informację o głównych Dostawcach, a także strukturze zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Okres od 01.01.2017 do 30.06.2017		Okres od 01.01.2016 do 31.12.2016		Okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	
	dane w tys.PLN	% udział w sprzedaży	dane w tys.PLN	% udział w sprzedaży	dane w tys.PLN	% udział w sprzedaży
Nabycie towarów i usług do działalności podstawowej (w wartości netto bez podatku VAT), w tym główni Dostawcy:						
PPHU Mirpol Mirosław Kobiór	5.108	13,99%	4.363	8,41%	4.763	15,10%
Przedsiębiorstwo Budownictwa i Handlu Unipol Sp.z o.o.	692	1,90%	1.071	2,06%	261	0,83%
Huta Małapanew	382	1,05%	797	1,54%	307	0,97%
Pioma Odlewnia Sp. z o.o.	976	2,67%	1.904	3,67%	12	0,04%
Mega Steel Sp.z o.o.	358	0,98%	683	1,32%	263	0,83%
Fasing S.A.	937	2,57%	110	0,21%	21	0,07%
Voith Turbo Sp. z o.o.	831	2,28%	680	1,31%	282	0,89%
Elektometal S.A.	327	0,90%	300	0,58%	0	0,00%

UWAGA: Wskaźnik procentowy zaangażowania dostawców (kolumna „dane w %”) obliczono w proporcji do przychodów ze sprzedaży w danym roku.

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017		Koniec okresu 31.12.2016		Koniec okresu 30.06.2016	
	dane w tys.PLN	dane w %	dane w tys.PLN	dane w %	dane w tys.PLN	dane w %
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług na koniec okresu ogółem (w wartości brutto z podatkiem VAT), w tym:	7.508	100,00%	5.735	100,00%	8.772	100,00%
PPHU Mirpol Mirosław Kobiór	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Przedsiębiorstwo Budownictwa i Handlu Unipol Sp.z o.o.	381	5,07%	810	14,12%	0	0,00%
Huta Małapanew	270	3,60%	292	5,09%	77	0,88%
Pioma Odlewnia Sp. z o.o.	121	1,61%	916	15,97%	14	0,16%
Mega Steel Sp.z o.o.	192	2,56%	293	5,11%	83	0,95%
Fasing S.A.	970	12,92%	86	1,50%	0	0,00%
Voith Turbo Sp. z o.o.	620	8,26%	0	0,00%	345	3,93%
Elektometal S.A.	250	3,33%	369	6,43%	0	0,00%
Pozostali Dostawcy	4704	62,65%	2969	51,77%	8253	94,08%

4.19. Nota 19 – Dodatkowe informacje dotyczące rachunku przepływów pieniężnych

Zgodnie z umową o limit wierzytelności nr CRD/L/36366/11 z Raiffeisen Bank Polska S.A. oraz umową wieloproduktową nr 889/2015/00000771/00 z ING Bankiem Śląskim S.A. Spółka mogła wykorzystać na dzień 30 czerwca 2017 roku kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 15 834 tys. PLN.

Na dzień 30.06.2017 roku Spółka wykorzystwała limit kredytu w rachunku bieżącym w kwocie 14 024 tys. PLN co oznacza, że dodatkowo może dysponować kwotą niewykorzystanego limitu w kwocie 1 810 tys. PLN.

Zgodnie z umową zawartą przez Spółkę Zależną Montex z Deutsche Bank PBC SA (numer KON/1408775) o kredyt obrotowy nieodnawialny Spółka może wykorzystać kredyt do kwoty 1.000 tys. PLN. Na dzień 30.06.2017 roku Spółka dysponuje wolnymi środkami w kwocie 1 tys. PLN

W sumie Spółka Dominująca oraz Grupa Kapitałowa oprócz prezentowanych w aktywach środków pieniężnych może dodatkowo dysponować kwotą 1 811 tys. PLN, która wynika z niewykorzystanego salda kredytów w rachunkach bieżących oraz niewykorzystanego limitu umów faktoringowych.

Poniżej przedstawiono analizę i wyliczenie złożonych pozycji rachunku przepływów pieniężnych:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej, w tym:	6	(5)	3	3
Przychody ze zbycia środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, nieruchomości inwestycyjnych	(34)	(5)	3	3
wartość netto zlikwidowanych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, nieruchomości inwestycyjnych (zgodnie z Notą 1, Notą 2 i Nota 3)	40	0	0	0
Odpis aktualizujący wartość środków trwałych (zgodnie z Notą 2 i Notą 14)	0	0	0	0
Odwrocenie odpisu aktualizującego wartość środków trwałych (zgodnie z Notą 2 i Notą 13)	0	0	0	0
Odpis aktualizujący wartość inwestycji w nieruchomości (zgodnie z Nota 3 i Nota 13)	0	0	0	0

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016
Zmiana stanu rezerw na zobowiązania i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	690	341	67	39
Zmiana stanu rezerwy na odroczonego podatek dochodowy rozliczanej z wynikiem finansowym (zgodnie z Nota 17)	794	418	366	77
Zmiana stanu aktywów na odroczonego podatek dochodowy rozliczanej z wynikiem finansowym (zgodnie z Nota 17)	(104)	(77)	(299)	(38)

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek, kredytów oraz rezerw, w tym:	3.383	(2.334)	875	(2.738)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań finansowych długoterminowych (zgodnie z Notą 9)	(47)	9	(46)	(1.178)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań niefinansowych długoterminowych (zgodnie z Notą 9)	(869)	(277)	(794)	(511)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań finansowych krótkoterminowych (zgodnie z Notą 9)	1.762	(3.693)	1.279	339
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań niefinansowych krótkoterminowych (zgodnie z Notą 9)	2.860	1.973	434	(52)
Korekta o wzrost zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego zawartych w danym okresie (zgodnie z Notą 9)	0	0	1.101	1.101
Korekta o spłatę zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego w danym okresie (zgodnie z Notą 9)	(64)	(87)	45	22
Korekta o otrzymane w danym okresie dotacje do aktywów (wykazane w odrębnej pozycji rachunku przepływów z działalności finansowej - zgodnie z Notą 9)	(259)	(259)	(1.144)	(2.459)

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	6 miesięcy okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	3 miesiące okres od 01.04.2017 do 30.06.2017	6 miesięcy okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	3 miesiące okres od 01.04.2016 do 30.06.2016
Wydatki na nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, w tym:	(72)	(95)	(5.253)	(3.305)
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych (zgodnie z Notą 1 i Notą 2)	(145)	(82)	(3.357)	(1.251)
Zmiana salda rzeczowych aktywów trwałych w budowie (zgodnie z Notą 2)	73	(13)	669	664
Rozliczenie zaliczek przekazanych w poprzednich okresach na zakup rzeczowych aktywów trwałych (zgodnie z Notą 4)	0	0	0	0
Koszt amortyzacji zaliczony do prac rozwojowych	0	0	(245)	(398)
Inne korekty	0	0	(2.320)	(2.320)

4.20. Nota 20 – Instrumenty finansowe oraz zarządzanie ryzykiem

Instrumenty finansowe w podziale na kategorie przedstawiono w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Nota	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		4.196	4.196	0
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności		0	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		0	0	0
Pożyczki i należności, w tym:		14.225	13.199	23.610
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	4	12.890	11.535	21.512
Udzielone pożyczki	4	1.335	1.664	2.098
Inne należności z tytułu zawartych umów leasingu finansowego	4	16.877	0	0
Środki pieniężne	6	1.077	701	397
Razem aktywa według kategorii		36.375	18.096	24.007
Zobowiązania finansowe z tytułu walutowych instrumentów pochodnych wyceniane wg wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	9	0	0	0
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające		0	0	0
Pozostałe zobowiązania, w tym:		37.148	35.572	45.511
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	9	7.508	5.735	8.772
Pozostałe zobowiązania finansowe	9	412	426	584
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	8	28.077	28.103	34.268
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	9	1.151	1.308	1.887
Razem zobowiązania według kategorii		37.148	35.572	45.511

Instrumenty finansowe w podziale na klasy przedstawiono w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Nota	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	4	17.086	15.731	21.512
Udzielone pożyczki	4	1.335	1.664	2.098
Inne należności z tytułu zawartych umów leasingu finansowego	4	16.877	0	0
Środki pieniężne	6	1.077	701	397
Razem aktywa według klas		36.375	18.096	24.007
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	9	7.508	5.735	8.772
Instrumenty pochodne walutowe	9	0	0	0
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	9	412	426	584
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	8	28.077	28.103	34.268
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	9	1.151	1.308	1.887
Razem zobowiązania finansowe według klas		37.148	35.572	45.511

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych przedstawiono w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Nota	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Pozycje przychodów (kosztów) związane z kategorią instrumentów "Pożyczki i należności", "Inne należności" i "Środki pieniężne"				
Przychody, (koszty) z tytułu odsetek	15	73	216	74
Przychody z tytułu odsetek dot. należności od umów leasingu	15	328	0	0
Zyski, (straty) z tytułu różnic kursowych	15,16	4	0	4
Utworzenie odpisów aktualizujących	4	(64)	(1.125)	0
Odwrocenie odpisów aktualizujących	4	328	51	40
Razem zysk (strata) netto		669	(858)	118
Pozycje przychodów (kosztów) związane z kategorią instrumentów "Pozostałe zobowiązania" i "Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego"				
Przychody, (koszty) z tytułu odsetek	16	306	(892)	306
Zyski, (straty) z tytułu różnic kursowych	15,16	109	(17)	109
Razem zysk (strata) netto		415	(909)	415

Jednym z zabezpieczeń zobowiązań z tytułu umów kredytowych jest niepotwierdzony globalny przelew (cesja) wierzytelności istniejących i przyszłych z tytułu umów najmu, sprzedaży towarów i usług.

W Grupie Kapitałowej w trakcie okresów sprawozdawczych nie wystąpiły następujące zdarzenia gospodarcze i sytuacje, które wymagałyby ujawnienia:

- nie dokonano przekwalifikowania składników aktywów finansowych, które spowodowałyby zmianę sposobu wyceny tych aktywów (MSSF 7, par. 12)
- Grupa Kapitałowa nie wyemitowała instrumentów zawierających składnik zobowiązaniowy i składnik kapitałowy (MSSF 7, par. 17),
- Grupa Kapitałowa nie złamała postanowień umownych (MSSF 7, par. 18),
- Grupa Kapitałowa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej oraz zabezpieczeń przepływów pieniężnych (MSSF 7, par. 22),
- Nie nabyto żadnych aktywów finansowych po cenie różnej, od ich wartości godziwej (MSSF 7, par. 28),
- Grupa Kapitałowa nie przejmowała żadnych aktywów w ramach zabezpieczenia (MSSF 7, par.38)

Grupa Kapitałowa korzysta z kilku głównych instrumentów finansowych, do których należą kredyty bankowe (opisane w Nocie 8) oraz środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe (opisane w Nocie 6). Głównym celem tych instrumentów jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki Dominującej oraz doraźne inwestowanie nadwyżek płynnych środków pieniężnych. Grupa Kapitałowa posiada także inne instrumenty finansowe, do których należą należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz należności z tytułu umowy pożyczki (Nota 4 oraz Nota 9), które są wynikiem prowadzonej działalności.

Główne ryzyka wynikające z instrumentów finansowych Grupy Kapitałowej obejmują:

- ryzyko rynkowe (w tym ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe, ryzyko zmiany cen surowców do produkcji, ryzyko wzrostu konkurencji na rynku krajowym, ryzyko związane z przetargami publicznymi, ryzyko związane z jednostkową produkcją, ryzyko odpowiedzialności za jakość i terminowość dostaw i usług, ryzyko uzależnienia od znaczących odbiorców i dostawców, ryzyko wynikające z uzyskanych dotacji z funduszy UE, ryzyko udzielonych zabezpieczeń na majątku, ryzyko stosowania prawa podatkowego i zmian regulacji prawnych);
- ryzyko kredytowe;
- ryzyko płynności.

Ryzyko rynkowe

Ryzyko stopy procentowej. Ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych wiąże się przede wszystkim z długoterminowymi zobowiązaniami, które obejmują kredyty. Kredyty oprocentowane są według zmiennych stóp procentowych. Bazą do ustalania wysokości oprocentowania kredytów jest wskaźnik WIBOR 1M oraz EURIBOR 1M. W związku z tym Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko zmian stóp procentowych. Średnie oprocentowanie kredytów wykorzystywanych przez Grupę Kapitałową zostało ujawnione w Nocie 8.

W przypadku podwyższenia wskaźników WIBOR 1M lub EURIBOR 1M o 1,00 punkt procentowy Grupa Kapitałowa jest narażona na dodatkowe koszty finansowe w następnym roku obrotowym, co zaprezentowano w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Dodatkowe koszty finansowe, na jakie jest narażona Grupa Kapitałowa w przypadku wzrostu oprocentowania zobowiązań finansowych o 1 punkt procentowy	281	281	318

W ocenie Grupy Kapitałowej ewentualny wzrost oprocentowania kredytów i umów leasingu finansowego nie będzie miał istotnego wpływu na poziom wyniku finansowego brutto. Grupa Kapitałowa nie wykorzystuje żadnych instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem stóp procentowych.

Ryzyko walutowe. Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko walutowe poprzez zawierane transakcje sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta funkcjonalna oraz zaciągnięcie kredytu w walucie obcej. Grupa Kapitałowa nie prowadzi działalności inwestycyjnej, która narażona byłaby na ryzyko walutowe. Różnice kursowe dotyczące działalności operacyjnej ujmowane są odpowiednio jako koszty i przychody finansowe.

W przypadku wzrostu kursu waluty EURO w następnym roku obrotowym Grupa Kapitałowa jest narażona na dodatkowe koszty finansowe wynikające z wyceny zobowiązań z tytułu zaciągniętych umów kredytowych w walucie EURO. W tabeli poniżej przedstawiono szacunkowe, dodatkowe koszty finansowe związane z ujemnymi różnicami kursowymi, jakie wystąpiłyby w przypadku wzrostu kursu waluty EURO o 10% w następnym roku obrotowym:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Dodatkowe koszty finansowe, na jakie jest narażona Grupa Kapitałowa w przypadku wzrostu kursu waluty EURO o 10% wynikające z wyceny zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów walutowych	0	0	66

Ryzyko zmiany cen surowców do produkcji. Podstawowym problemem jest ryzyko rynkowe zmian cen materiałów do produkcji. Koszty produkcji w dużej mierze uzależnione są od zmiany cen materiałów, w tym wyrobów hutniczych (blachy, kształtowniki). W ostatnich latach obserwuje się dużą zmienność cen wyrobów hutniczych. Pewnym zabezpieczeniem przed krótkotrwałymi wzrostami cen surowców są wysokie stany zapasów materiałów do produkcji. Grupa Kapitałowa nie stosuje polityki zabezpieczania ryzyka wzrostu cen materiałów do produkcji, co przy uwzględnieniu faktu, iż ceny sprzedaży wyrobów ustalone są w dużej mierze na publicznych przetargach – w krótkim okresie czasu może mieć istotny wpływ na rentowność produkcji. Ze względu na dużą różnorodność potrzebnych do produkcji surowców, wysokie stany zapasów surowców oraz zmienny czas realizacji zamówień na wyroby gotowe nie jest możliwe oszacowanie ewentualnych skutków finansowych zmiany cen surowców na wynik finansowy Grupy Kapitałowej w okresie sprawozdawczym.

Ryzyko wzrostu konkurencji na rynku krajowym. W ostatnim okresie notuje się wzrost aktywności konkurencji na krajowym rynku produkcji maszyn i urządzeń górniczych. Taka sytuacja zwiększa presję w kierunku zmniejszenia się marż na poszczególnych produktach, co w efekcie może wpłynąć negatywnie na poziom wyników finansowych Grupy Kapitałowej. Jednak w związku z podjętymi przez Zarząd Jednostki Dominującej

działaniami w kierunku dywersyfikacji źródeł przychodów obniżenie cen produktów wytwarzanych dla górnictwa nie będzie miało istotnego wpływu na działalność i przychody Grupy Kapitałowej w przyszłości.

Ryzyko związane z przetargami publicznymi. Znaczna część przychodów Grupy Kapitałowej pochodzi z realizacji wygranych przetargów publicznych, w których podstawowy wpływ na końcowy rezultat ma oferowana cena. Obecnie Spółki Grupy Kapitałowej kalkulują oferty cenowe na poziomie zapewniającym godziwą marżę, co nie zawsze może występować w przyszłości. Dodatkowym elementem zwiększającym ryzyko uzyskania ewentualnie gorszych wyników finansowych jest oprotestowanie postanowień przetargowych przez innych uczestników przetargów, co prowadzi do wydłużania czasu podpisania kontaktów lub w skrajnych przypadkach do anulowania przetargu. Aby zmniejszyć ryzyko Spółka szuka klientów spoza branży górniczej. W grudniu 2016 roku Spółka podpisała umowę leasingu finansowego z Polską Grupą Górniczą w Katowicach na wykonanie dwóch nowych przenośników zgrzebłowych ścianowych dla potrzeb KWK Piast-Ziemowit łącznie o wartości 24.890 tys. PLN brutto. Poza tym zawarto współpracę z kontrahentem z Austrii Firmą SBM Mineral Processing GmbH na dostawę konstrukcji stalowych. Wartość zamówień na dzień 30.06.2017 roku opiewa na kwotę 337 tys. Euro. W planach są dalsze zamówienia.

Ryzyko związane z jednostkową produkcją. Spółka Dominująca produkuje maszyny i urządzenia głównie w oparciu o jednostkowe zamówienie dla danego klienta. W związku z brakiem seryjnej produkcji typowe procesy przygotowania produkcji, proces zaopatrzenia w materiały, harmonogram konserwacji i remontów parku maszynowego są trudniejsze do zaplanowania i realizacji. Zjawisko to może krótkookresowo wpływać na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej.

Ryzyko odpowiedzialności za jakość i terminowość dostaw i usług. Ryzyko odpowiedzialności za jakość dostarczanych urządzeń i terminowość wykonywanych usług jest integralnym elementem zawieranych przez Grupę Kapitałową kontraktów. Grupa Kapitałowa może być narażona na konieczność poniesienia dodatkowych kosztów związanych z ewentualnymi reklamacjami. Jednak w ocenie Zarządu Jednostki Dominującej ryzyko występowania częstych czy też znacząco obciążających wynik finansowy reklamacji jest niewielkie z uwagi na wieloletnie doświadczenie załogi. Spółka nie tworzy rezerw na ewentualne koszty napraw gwarancyjnych.

Ryzyko uzależnienia od znaczących odbiorców i dostawców. Wysokość przychodów Grupy Kapitałowej uzależniona jest w znacznym stopniu od bieżącej koniunktury w branży węgla kamiennego w Polsce. Ponad 87 % przychodów Spółki w badanym okresie 2017 roku oraz 37% w analogicznym okresie 2016 roku było zrealizowane na rzecz takich odbiorców jak Jastrzębska Spółka Węglowa S.A., Kompania Węglowa S.A., Famur, Polska Grupa Górnicza, Linter S.A. czy PGE S.A. Pogorszenie sytuacji finansowej głównych klientów z tej branży skutkować może pogorszeniem się wyników finansowych Grupy Kapitałowej. Zakończenie współpracy lub ograniczenie zamówień płynących z tych podmiotów miałyby istotny, negatywny wpływ na poziom przychodów oraz sytuację finansową Grupy Kapitałowej. Realizowanym przez ostatnie lata celem Zarządu Jednostki Dominującej jest dywersyfikacja źródeł przychodów, między innymi, poprzez rozpoczęcie dostaw maszyn i urządzeń górniczych na rynki wschodnie i dalekowschodnie, a także eksport konstrukcji spawanych i urządzeń na rynki Unii Europejskiej.

Dostawcą usług w okresie sprawozdawczym była firma PPHU MIRPOL Mirosław Kobiór z siedzibą w Pszczynie. Firma MIRPOL świadczy usługi pracy na maszynach i urządzeniach Grupy Kapitałowej, pod nadzorem kadry inżynierskiej oraz w oparciu o patenty, rozwiązania oraz dokumentację Grupy. W ocenie Zarządu Jednostki Dominującej istnieje niewielkie ryzyko zakończenia współpracy. Rozwiązanie umowy mogłoby spowodować okresowe trudności w produkcji. Jednakże w takim przypadku, Grupa Kapitałowa dążyć będzie do przejścia większości pracowników kontrahenta, dla którego jest znaczącym odbiorcą usług.

Kilku współpracujących z Grupą Kapitałową dostawców ma znaczący udział w dostawach materiałów i towarów handlowych, w tym wyrobów hutniczych. W sytuacji zakończenia współpracy z Grupą Kapitałową przez wiodących dostawców wyrobów hutniczych okresowo mogą wystąpić braki w dostawach surowców, do momentu zwiększenia dostaw przez innych dostawców. Ze względu jednak na dużą podaż wyrobów hutniczych - ewentualne trudności w pozyskaniu surowca nie powinny być zjawiskiem trwałym.

Ryzyko wynikające z uzyskanych dotacji z funduszy UE. Jednostka Dominująca zawarła dziewięć umów z jednostką zarządzającą funduszami strukturalnymi dotyczących dofinansowania z funduszy Unii Europejskiej zakupu nowych maszyn i urządzeń oraz umowy dotyczące refundacji poniesionych kosztów niezbędnych do realizacji zadań wynikających z tych umów. W przypadku niewykonania wskaźników ujętych w umowach z jednostką zarządzającą danym funduszem strukturalnym, może zaistnieć konieczność zwrotu części lub całości

dotacji wraz z odsetkami. Maksymalna kwota zwrotu wynosi około 28 789 tys. PLN z czego 18 257 tys. PLN (bez uwzględniania ewentualnych odsetek) w stosunku do umów dotyczących zakupu środków trwałych oraz 10 532 tys. PLN z tytułu refundacji poniesionych kosztów (bez uwzględniania ewentualnych odsetek).

Ryzyko udzielonych zabezpieczeń na majątku. Jedną z form zabezpieczenia udzielanych przez banki kredytów są hipoteki oraz zastawy rejestrowe na aktywach produkcyjnych oraz zapasach. W przypadku zaistnienia sytuacji, w której Grupa Kapitałowa nie regulowałaby zobowiązań wynikających z umów kredytowych banki mogą zaspokoić roszczenie przejmując przedmiot zastawu. Sytuacja taka może wpłynąć na procesy produkcyjne, a co się z tym wiąże na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej. Grupa Kapitałowa reguluje swoje zobowiązania regularnie i w chwili obecnej takie zagrożenie nie występuje.

Ryzyko stosowania prawa podatkowego i zmian regulacji prawnych. Polski system podatkowy charakteryzuje się brakiem stabilności. Przepisy podatkowe bywają zmieniane niezwykle często, wielokrotnie na niekorzyść podatników. Zmiany prawa podatkowego mogą także wynikać z konieczności wdrażania nowych rozwiązań przewidzianych w prawie Unii Europejskiej, wynikających z wprowadzenia nowych lub zmiany już istniejących regulacji w zakresie podatków. W praktyce organy podatkowe stosują prawo opierając się nie tylko bezpośrednio na przepisach, ale także na ich interpretacjach dokonywanych przez organy wyższej instancji oraz orzeczeniach sądów. Takie interpretacje ulegają również zmianom, są zastępowane innymi lub też pozostają ze sobą w sprzeczności. W pewnym stopniu dotyczy to również orzecznictwa sądowego. Powoduje to brak pewności co do sposobu zastosowania prawa przez organy podatkowe albo automatycznego stosowania go zgodnie z posiadanymi w danej chwili interpretacjami, które mogą nie przystawać do różnorodnych, często skomplikowanych stanów faktycznych występujących w obrocie gospodarczym. Do zwiększenia tego ryzyka przyczynia się dodatkowo niejasność wielu przepisów składających się na polski system podatkowy. Z jednej strony wywołuje to wątpliwości co do właściwego stosowania przepisów, a z drugiej powoduje konieczność brania pod uwagę w większej mierze wyżej wymienionych interpretacji. W przypadku regulacji podatkowych, które zostały oparte na przepisach, obowiązujących w Unii Europejskiej i powinny być z nimi w pełni zharmonizowane, należy zwrócić uwagę na ryzyko ich stosowania związane z często niewystarczającym poziomem wiedzy na temat przepisów unijnych, do czego przyczynia się fakt, iż są one relatywnie nowe w polskim systemie prawnym. Może to skutkować przyjęciem interpretacji przepisów prawa polskiego pozostającej w sprzeczności z regulacjami obowiązującymi na poziomie Unii Europejskiej. Liczne zmiany następują również w innych dziedzinach prawa, które również mogą mieć wpływ na Grupę Kapitałową. Wprowadzane zmiany prawne mogą potencjalnie rodzić ryzyko związane z problemami interpretacyjnymi, brakiem praktyki orzeczniczej, niekorzystnymi interpretacjami przyjmowanymi przez sądy lub organy administracji publicznej.

Ryzyko kredytowe

Wiarygodność kredytowa klientów, z którymi zawierane są transakcje fizycznej sprzedaży produktów poddawana jest procedurom weryfikacyjnym. Stan należności podlega ciągłemu monitoringowi. Ryzyko kredytowe w przypadku należności z tytułu dostaw i usług jest wysokie i związane jest z ograniczoną liczbą istotnych odbiorców wyrobów, usług i towarów. W Nocie 18 przedstawiono sumę sald należności z tytułu dostaw wykazanych w aktywach bilansu dla największych kontrahentów według stanu na dzień 30 czerwca 2017 roku oraz dla porównywalnego okresu tj. 30 czerwca 2016 roku. Pozostała część salda należności przypada na pozostałych klientów. Powyższa analiza wskazuje na ryzyko kredytowe Spółki Dominującej i Grupy Kapitałowej. Specyfikacja należności według okresów przeterminowania oraz wysokość odpisów aktualizujących należności została przedstawiona w Nocie 4. W ocenie Grupy Kapitałowej maksymalne ryzyko niespłacenia salda należności równe jest utworzonym na poszczególne dni bilansowe odpisom aktualizującym stan należności handlowych.

Grupa Kapitałowa wykazuje w bilansie na dzień 30 czerwca 2017 roku należności z tytułu udzielonych pożyczek długoterminowych wraz z naliczonymi odsetkami na kwotę 413 tys. PLN oraz 831 tys. PLN z tytułu udzielonych pożyczek krótkoterminowych. Umowy pożyczek zostały opisane w Nocie Nr 4. Zdaniem Zarządu Spółki – ustanowione zabezpieczenia są wystarczające i nie zachodzi konieczność tworzenia odpisu aktualizującego na wykazywane w bilansie należności z tytułu pożyczki.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych, w tym środków pieniężnych i lokat ryzyko Grupy Kapitałowej wiąże się bezpośrednio z niemożnością dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalny poziom tego ryzyka równy jest wartości bilansowej danego instrumentu. Jednakże, mając na uwadze fakt, iż Grupa

Kapitałowa współpracuje z renomowanymi bankami ryzyko związane z lokowaniem środków pieniężnych jest znacząco ograniczone.

Wartość godziwa poszczególnych instrumentów finansowych nie odbiega na poszczególne dni bilansowe od wartości księgowych wykazanych w sprawozdaniach finansowych.

Ryzyko płynności

Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko utraty płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w wyznaczonych terminach. Finansowanie działalności przy pomocy zewnętrznych źródeł (kredyty, pożyczki, kredyt kupiecki) podwyższa ryzyko utraty płynności w przyszłości. Grupa Kapitałowa musi mieć stały dostęp do rynków finansowych, dlatego jest narażona na ryzyko braku możliwości pozyskania nowego finansowania, jak również refinansowania swojego zadłużenia. Ryzyko to jest uzależnione przede wszystkim od warunków rynkowych, oceny zdolności kredytowej oraz stopnia koncentracji. Ze względu na wysoką ocenę zdolności kredytowej Spółki Dominującej w ocenie Zarządu - nie istnieje zagrożenie utraty dostępu do źródeł finansowania. Pewnym zagrożeniem jest silna koncentracja kredytów w jednym banku.

Miarą ryzyka płynności jest stopień dopasowania przepływów pieniężnych (wpływów i wydatków) w okresie do 3 miesięcy, w okresie od 4 do 12 miesięcy, w okresie od 1 do 5 lat oraz powyżej 5 lat. Do wpływów zaliczono saldo należności z tytułu dostaw oraz saldo należności tytułu zawartej umowy leasingu, które zostało powiększone o stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych i dostępne saldo nie wykorzystanego kredytu w rachunku bieżącym. Do wydatków zaliczono wartość wymagalnych zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek, umów leasingu, które zostały powiększone o wymagalne w okresie odsetki oraz wartość pozostałych zobowiązań finansowych.

Nadwyżka (niedobór) planowanych wpływów nad planowanymi wydatkami w poszczególnych okresach i latach została przedstawiona w tabelach poniżej:

Zobowiązania i należności finansowe według stanu na dzień 30.06.2017 w tys.PLN	Umowne terminy wymagalności od dnia bilansowego				Razem	Wartość wykazana w bilansie
	do 3 miesięcy	3-12 miesięcy	od 1 do 5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	7.508	0	0	0	7.508	7.508
Inne zobowiązania finansowe	412	0	0	0	412	412
Kredyty bankowe (brutto z należnymi odsetkami w okresie)	15.728	4.230	8.220	914	29.092	27.751
Pożyczki (brutto z należnymi odsetkami w okresie)	42	125	242	0	409	326
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (brutto z należnymi odsetkami w okresie)	94	280	860	0	1.234	1.150
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności (planowane wydatki)	23.784	4.635	9.322	914	38.655	37.147
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	1.077	0	0	0	1.077	1.077
Dostępne, nie wykorzystane saldo kredytów w rachunku bieżącym	1.810	0	0	0	1.810	0
Należności z tytułu dostaw i usług bieżące oraz należności przeterminowane do 90 dni	10.583	0	0	45	10.628	10.628
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane powyżej 90 dni netto	2.315	17	95	0	2.427	2.262
Należności z tytułu udzielonych pożyczek (brutto z należnymi odsetkami)	824	413	0	0	1.237	1.244
Należne wpłaty z tytułu należności wynikających z umowy leasingu finansowego (brutto z należnymi odsetkami)	1.759	5.276	11.312	0	18.347	16.877
Razem planowane wpływy w okresie	18.368	5.706	11.407	45	35.526	32.088
Nadwyżka (niedobór) planowanych wpływów nad planowanymi wydatkami w okresie	(5.416)	1.071	2.085	(869)	(3.129)	(5.059)

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Półroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Zobowiązania i należności finansowe według stanu na dzień 31.12.2016 w tys.PLN	Umowne terminy wymagalności od dnia bilansowego				Razem	Wartość wykazana w bilansie
	do 3 miesięcy	3-12 miesięcy	od 1 do 5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	5.692	0	40	0	5.732	5.735
Inne zobowiązania finansowe	830	0	0	0	830	426
Kredyty bankowe (brutto z należnymi odsetkami w okresie)	14.313	4.274	12.596	7.264	38.447	28.103
Pożyczki (brutto z należnymi odsetkami w okresie)	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (brutto z należnymi odsetkami w okresie)	94	275	1.084	0	1.453	1.308
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności (planowane wydatki)	20.929	4.549	13.720	7.264	46.462	35.572
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	701	0	0	0	701	701
Dostępne, nie wykorzystane saldo kredytów w rachunku bieżącym	6.816	0	0	0	6.816	0
Należności z tytułu dostaw i usług bieżące oraz należności przeterminowane do 90 dni	9.948	295	0	0	10.243	10.192
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane powyżej 90 dni netto	1.343	2	0	0	1.345	1.343
Należności z tytułu udzielonych pożyczek (brutto z należnymi odsetkami)	333	999	1.319	0	2.651	1.576
Należne wpłaty z tytułu należności wynikających z umowy leasingu finansowego (brutto z należnymi odsetkami)	0	0	0	0	0	0
Razem planowane wpływy w okresie	19.141	1.296	1.319	0	21.756	13.812
Nadwyżka (niedobór) planowanych wpływów nad planowanymi wydatkami w okresie	(1.788)	(3.253)	(12.401)	(7.264)	(24.706)	(21.760)

Zobowiązania i należności finansowe według stanu na dzień 30.06.2016 w tys.PLN	Umowne terminy wymagalności od dnia bilansowego				Razem	Wartość wykazana w bilansie
	do 3 miesięcy	3-12 miesięcy	od 1 do 5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	7.580	1.392	171	0	9.143	8.772
Inne zobowiązania finansowe	584	0	0	0	584	584
Kredyty bankowe (brutto z należnymi odsetkami w okresie)	14.935	5.898	8.477	3.331	32.641	31.785
Pożyczki (brutto z należnymi odsetkami w okresie)	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (brutto z należnymi odsetkami w okresie)	92	697	1.197	0	1.986	1.887
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności (planowane wydatki)	23.191	7.987	9.845	3.331	44.354	43.028
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	250	0	0	0	250	397
Dostępne, nie wykorzystane saldo kredytów w rachunku bieżącym	13.738	0	0	0	13.738	0
Należności z tytułu dostaw i usług bieżące oraz należności przeterminowane do 90 dni	18.026	0	0	0	18.026	19.233
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane powyżej 90 dni netto	2.277	0	0	0	2.277	2.277
Należności z tytułu udzielonych pożyczek (brutto z należnymi odsetkami)	372	934	1.887	0	3.193	2.098
Należne wpłaty z tytułu należności wynikających z umowy leasingu finansowego (brutto z należnymi odsetkami)	0	0	0	0	0	0
Razem planowane wpływy w okresie	34.663	934	1.887	0	37.484	24.005
Nadwyżka (niedobór) planowanych wpływów nad planowanymi wydatkami w okresie	11.472	(7.053)	(7.958)	(3.331)	(6.870)	(19.023)

W celu poprawy bieżącej płynności Spółki Zarząd podjął działania mające na celu podpisanie umów faktoringowych z Deutsche Bankiem do kwoty 5.000 tys. PLN na wykup faktur do kwoty 4.000 tys. PLN. Zarząd będzie dążył do podpisania aneksów do umów kredytowych, w celu przedłużenia możliwości korzystania z kredytów w rachunku bieżącym na okres kolejnych 12 miesięcy.

Kolejną miarą ryzyka płynności, która jest monitorowana przez Spółkę Dominującą jest analiza poziomu kapitałów własnych. Analiza poziomu kapitałów własnych jest dokonywana na podstawie wskaźnika udziału kapitału własnego w finansowaniu aktywów oraz wskaźnika poziomu zadłużenia.

Wskaźnik udziału kapitału własnego w finansowaniu aktywów jest obliczany jako proporcja sumy kapitałów własnych do sumy bilansowej aktywów na określony dzień bilansowy. Grupa Kapitałowa zakłada utrzymanie wskaźnika udziału kapitału własnego w finansowaniu aktywów na poziomie nie niższym niż 0,6. Na dzień 30.06.2017 roku wskaźnik kształtuje się na poziomie 0,57.

Wskaźnik poziomu zadłużenia jest obliczany jako proporcja sumy zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego do sumy wartości EBITDA. Wartość EBITDA jest sumą zysku

z działalności operacyjnej i amortyzacji. Grupa Kapitałowa zakłada utrzymanie wskaźnika poziomu zadłużenia na poziomie nie wyższym niż 2,7. Na dzień 30.06.2017 roku wskaźnik kształtuje się na poziomie 1,98.

Z przeprowadzonej analizy wskaźników wynika, że Grupa Kapitałowa znalazła się w trudnej sytuacji ekonomiczno-finansowej. Powodem tak trudnej sytuacji jest ciężka sytuacja w branży górniczej, brak zamówień dużych przenośników oraz wydłużone terminy płatności należności przez kopalnie do 150 dni. Innym powodem tak trudnej sytuacji jest upadłość jednostki zależnej Patentus Strefa S.A., a co za tym idzie konieczność przejęcie części zadłużenia jednostki zależnej w związku z udzieleniem jej gwarancji korporacyjnych jako zabezpieczenie kredytów.

Poniżej w tabelach przedstawiono analizę wskaźników poziomu kapitałów własnych w kolejnych latach:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Obliczenie wskaźnika udziału kapitału własnego w finansowaniu aktywów (proporcja kapitału własnego do sumy bilansowej)			
Kapitał własny	86.510	84.270	90.404
Suma bilansowa	151.106	144.507	161.428
Wskaźnik udziału kapitału własnego w finansowaniu aktywów	0,57	0,58	0,56

Obliczenie wskaźnika poziomu zadłużenia (proporcja sumy zadłużenia z tyt.kredytów, pożyczek i leasingu finansowego do EBITDA)			
Zysk z działalności operacyjnej	3.187	(9.486)	(7.797)
Amortyzacja	4.194	8.405	4.455
EBITDA (suma zysku z działalności operacyjnej i amortyzacji)	7.381	(1.081)	(3.342)
Suma zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu finansowego	29.228	29.411	33.672
Wskaźnik poziomu zadłużenia (dla okresów półrocznych wartość wskaźnika została uśredniona dla całego roku)	1,98	(27,21)	(5,04)

4.21. Nota 21 – Należności warunkowe, zobowiązania warunkowe

Spółka Dominująca nie zawierała w bieżącym okresie sprawozdawczym oraz w porównywalnym okresie umów handlowych, które rodziłyby istotne zobowiązania w kolejnym okresie sprawozdawczym.

Łączna wartość otrzymanych poręczeń na koniec każdego okresu została przedstawiona w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Należności warunkowe w stosunku do Pożyczkobiorcy, wynikające z zabezpieczenia udzielonej przez Spółkę pożyczki długoterminowej - hipoteka na nieruchomości	2.600	2.600	2.600
Należności warunkowe w stosunku do Pożyczkobiorcy, wynikające z zabezpieczenia udzielonej przez Spółkę pożyczki długoterminowej - zastaw rejestrowy na środkach trwałych	2.200	2.200	2.200
Należność z tytułu gwarancji właściwego usunięcia wad i usterek udzielonych przez Spółki	0	0	0
Razem należności warunkowe	4.800	4.800	4.800

Poniżej przedstawiono wykaz zobowiązań warunkowych, które wynikają z zaciągniętych przez Spółkę zobowiązań:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Wystawione weksle zabezpieczające, w tym:	67.657	75.888	84.387
kredyty bankowe	28.153	46.285	52.285
zobowiązania leasingowe	1.419	1.531	540
otrzymane dotacje z funduszy UE	35.958	27.089	28.132
inne (odrębna specyfikacja)	2.127	983	3.430
Zabezpieczenia kredytów bankowych, w tym:	266.312	275.928	296.412
Hipoteka ustanowiona na nieruchomościach (środki trwałe i nieruchomości inwestycyjne) w celu zabezpieczenia zobowiązań z tytułu kredytów bankowych	83.301	83.301	84.213
Kwota zastawu rejestrowego lub przewłaszczenia środków trwałych w celu zabezpieczenia zobowiązań z tytułu kredytów bankowych	33.967	33.967	34.555
Zabezpieczenie na zapasach	13.167	13.167	14.250
Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	47.898	52.914	64.114
Cesja przyszłej wierzytelności od BGK	7.946	7.946	9.946
Dobrowolne poddanie się egzekucji	80.033	84.633	89.334
Razem zobowiązania warunkowe	333.969	351.816	380.799

Szczegółowy opis zabezpieczeń kredytów bankowych został przedstawiony w Nocie Nr 8.

Spółka Dominująca udzieliła gwarancji korporacyjnej do umów kredytowych udzielonych przez Raiffeisen Bank Polska S.A. podmiotowi zależnemu Spółce PATENTUS Strefa S.A. oraz poręczenia wekslowego do umowy kredytowej zawartej pomiędzy Deutsche Bankiem a podmiotem zależnym Montex Sp. z o.o.

Spółka Dominująca w ramach prowadzonej działalności gospodarczej udziela odbiorcom (nabywcom) gwarancji związanej ze sprzedażą wyrobów i usług. Gwarancja jest udzielana na okres od 12 do 36 miesięcy od daty dostarczenia, uruchomienia urządzenia lub wykonanych usług. Maksymalna wartość zobowiązań z tytułu udzielonych gwarancji odpowiada wartości przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług.

Na podstawie analizy kosztów poprzednich lat – Zarząd Spółki Dominującej uznał, że nie zachodzi ryzyko wystąpienia w przyszłości istotnych kosztów napraw gwarancyjnych. Zdaniem Zarządu Spółki Dominującej nie występują też inne czynniki i zdarzenia, które wskazywałyby na konieczność utworzenia rezerw z innych tytułów. Na tej podstawie Zarząd Spółki Dominującej odstąpił od szacowania potencjalnych zobowiązań z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

W zobowiązaniach warunkowych wykazano gwarancje wystawione na zlecenie Spółki Dominującej jako zabezpieczenie należnego wadium oraz należytego wykonania umów handlowych. W celu otrzymania gwarancji Spółka Dominująca podpisała stosowne umowy z gwarantami oraz przekazała im weksle in blanco.

W tabeli poniżej przedstawiano łączne kwoty gwarancji wystawionych na zlecenie Spółki Dominującej jako zabezpieczenie należnego wadium oraz należytego wykonania umów handlowych. Szczegółowa specyfikacja wystawionych gwarancji została przedstawiona w sprawozdaniu Zarządu z działalności Spółki Dominującej (pkt 17).

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Suma gwarancji wadialnych udzielonych przez inne podmioty na zlecenie Spółki	1.590	346	748
Suma gwarancji płatności udzielonych przez inne podmioty na zlecenie Spółki	0	0	397
Suma gwarancji właściwego usunięcia wad i usterek udzielonych przez inne podmioty na zlecenie Spółki	710	142	9.108
Suma gwarancji korporacyjnej udzielonych przez Patentus S.A. zabezpieczającej spłatę zobowiązań przez Patentus Strefa SA na rzecz RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A	0	0	420
Suma udzielonych poręczeń przez Patentus S.A. zabezpieczających spłatę zobowiązań podmiotów zależnych	0	437	0
Suma gwarancji należytego wykonania umów udzielonych przez Patentus S.A. Zabezpieczających spłatę zobowiązań podmiotów zależnych	417	778	1.600
Łączna wartości udzielonych gwarancji	2.717	1.703	12.273

Poniżej przedstawiono ewidencję weksli in blanco, które Spółka Dominująca oraz Spółki Zależne przekazały innym podmiotom, jako zabezpieczenie transakcji handlowych i finansowych:

Weksle gwarantujące zobowiązania Jednostki Dominującej wykazane w bilansie

L.p.	Data wydania weksla	zwrot weksla	Rodzaj weksla	Posiadacz weksla	Opis umowy handlowej	Uwagi	Maksymalna wartość zobowiązania wekslowego wynikające z deklaracji wekslowej lub umowy. Dane w PLN	Stan zobowiązań zabezpieczonych wykazanych w bilansie na dzień 30.06.2017 r. Dane w tys. PLN	Stan zobowiązań zabezpieczonych wykazanych w bilansie na dzień 30.06.2016 r. Dane w tys. PLN
1	26.04.2012		weksel in blanco	Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego SA Katowice	Dotacja do umowy o dofinansowanie nr UDA-POIG.01.04.00-24-100/11-00 (materiały lane)	3 lata od dnia 09.01.2015r.	do kwoty 3.267 tys. PLN + odsetki	284	403
2	26.04.2012		weksel in blanco	Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego SA Katowice	Dotacja do umowy o dofinansowanie nr UDA-POIG.01.04.00-24-094/11-00 (przekładnie)	3 lata - projekt w trakcie realizacji	do kwoty 5.517 tys. PLN + odsetki	824	989
3	22.03.2011	wystąpić o zwrot weksla	weksel in blanco	Deutsche Bank Polska S.A.	Refinansowanie kredytu inwestycyjnego udzielonego przez ING Bank Śląski s.a. umowa KI3/1105329		do kwoty 263 tys. Euro + odsetki	0	0
4	23.03.2011		weksel in blanco	mBank S.A.	umowa spłaty zobowiązań (faktoring) nr 16/016/11/Z/ZO		do kwoty 3 000 tys. PLN (suma główna+ odsetki + inne koszty)	0	0
5	28.09.2012		weksel in blanco	mBank S.A.	Umowa kredytowa nr 16/075/12/Z/FT		suma zadłużenia + odsetki i koszty do dnia spłaty	751	1.118
6	28.09.2012		weksel in blanco	mBank S.A.	Umowa kredytowa nr 16/074/12/Z/FT		suma zadłużenia + odsetki i koszty do dnia spłaty	688	1.055
7	02.10.2012		weksel in blanco	Deutsche Bank Polska S.A.	Umowa o kredyt inwestycyjny KIN/1219501		7592 tys.PLN	5.859	6.422
8	13.12.2012		weksel in blanco	Orlen Petro Tank Sp. z o.o.	Umowa współpracy nr 158/PO/2012		150 tys. PLN	0	33
9	17.12.2012		weksel in blanco	Deutsche Bank Polska S.A.	Umowa o kredyt inwestycyjny KIN/1228558		1 700 tys. PLN	976	1.153
10	12.04.2013		weksel in blanco	Pekao S.A.	Umowa eFinancing o finansowanie dostawców (faktoring)** 85/eF/kr/2013	rozwiązanie umowy 28.03.2017 r.	suma zadłużenia + odsetki + należności wynikające z umowy	1.703	0
11	04.01.2013		weksel in blanco	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości Katowice	Dotacja do umowy o dofinansowanie UDA-RPSL.01.02.04-00-C09/11-00 - urządzenie pomiarowe	3 lata od dnia 24.03.2014r.	do kwoty 750 tys. Pln + odsetki	475	556

ciąg dalszy na następnej stronie

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Półroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

L.p.	Data wydania weksla	zwrot weksla	Rodzaj weksla	Posiadacz weksla	Opis umowy handlowej	Uwagi	Maksymalna wartość zobowiązania wekslowego wynikające z deklaracji wekslowej lub umowy. Dane w PLN	Stan zobowiązań zabezpieczonych wykazanych w bilansie na dzień 30.06.2017 r. Dane w tys. PLN	Stan zobowiązań zabezpieczonych wykazanych w bilansie na dzień 30.06.2016 r. Dane w tys. PLN
12	16.11.2012		weksel in blanco	Bank Gospodarstwa Krajowego Warszawa	Dofinansowanie do umowy POIG.04.03.00-00-954/11 - koła stożkowe	3 lata od dnia 28.11.2014 r.	do kwoty 3.976 tys. Pln + odsetki	2.733	3.076
13	16.11.2013		weksel in blanco	Bank Gospodarstwa Krajowego Warszawa	Dofinansowanie do umowy POIG.04.03.00-00-950/11 - wielogabarytowe elementy zespoły napędowe	3 lata od dnia 28.11.2014r.	do kwoty 3.970 tys. Pln + odsetki	2.674	3.603
14	25.04.2013		weksel in blanco	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Warszawa	Dofinansowanie do umowy POIG.04.06-00-24-007/12 - mechatroniczny zespół napedowy przenośnika - pilotaż	3 lata od dnia 04.08.2014r.	do kwoty 7.592 tys. Pln + odsetki	5.553	5.892
15	27.05.2014		weksel in blanco	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju Warszawa	Dofinansowanie do umowy POIG.01.04.00-24.057/13 rynny tras	3 lata - projekt w trakcie realizacji	do kwoty 2.297 tys.Pln + odsetki	182	234
16	02.12.2015	24.03.2016	2 weksle in blanco	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Umowa dotacji nr 451/2015/60/OA/aL/D, Umowa pożyczki nr 307/2015/60/OA/aL/P	5 lat od dnia 30.11.2015r.	do kwoty 13 tys. PLN dotacja + 126 tys..PLN pożyczka + odsetki	91	118
17	20.01.2015		weksel in blanco	Fundusz Górnośląski	Umowa pożyczki numer SFP/P/71/03/2014	4 lata od dnia 20.03.2014	do kwoty 584 tys. PLN + odsetki	234	368
18	22.12.2015		weksel in blanco	PEKAO LEASING So. z o.o. Warszawa	Umowa leasingu finansowego nr 50/0130/15	5 lat od dnia 15.01.2016	do kwoty 1.520 tys.PLN + odsetki	879	1.101
19	26.08.2016		weksel in blanco	Deutsche Bank Polska S.A.	Umowa kredytowa nr KON/1619068	3 lata od dnia 30.08.2016	do kwoty 1.000 tys.PLN	806	0
20	29.06.2016		weksel in blanco	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju Warszawa	Dofinansowanie do umowy POIR.04.01.04-00-0064/15-00 elementy użebione	30.09.2020	do kwoty 8.589 tys. PLN	-34	0
21	28.03.2017		weksel in blanco	Pekao S.A.	Umowa restrukturyzacyjna nr 3/2017 do faktoringu**	do 01.03.2020	do kwoty 1.868 tys. PLN	0	0
22	25.04.2016		weksel in blanco	ING Bank Śląski SA	Umowa Wieloproduktowa 889/2015/0000771/00	do 29.116.2017	do kwoty 6.000 tys. PLN	5.791	5.375
Razem								30.469	31.496

Weksle gwarantujące zobowiązania pozabilansowe Jednostki Dominującej

L.p.	Data wydania weksla	Zwrot weksla	Rodzaj weksla	Posiadacz weksla	Opis umowy handlowej	Uwagi	Maksymalna wartość zobowiązania wekslowego wynikające z deklaracji wekslowej lub umowy. Dane w PLN	Stan zobowiązań pozabilansowych na dzień 30.06.2017 r. Dane w tys. PLN	Stan zobowiązań pozabilansowych na dzień 30.06.2016 r. Dane w tys. PLN
1	01.07.2008		weksel in blanco	Poczta Polska	umowa 411/PH-1/2008/S/K/EP		suma w wysokości zobowiązania wynikającego z umowy + odsetki na dzień płatności weksla + koszty	0	0
2	22.03.2011		weksel in blanco	Deutsche Bank Polska S.A.	umowa ramowa nr NRM/2010060167 na zabezpieczenie wierzitelności banku z tytułu transakcji w walucie obcej		do wysokości 200 tys. Euro	0	0
3	01.09.2011		5 weksli in blanco	Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes S.A.	umowa o udzielenie gwarancji kontraktowych nr 0468/06/2011		do kwoty 5.000 tys. PLN	0	38
4	10.09.2015		weksel in blanco	GENERALI T.U. S.A.	umowa ramowa o udzielenie gwarancji kontraktowych w ramach limitu odnawilanego GNL - UF/2015/997/UG		do kwoty 2.000 tys. PLN	2.017	1.531
Razem								2.017	1.569

Weksle gwarantujące zobowiązania bilansowe Jednostki Zależnej Montex Sp. zo.o.

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Półroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

L.p.	Data wydania weksla	zwrot weksla	Rodzaj weksla	Posiadacz weksla	Opis umowy handlowej	Uwagi	Maksymalna wartość zobowiązania wekslowego wynikające z deklaracji wekslowej lub umowy. Dane w tys.PLN	Stan zobowiązań zabezpieczonych wykazanych w bilansie na dzień 30.06.2017 r. Dane w tys. PLN	Stan zobowiązań zabezpieczonych wykazanych w bilansie na dzień 30.06.2016 r. Dane w tys. PLN
1	2017-02-07		in blanco	ArcelorMittal Distribution Solutions Poland Sp. z o.o.	Zakup stali na podstawie bieżących zamówień		110	1	0
2	2017-04-25		in blanco	ING Bank Śląski SA	Umowa o kredyt obrotowy odnawialny 889/2015/00000771/00		1000	999	1.000
3	2013-05-23		in blanco	Raiffeisen Leasing S.A.	Umowa leasingu finansowego 01449/LF/13		190	43	79
4	2015-07-10		in blanco	Raiffeisen Leasing S.A.	Umowa leasingu finansowego 01313/LF/15		350	227	285
Razem								1.270	1.364

4.22. Nota 22 – Zysk przypadający na jedną akcję oraz polityka dywidend

Zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za rok obrotowy przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Jednostki Dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego. Nie wystąpiły żadne instrumenty finansowe, które spowodowałyby rozwodnienie zysku.

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 30.06.2017	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 30.06.2016
Średnia ważona liczba akcji (w sztukach)	29.500.000	29.500.000	29.500.000
Zysk (strata) netto w okresie (w tys. PLN)	2.366	(16.445)	(8.440)
Zysk (strata) netto na akcję przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej (w PLN):			
podstawowy	0,08	(0,56)	(0,29)
rozwodniony	0,08	(0,56)	(0,29)

Spółka Dominująca nie dokonywała wypłaty dywidendy z zysku netto wypracowanego w 2014 roku.

W dniu 27 kwietnia 2017 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie PATENTUS S.A. Zgodnie z uchwałą Nr 5 zatwierdzono roczne sprawozdanie finansowe za 2016 rok. Akcjonariusze podjęli również uchwałę Nr 7 o pokryciu straty netto za 2016 rok w kwocie 15 666 tys. PLN z kapitału zapasowego Spółki tworzonego dobrowolnie, który na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosił 69 322 tys. PLN i prezentowany jest w bilansie w pozycji zyski zatrzymane.

Zarząd Spółki Dominującej planuje przeznaczyć zysk netto wypracowany w bieżącym roku na powiększenie kapitału zapasowego tworzonego zgodnie ze statutem Jednostki Dominującej.

Realizację polityki wypłaty dywidendy z zysków osiągniętych przez Grupę Kapitałową w latach następnych będzie warunkowana zaspokojeniem zapotrzebowania Grupy na środki finansowe wynikające z programu inwestycyjnego.

4.23. Nota 23 - Postępowanie sądowe i arbitrażowe

Grupa Kapitałowa nie jest stroną postępowań wytoczonych przeciwko niej.

Na wszystkie należności dochodzone na drodze sądowej, egzekucyjnej lub zgłoszone do postępowania upadłościowego zostały utworzone odpisy aktualizujące w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

4.24. Nota 24 – Zdarzenia po dniu sprawozdania

Nie występują.

4.25. Nota 25 – Zagrożenia kontynuacji działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Grupę Kapitałową w niezmienionej formie i zakresie przez okres co najmniej 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego i nie istnieją przesłanki zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności. Zarząd Spółki Dominującej nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego faktów i okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości.

4.26. Nota 26 – Transakcje z podmiotami powiązanymi

Podmiotami powiązanymi w stosunku do Grupy Kapitałowej są:

- Akcjonariusze Spółki Dominującej. Z uwagi na fakt, iż występują Akcjonariusze posiadający ponad 10% głosów, a także ze względu na powiązania rodzinne występujące pomiędzy Akcjonariuszami uznano, że mogą oni wywierać znaczący wpływ na Spółkę. Zarząd Spółki Dominującej stanowią osoby będące równocześnie Akcjonariuszami. Członkowie Rady Nadzorczej są bliskimi członkami rodzin Akcjonariuszy.
- Inne podmioty. Innymi podmiotami powiązanymi są: członkowie organów zarządzających i nadzorczych (łącznie z dyrektorami), osoby będące bliskimi członkami rodziny tych osób oraz inne podmioty gospodarcze, w których członkowie organów zarządzających i nadzorczych Spółki pełnią funkcje zarządcze lub są ich udziałowcami. Za bliskich członków rodziny uznaje się osoby, które są członkami rodziny, co do których istnieje przypuszczenie, że mogą wywierać wpływ, lub podlegać wpływowi tychże osób w swoich kontaktach z jednostką gospodarczą.
- Inne jednostki, w tym jednostki zależne.

Grupa Kapitałowa nie posiada programów świadczeń po okresie zatrudnienia skierowanych do pracowników Grupy Kapitałowej lub innego podmiotu powiązanego.

Spółka Dominująca posiada 100% udziału w kapitale jednostki zależnej Patentus Strefa SA z siedzibą w Stalowej Woli oraz 82,78 % udziałów w kapitale podstawowym jednostki zależnej Zakład Konstrukcji Spawalniczych „Montex” Sp. z o.o. z siedzibą w Świętochłowicach.

W związku z upadłością jednostki zależnej Patentus Strefa SA Spółka Dominująca utraciła kontrolę nad tą jednostką.

Zakres wzajemnych transakcji z podmiotami powiązanymi obejmuje transakcje handlowe zawarte pomiędzy Spółką Dominującą a bliskimi członkami rodzin Akcjonariuszy lub bliskimi członkami rodzin osób wchodzących w skład organów zarządzających i nadzorczych. Ponadto, z chwilą utworzenia Grupy Kapitałowej występują również transakcje z podmiotem wchodzącym w skład grupy. Zarząd Jednostki Dominującej oświadcza, że transakcje z podmiotami powiązanymi zostały zawarte na warunkach rynkowych.

Syntetyczne informacje na temat wartości transakcji w zakresie sprzedaży i należności od podmiotów powiązanych przedstawia tabela poniżej:

Pozostałe podmioty powiązane Dane w tys.PLN	Funkcja lub charakter powiązania	Okres od 01.01.2017 do 30.06.2017		Okres od 01.01.2016 do 30.12.2016		Okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	
		Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu
Razem wartość transakcji / Razem saldo należności brutto na koniec okresu, w tym:		1	0	10	1	4	5
Duda Małgorzata (Wiktor)	prokurent-akcjonariusz	0	0	3	1	2	1
Bąk Joanna	córka siostry prokurenta-akcjonariusza Małgorzaty Duda	0	0	2	0	1	0
Helf S.C. Pszczyna	współwłaściciel firmy Ligas Wiesław-szwagier prokurenta-akcjonariusza Małgorzaty Duda	1	0	1	0	0	0
Duda-Szymczak Joanna	córka prokurenta-akcjonariusza-dyrektora finansowego Małgorzaty Duda (Wąs)	0	0	0	0	0	4
Duda Małgorzata (Wąs)	dyrektor finansowy. Akcjonariusz	0	0	1	0	0	0
Maksi Plan S.C.Michał Skotnica,Maciej Markiel Pszczyna	współwłaściciel firmy Maciej Markiel -przewodniczący RN	0	0	3	0	1	0

Syntetyczne informacje na temat wartości transakcji w zakresie zakupu usług, materiałów i zobowiązań w stosunku do podmiotów powiązanych przedstawia tabela poniżej:

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Półroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Pozostałe podmioty powiązane Dane w tys.PLN	Funkcja lub charakter powiązania	Okres od 01.01.2017 do 30.06.2017		Okres od 01.01.2016 do 30.12.2016		Okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	
		Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu
Razem wartość transakcji / Razem saldo zobowiązań brutto na koniec okresu, w tym:		35	1	72	7	34	2
Helf S.C. Pszczyna	współwłaściciel firmy Ligas Wiesław-szwagier prokurenta-akcjonariusza Małgorzaty Duda	35	1	72	7	34	2
Maksi Plan S.C.Michał Skotnica,Maciej Markiel Pszczyna	współwłaściciel firmy Maciej Markiel -przewodniczący RN	0	0	0	0	0	0

Transakcje ze spółkami zależnymi i stowarzyszonymi Dane w tys.PLN	Rodzaj transakcji	Okres od 01.01.2017 do 30.06.2017		Okres od 01.01.2016 do 30.12.2016		Okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	
		Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu
Razem wartość transakcji / Razem saldo należności brutto na koniec okresu, w tym:		59	3.865	194	3.862	136	3.827
Zakład Konstrukcji Spawanych Montex Sp. z o.o.	udziały w kapitale zakładowym	0	3740	0	3.740	0	3740
Zakład Konstrukcji Spawanych Montex Sp. z o.o.	udzielone pożyczki	0	70	70	70	70	70
Zakład Konstrukcji Spawanych Montex Sp. z o.o.	naliczone odsetki od pożyczek	1	3	2	2	0	0
Zakład Konstrukcji Spawanych Montex Sp. z o.o.	pozostałe należności	58	52	122	50	66	17
Zakład Konstrukcji Spawanych Montex Sp. z o.o.	należności ze sprzedaży środków trwałych	0	0	0	0	0	0

Transakcje ze spółkami zależnymi i stowarzyszonymi Dane w tys.PLN	Rodzaj transakcji	Okres od 01.01.2017 do 30.06.2017		Okres od 01.01.2016 do 30.12.2016		Okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	
		Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu
Razem wartość transakcji / Razem saldo zobowiązań brutto na koniec okresu, w tym:		0	0	71	0	0	0
Zakład Konstrukcji Spawanych Montex Sp. z o.o.	zobowiązania z tytułu dostaw towarów	0	0	71	0	0	0

Syntetyczne informacje na temat wartości transakcji w zakresie zakupu usług, materiałów i zobowiązań w stosunku do podmiotów nad którymi utracono kontrolę przedstawia tabela poniżej:

Transakcje ze spółkami zależnymi i stowarzyszonymi Dane w tys.PLN	Rodzaj transakcji	Okres od 01.01.2017 do 30.06.2017		Okres od 01.01.2016 do 30.12.2016		Okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	
		Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu
Razem wartość transakcji / Razem saldo należności brutto na koniec okresu, w tym:		468	5.324	(6.197)	4.856	98	11.209
Patentus Strefa S.A. w upadłości	akcje w kapitale zakładowym	0	10.000	0	10.000	0	10.000
Patentus Strefa S.A. w upadłości	odpis aktualizujący z tytułu trwałej utraty wartości	0	(5.804)	(5.804)	(5.804)	0	0
Patentus Strefa S.A. w upadłości	udzielone pożyczki	0	838	0	838	0	838
Patentus Strefa S.A. w upadłości	odpis aktualizujący	0	(838)	(838)	(838)	0	0
Patentus Strefa S.A. w upadłości	naliczone odsetki od pożyczek	0	48	24	48	15	38
Patentus Strefa S.A. w upadłości	odpis aktualizujący	0	(48)	(48)	(48)	0	0
Patentus Strefa S.A. w upadłości	należności z tytułu dostaw i usług	46	336	99	290	83	333
Patentus Strefa S.A. w upadłości	odpis aktualizujący	(46)	(336)	(290)	(290)	0	0
Patentus Strefa S.A. w upadłości	pozostałe należności	274	1.952	1.678	1.678	0	0
Patentus Strefa S.A. w upadłości	odpis aktualizujący	194	(824)	(1.018)	(1.018)	0	0
Patentus Strefa S.A. w upadłości	należności ze sprzedaży środków trwałych	0	0	0	0	0	0

Transakcje ze spółkami zależnymi i stowarzyszonymi Dane w tys.PLN	Rodzaj transakcji	Okres od 01.01.2017 do 30.06.2017		Okres od 01.01.2016 do 30.12.2016		Okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	
		Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu
Razem wartość transakcji / Razem saldo zobowiązań brutto na koniec okresu, w tym:		0	0	59	0	0	0
Patentus Strefa S.A. w upadłości	zakup wyrobów, towarów i usług	0	0	59	0	0	0
Patentus Strefa S.A. w upadłości	zaliczki na dostawy	0	0	0	0	0	0

Grupa Kapitałowa nie posiada udziałów i akcji w jednostkach stowarzyszonych.

4.27. Nota 27 – Informacja o świadczeniach dla Kluczowego Personelu Kierowniczego i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej oraz Jednostek Zależnych

W skład Kluczowego Personelu Kierowniczego wchodzi Zarząd, Rada Nadzorcza oraz Dyrektorzy.

Kluczowy Personel Zarządzający Dane w tys. PLN	Rodzaj świadczenia	Okres od 01.01.2017 do 30.06.2017	Okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	Okres od 01.01.2016 do 30.06.2016
W jednostce dominującej	wynagrodzenie ze stosunku pracy i inne świadczenia	591	1.158	562
W jednostkach zależnych	wynagrodzenie ze stosunku pracy i inne świadczenia	95	284	249
Łączne wynagrodzenia i innych świadczeniach dla Kluczowego Personelu Kierowniczego		686	1.442	811

* Zarząd jednostki dominującej nie otrzymywał w spółce zależnej wynagrodzenia

Członkowie Kluczowego Personelu Kierowniczego Jednostki Dominującej nie otrzymali świadczeń po okresie zatrudnienia, świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy, świadczeń w formie akcji własnych, premii z zysku.

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej przedstawiono w poniższej tabeli:

Rada Nadzorcza Dane w tys. PLN	Rodzaj świadczenia	Okres od	Okres od	Okres od
		01.01.2017 do 30.06.2017	01.01.2016 do 31.12.2016	01.01.2016 do 30.06.2016
W jednostce dominującej	wynagr.za pełnienie funkcji członka RN	25	15	5
	wynagrodzenie ze stosunku pracy i inne świadczenia	25	123	61
W jednostkach zależnych	wynagr.za pełnienie funkcji członka RN	18	24	36
	wynagrodzenie ze stosunku pracy i inne świadczenia	0	0	0
Razem wynagrodzenia za pełnienie funkcji członka RN		43	39	41
Razem wynagrodzenia z tytułu umów o pracę		25	123	61

4.28. Nota 28 - Informacja o wysokości niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek, gwarancji, lub przez osoby wchodzące w skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

W badanym okresie Spółka Dominująca nie posiadała wierzytelności względem osób wchodzących w skład Kluczowego Personelu Kierowniczego Spółki Dominującej z tytułu niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek, gwarancji i poręczeń.

4.29. Nota 29- Informacja o przeciętnym zatrudnieniu

W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia pracowników Grupy Kapitałowej w okresach sprawozdawczych:

Wyszczególnienie według grup zawodowych	Okres od 01.01.2017 do 30.06.2017		Okres od 01.01.2016 do 31.12.2016		Okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	
	Ogółem	w tym kobiety	Ogółem	w tym kobiety	Ogółem	w tym kobiety
Zatrudnienie razem, w tym:	129	28	137	29	201	37
Pracownicy na stanowiskach bezpośrednio produkcyjnych	66	2	71	2	108	5
Pracownicy obsługi	35	7	36	8	58	12
Zarząd i administracja	28	19	30	19	35	20

4.30. Nota 30-Informacja o transakcjach zabezpieczających kursy walut z tytułu przyszłych wpływów ze sprzedaży produktów

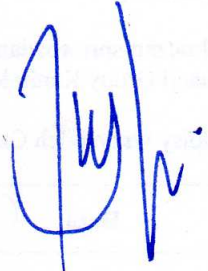

Nie występują.

4.31. Umowy z biegłym rewidentem

Spółka Dominująca podpisała w dniu 14 marca 2016 roku umowę z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych firmą P.U. „Book-Keeper” Kancelaria Biegłych Rewidentów Spółka z o.o. z siedzibą w Bielsku Białej ul. Paderewskiego 4/1b o dokonanie badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za lata 2017 i 2018, a także na przeprowadzenie przeglądu półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 30 czerwca 2017 roku oraz 30 czerwca 2018 roku. Należne wynagrodzenie za czynności związane z badaniem i przeglądem jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2017 rok określono na kwotę 31 tys. PLN netto. Za 2018 rok należne wynagrodzenie określono na tym samym poziomie

Poza opisanymi powyżej – podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych nie wykonywał innych usług na rzecz Spółki Dominującej, w tym usług poświadczających i usług doradztwa podatkowego.

4.32. Podpisy osób odpowiedzialnych za sporządzenie sprawozdania finansowego

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Podpis
31 sierpnia 2017 roku	Józef Duda	Prezes Zarządu	
31 sierpnia 2017 roku	Stanisław Duda	Wiceprezes Zarządu	
31 sierpnia 2017 roku	Krystyna Ligas	Główna Księgowa Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych	

Pieczęć firmowa Spółki

PATENTUS®
SPÓŁKA AKCYJNA
43-200 PSZCZYNA, ul. Górnoślaska 11
tel./fax (0-32) 210 00 78
NIP 639-14-35-033

5. Oświadczenie Zarządu Jednostki Dominującej w sprawie rzetelności sporządzenia półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Według naszej najlepszej wiedzy półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej PATENTUS S.A. oraz zysk netto Grupy Kapitałowej.

Półroczne sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej PATENTUS S.A. , w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Jednostki Dominującej

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Podpis
31 sierpnia 2017 roku	Józef Duda	Prezes Zarządu	
31 sierpnia 2017 roku	Stanisław Duda	Wiceprezes Zarządu	

Pieczczę firmowa Spółki

PATENTUS®
SPÓŁKA AKCYJNA
43-200 PSZCZYNA, ul. Górnoślaska 11
tel./fax (0-32) 210 00 78
NIP 638-14-35-033

6. Oświadczenie Zarządu Jednostki Dominującej w sprawie podmiotu uprawnionego do badania skonsolidowanego półrocznego sprawozdania finansowego

Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej podjęła w dniu 27 kwietnia 2017 roku uchwałę w sprawie wyboru firmy P.U. „Book-Keeper” Kancelaria Biegłych Rewidentów Spółka z o.o. z siedzibą w Bielsku Białej jako podmiotu uprawnionego do badania rocznego oraz przeglądu półrocznego jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki oraz Grupy Kapitałowej za 2017 i 2018 rok.

Oświadczamy, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, został wybrany przez Radę Nadzorczą zgodnie z przepisami prawa.

Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego przeglądu spełnili warunki do wydania bezstronnego i niezależnego raportu z przeglądu, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Jednostki Dominującej

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Podpis
31 sierpnia 2017 roku	Józef Duda	Prezes Zarządu	
31 sierpnia 2017 roku	Stanisław Duda	Wiceprezes Zarządu	

Pieczęć firmowa Spółki

PATENTUS®
SPÓŁKA AKCYJNA
43-200 PSZCZYNA, ul. Górnoślaska 11
tel./fax (0-32) 210 00 78
NIP 629-14-35-033